

Issued on 17 2-61

Volume VIII

No 2



1st July, 1960

(Friday)

10th Ashadha

1882 S E

**ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES**

OFFICIAL REPORT

Part II —Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	Pages
Government Bill	[65—130]
The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960	
(as reported by the Joint Select Committee)	
—Discussion not concluded	

Note — *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT.

Eighth day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

Andhra Pradesh Legislative Assembly

Friday, the 1st July, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock
[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I.)

GOVERNMENT BILL

*The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural
Holdings Bill, 1960*

(as reported by the Joint select committee)

శ్రీ యం నాగిరెడ్డి (హౌస్) :— నీలింగు లిల్లుకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు కావాలి. తొమ్మిది అరముల క్రింద ఎంత శిస్తురేట్లు విధియించారో తెలియజేయాలి. ప్రాంతానికి ఎంత వస్తుందో తెలుస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పుడానికి ఏమిటా ?

శ్రీ పి. వి. రంగారెడ్డి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి) :— నిన్ను చెప్పాను. రేట్లు అంటే అర్థంకాదు. ఏ తరంలో ఎంత భూమి ఉందని అడిగితే,

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మెట్ట తరాలను గురించి చెప్పండి.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— ప్రతి తరంకు భేదం ఉంది. అందువల్లనే ఎకరాలు పోషించినప్పుడు ప్రతి తరంలో మొదటి తరం అంటే రెండవ తరంలోను, రెండవ తరంలోను మూడవ తరంలోను శిస్తు రేట్లు మారుతాయి. ఎందుకంటే మూడు తరాలు ఉన్నాయి. అలాగే మూడు తరాలు పోషించినప్పుడు.

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఆ తరం రేటు మీరు కమిటీ రిపోర్టులో ఇచ్చారా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఇవ్వలేదు సెటిల్మెంటు వారు ప్రతి సెంటుకు
“ఈ తరం” అని వ్రాశారు

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఏ ఖామికి ఎంత రేటు అనేది రిపోర్టులో కనిపిస్తుందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - లేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ - తమరు సమాచారం తెప్పించి ఇవ్వగలరా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఏదైనా ఒక గ్రామానికి సేత్యార్లీ తెప్పించమంటే
తెప్పిస్తాను దానిలో 2వ తరంకు ఎంత రేటు ఉన్నదో చూసుకోవచ్చు అన్ని
గ్రామాల్లో తేవడం సాధ్యంకాదు

మిస్టర్ స్పీకర్ - గ్రామ గ్రామానికి భేదం ఉందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - గ్రామ గ్రామానికే కాదు. ఒక వ్యక్తికి ఉన్న
భూములకే భేదం ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ యూవత్తు తరం జనరల్ గా ఉందా ? మల్లా
జిల్లాలో, తాలూకాలో భేదం ఉందా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - నాకు తెలిసినంత వరకు స్థానిక sources ను బట్టి
రేటు ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - అది జనరలేనా, జనరల్ అయితే తెప్పించవచ్చు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - తరమునకు ‘ఇంట్’ అని వుండదు. భూసారాన్ని
బట్టి, దానికి వుండే నీటి వనరులబట్టి రేటు వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - ఆ రేటు జనరల్ గా వుంటే తెప్పించగలరా ?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఒక్క సెటిల్మెంట్ కు భూమికి, భూమికి తేడా
వుంటుంది. భూమికి వుండే ఆదాకాలమబట్టి అది విద్వంసులు అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - ప్రతి దానికి భేదము వుంటే అదిగలేదు.

శ్రీ నేక మోహనరావు (ఉదయగిరి) - బెజిల్ న్యాయంలో భూసారం
అనువదించి తరం కిచ్చి అనేది నిర్ణయించబడింది. ఇప్పుడు తరము కిచ్చేటేమీ,
అన్నది ఎన్నో రకాలు భూములున్నాయి. ఏ భూమికి ఎంత చెడిందో అది
infertile అని అవగడం వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - జిల్లా జిల్లాను గ్రామ గ్రామానికి భేదమువలె ఇవ్వడానికి లెను మొదటి తరం ఇంక, రెండవ తరము ఇంక అని ఇవ్వవచ్చుగాని ప్రతి గ్రామానికి వివరాలు ఇవ్వడానికి లేదు

*శ్రీ సి వీ తిమ్మరెడ్డి (సిర్సికల్) - ఈ తరం రేటు ఒక్కొక్క గ్రామము లోనే నానారకాలుగా వుంటుంది 0-3 0 మొదలు రు 5/- ల వరకు రేటువుంటే ఒక రైతుకు వుండే భూమికి ఈతరం రేటు వుంది అని చెప్పడము సాధ్యము కావచ్చుదు ఒక గ్రామానికి చెప్పడం అంతకంటే సాధ్యముకాదు పట్టణ ఒక గ్రామానికి సంబంధించిన వివరాలు కావాలంటే ఆ గ్రామముయొక్క కరణము పట్టి పున్నది అక్కడ చూస్తేనే తెలుస్తుంది

*శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (రాజ్ కోలు) - Settlement Director ఏయే తరము నకు ఎంత శిస్తు విధిస్తుంటుందో అనేది కమిటీలో కొన్ని ఉదాహరణలు ఇచ్చారు. ఆ లెక్కలు కావలసివస్తే ఇస్తామన్నారు. ఏ తరముకొరత ఎంత భూమి ఉంది అని విజ్ఞయించడం సాధ్యంకాదు అన్నారు

*శ్రీ డి కొండయ్య వాదం (పల్నాడు) - అధ్యక్షా, ఈ మూడుకాల పరిమితి బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తాను ఎందుకంటే సంతానంగా కుమారులు మంత్రిగా వుండేవారు ఈ రోజున పార్లమెంటులో సభ్యులుగా వున్నారు ఇదివరకు గవర్నరుగా వుండేవారు వారే చెప్పారు ఈ బిల్లు ప్రస్తుతము, అప్రస్తుతము, అవసరము, అవసరము అనే విషయము వాదించాలంటే ఉభయ వాదనలు సమంజసమైన వాదనలు, ధర్మ సంబంధమైన వాదనలుగాను, చెప్పడానికి అవకాశాలున్నాయి అని వారు చెప్పారు అందువల్ల పరిమితి కావాలనేవారు దేవతలని, వద్దని అనేవారు రాక్షసులని చెప్పుకొనడం భావ్యముకాదు ఇది పెద్దది అభిప్రాయమని ఉమకు మనవి చేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఇందులో దేవతలు లేరు రాక్షసులు లేరు It is a question of principle 'Interference of the private property' అనేది important principle. Socialistic pattern అయినప్పుడు ఎట్లా ఉంటుంది interference? Communist pattern అయినప్పుడు ఎట్లా ఉంటుంది interference? These are the three theories in the world. ఎవరికి తోచింది వారు చెప్పాలి.

*శ్రీ డి కొండయ్య వాదం - ఈ పరిమితి బిల్లును నేను వ్యతిరేకించాలి మూడు వాదనలు నేను వ్యతిరేకించాలి అని కాదు. Principle of property, సంతానం లేదా అనే విషయముపై వ్యతిరేకిస్తామని రాజ్ కుమార్తెమైన

చట్టాన్ని అతిక్రమించి చేస్తున్నామా అనేది చూడాలి. అనాది సిద్ధముగా సంప్రదాయకముగా వస్తున్న property ని పుంచవలెనా లేదా అనే Principle ను ఒప్పుకొన్న తరువాత ఎంత పుంచవలెననే సమస్యరాదు మా వాదము ప్రకారము పూర్వము ఇటువంటి చట్టాలను బుఱులు చేసి వున్నారు ప్రతివారు శాసనాలను చేయడానికి అధికారము లేకుండా వుండేది. యజ్ఞవల్క్యుడుగాని, మనువుగాని బృహస్పతిగాని, కౌటిల్యుడు మొదలైన వారంతా ధర్మ సంబద్ధమైన చట్టాలను నిర్మించారు వాళ్ళు స్థితప్రజ్ఞులు కాబట్టి అలాంటి చట్టాలను నిర్మించారు ప్రపంచములో జరిగిపోయిన అనుభవాన్ని బట్టి, వారి అనుభవాన్ని బట్టి, రాబోవు శతాబ్దాలలోని పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని స్థితప్రజ్ఞత్వ కక్తి వుండి కాబట్టి అరోజున వ్యాయమైన శాసనాలు చేస్తూ వచ్చారు ఈ శాసనాలు ఈరోజున కూడ అమలుతో వున్నవి. స్మృతిచంద్రిక అనుకోండి మితాక్షరి అనుకోండి, మనుస్మృతి అనుకోండి 5, 6 వేల సంవత్సరాలు అయినకూడ వాటిని అమలులో పెడుతున్నారంటే వాటి నిజాయితీ అర్థమవుతుంది

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మనుస్మృతి కొట్టిపారేయము.

శ్రీ జి. కొండయ్యబాబు :- మీరు కొట్టిపారేయ మనుస్మృతిలోని కొన్ని భాగాలను మాత్రము అమలులో పెడుతున్నాము. ఇప్పుడు ఈరోజున ఒక చట్టము చేయడము, మరువాడు అమెండు మెంట్లు చేయడము ఇరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అప్పుడు ఒక individual యొక్క greatness, wisdom మీద ఆధారపడేవారు. But now it is the collective wisdom of the community.

శ్రీ జి. కొండయ్యబాబు :- Collective wisdom is not the wisdom. అప్పుడుకూడ మనలోంటి వారు చాలామంది వున్నారు. అరోజున వాకులము, వీరులము, వాడొక్కడొక్క, వీరొక్కరి అనే జాతి వలదు లేవు. "సర్వజనానామ సర్వోత్తమం" అనే నిదముగా శాసనాలను చేసేవారు. అంతేకాని శాస్త్రానికి ప్రాచీనకాలములో ఇంకా ఈ వాదనకునే మనోవిస్తూన్న పదేపదేగానికేనా, ఒక సెక్షనులో వున్న ఒక వాక్యముయొక్క అర్థము అంతానా వట్టాలు చేసేవారు కాదు అరోజున అప్పుడు ఇటువంటివివడ ఒకసారి అంటూనే ఉన్నాయియు చెప్పినపుడు on the other hand ఆంధ్రము ప్రాచీనమే పెద్ద మనుషు అంది. మరువాడు on the other hand ఆంధ్రము ఏమీలేదు అంటే కాని ప్రాచీనమే పెద్దవాడు అంటూనే చెప్పినపుడు అది సమకాలినికను అయినా ఆంధ్రమునా వాడు ఒక సేవ నిల్వలోనికి వున్నాడు. ఇది సమకాలినికే ఇప్పుడాయు. దీనిని

భారతదేశంలోని పెద్ద తరగతి వారికి పెద్ద చెబ్బు ఎగిరింది. లేనివారికి ఆనలు పడిల్లు అనువదలించదు కేవలం మధ్యతరగతి రైతాంగానికి మాత్రమే ఎక్స్ అవుకుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రదేశంలో వున్నవారంతా చాలావూరు మధ్యతరగతి రైతాంగమే దేశానికి వెన్నెముక అయినటువంటి ఇటువంటి రైతాంగానికి ఎక్స్ అయ్యే విధంగా దీనిని ఇసుకురావటం మంచిది కాదనే ఉద్దేశంతో నిన్ననే ఒక ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకురావటం జరిగింది. Far-reaching political, and economic issues ను మనం చర్చించేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. 1947 సంవత్సరంలో మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత మనం ఒక మార్గాన్ని అవలంబించాము. దానిని మునుపటి మనవి చేయదలచుకో లేదు. కాని ప్రజాస్వామ్య బద్ధమైన రాజ్యాంగాన్ని మనం నిర్మించుకొన్నాము. ఇండియాను డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్ గా నిర్మించుకొన్నాము. అటువంటిప్పుడు డెమోక్రటిక్ పద్ధతుల ప్రకారమే చట్టాలు చేయవలసివుంది. ఆ విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలను అమలు పెడకామనే ఉద్దేశంతో మనం రాజ్యాంగాన్ని నిర్మించుకొని ఇప్పుడు ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధంగా నియంతృత్వానికి పాదాల్పాటై పడ్డంతానికి దారితీసే విధంగా అమలు పెడుతున్నామని నేను మనవి చేస్తున్నాను. చాలా విప్లవాత్మకమైన చూపులు తెచ్చేటప్పుడు, ముఖ్యంగా ఈ విల్లు తెచ్చేముందు, ప్రభుత్వము యొక్క విధి ఏమిటంటే దీనిని ప్రైవేటిఫికేషన్ ఆలోచించాలి. వ్యాయమైన ప్లాటిఫైక్డ్ ను చూడకుండా అప్పుడు వుండే పరిస్థితులను గమనించకుండా, అవన్నీ కూలంకషంగా అనుభవంతోకి తీసుకురాకుండా చట్టం చేయటం వ్యాయమే కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి ప్రధానమైన బిల్లును తెచ్చేటప్పుడు ఆనే విషయాలు ఆలోచించవలసియుంది. నిన్నగానీ, అంతకుముందు కాని మంత్రులూ, ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలను బట్టి ఇవన్నీ ఆలోచించినట్లు కన్పించటంలేదు. ఈ చట్టం అమలుతోనీ వచ్చిన తరువాత ఎంత భూమి వస్తుందో, వారి దగ్గర ప్లాటిఫైక్డ్ లేవు. భూమి కావాల్సినవారు ఎంతమంది వున్నారు? ఎంతమందికి పరిమితులే అవకాశం వుంటుంది? దానికి ప్రభుత్వం ఎంత కాంపెన్స్ పేజెంట్ చెల్లించవలసివుంటుంది? ఇప్పుడు వుండే రైతుకు, కూలికి సంబంధం ఏమిటి? కూలికి, ప్రభుత్వానికి వుండే సంబంధం ఏమిటి? ఎన్ని తరాలు వున్నాయి? 3,000 ప్రకారం అయితే ఎంత భూమి మిగులుతుంది? 5,400 అయితే ఎంత భూమి మిగులుతుంది? అనే ప్రశ్నలు, ప్రైవేటిఫికేషన్ ప్రభుత్వం సేదించకుండా, ఇవన్నీ చర్చించుకోకుండా కేవలం ఒక చట్టాన్ని, తర్జుమాదీని నిర్మించుకోవటం వల్ల దేశానికి వ్యాయం కలుగుతుంది. అల్లకల్లోలము కలగటము కచ్చి మద్య ప్రయోజనం వుండదనే నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మనం ప్రజాస్వామ్య బద్ధమైన సెన్సిటివ్ నిర్ణయకొన్నాము దానిలో ముఖ్యమైనది Personal liberty of the individual and the dignity of the individual దానిని మనం మెయిన్ టైన్ చేసుకోవాలి అందుకొరకై మన రాజ్యాంగంలో Adult franchise and liberty of the individual కు గ్యా రెంటీ ఉంది Adult franchise, dignity of the individual ను బోపించుకొనటానికి పర్సనల్ లిబర్టీని, కేవలం వ్యక్తిత్వాన్ని బోపించుకొనటానికి మనం పునాదులు చేసుకొన్నాము. ఏ ప్రజాస్వామ్య రాజ్యాంగానికి అయినా ఈ Adult franchise Personal liberty అనేవి పునాదుల వంటినని నేను మనవిచేస్తున్నాను. పర్సనల్ లిబర్టీ అంటే ఏమిటో మనం రాజ్యాంగంలోనే, ప్రియారిటీ లోనే వ్రాసుకొన్నాం To ensure to every citizen of India Justice, Social, Economic, Political అని అలాంటప్పుడు మనం ఈ జస్టిస్ ను ప్రతి సిటిజన్ కు ఈ హక్కు ద్వారా కలుగజేస్తున్నామా, లేదా అనేది మనం చూడవలసివుందని నేను కోరుతున్నాను పారిటీజల్ జస్టిస్ గురించి, పర్సనల్ లిబర్టీ గురించి రైట్స్ ఆఫ్ ఫ్రీడమ్ అనే శిర్షిక క్రింద మనం ఆర్టికల్ 19లో చెప్పుకొన్నాము. ప్రతి మనిషికి, ప్రతి ఇండియన్ పౌరునికి భూమి కాని, అన్యైకాని ఏ ప్రావర్ణికాని సంపాదించుకొనటానికి, పుంశుకొనటానికి అమ్ముకొటానికి, అనుభవించటానికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ పున్నదని మనం ఆర్టికల్ 19లో వ్రాసుకొన్నాము ఈరోజు ఏ ప్రావర్ణిక అనే ప్రశ్న లేదు. ఏ ప్రావర్ణిక అయినా ఒకటే అయినా దానికి కొద్ది లిమిటేషన్స్ పున్నమాట వాస్తవమే దానిని నేను కాదనను. ఆ లిమిటేషన్ కూడా ఆ సెక్షను లోనే వుంది 'రిజిస్ట్రార్ షిప్' రిస్ట్రిక్షన్స్ అని, ఏ రిస్ట్రిక్షన్ వున్నా, మనం మూల నిష్ఠాంతరానికి తోబడి వుండదలచుకొన్నప్పుడు, ఆర్టికల్ 19ని మనం ప్లాలో కావలసివున్నప్పుడు దానిలో వున్న ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను మనం తెలుసుకోవాలి.

Fundamental rights are those basic and great rights inherent in the status of a citizen of a free country with an express guarantee for the promotion of those rights.

అని భక్తిబాహుని అందువల్ల జ.రై.బి. They are such a transcendental character. అందువల్ల వాటిన్నీ పరమాత్మాకా అనెందులో మూడుమందిరి మందిరి మూడు మందిరిమీద అనుకూలంగా ప్రకృత్యాకా జ.రై.బి.మొదట రై.బి.ను సాక్షాత్తుడని పలుకెడి. దీని మూడోవం ప్రతి శరణుడును కాస్తా శరణు లాభవశానెమనో. అయి వచ్చి శరణులెచ్చి. శరణు మూడు. శరణుమొదట మూడు—మూడు మూడోవది మూడు కాస్తా మేము శరణును శరణును జని చేసి నా మూడు—మొదలమొదట రై.బి.ను సాక్షాత్తుడని పలుకెడి. కాస్తా మూడుమొదట మూడుమూడు శరణులెచ్చి. అందువల్లనే వాటిని మొదలమొదట రై.బి. అమూడు

సుబ్బారావుగారి, డెఫిషన్ ప్రకారం—ఒక ఎక్రైట్ నాన, ఈ సందమెంటల్ డైట్, అవసరంలేదని చెప్పినా కూడా వాటిని ప్రవేశపెడుతున్నారని అంటున్నాడు.

Mr Speaker -What is the fundamental right involved here?

Sri D. Kondiah Choudhry - I am going a step further and saying that these fundamental rights cannot be divested, cannot be surrendered even by a private citizen. That is my submission. But what are the fundamental rights here involved, that is the main question. The fundamental right involved is Article 19 (f) namely, the fundamental right of a citizen to acquire, hold and dispose of property.

ఈ దేశంలో ప్రతి పౌరునికి కూడా అర్హిని సంపాదించుకొనటానికి, పంచుకొనటానికి, అవసరమైతే డిస్పోజ్ అఫ్ చేసుకొనటానికి, వదిలూర్చమైన స్వేచ్ఛ ఉంది. దానిని ఆ సందర్భంలో ఎంత బ్రూట్ మెజారిటీ వున్నా, పార్లమెంటులో ఎంత మైజారిటీ వున్నా వైలేట్ చేయటానికి పిలువేదని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది.

అందువల్ల నేను ముందే చెప్పినట్లుగా, ఎక్రైట్ అయినా, Indian Citizen గా ఉన్న చొప్పున, మన Constitution ప్రకారమూ ఆయన అర్హిని acquire చేయటానికిగాని, hold చేయటానికిగాని, అనుభవించటానికి, అమ్మకంకోటానికి ఉన్నటువంటి fundamental rights ను ఈ చట్టము నిషేధించటానికి తోడ్పడుతున్నది. There is a limitation by virtue of this Act to the fundamental right of every Citizen to acquire, hold and dispose of the land. And therefore I maintain that this Act violates the Fundamental principle involved in the case of every Indian Citizen under the Constitution under Act. 19 (5). Therefore, I submit that in this Bill certain limitations to these rights given to Indian Citizen, are involved. ఇందులో కేవలం reasonable restrictions మాత్రమే ఉండటానికి అవకాశము ఉన్నదని ఈ బిల్ డ్రాఫ్టింగ్ ఇచ్చిన explanation లో చెప్పబడినది. What is reasonable restriction and what is not reasonable restriction? It is a justiciable question, దీనిని గురించి మీరు చరితించవలసి ఉన్నది. What is reasonable and what is not reasonable must be judged by a Court of law. ఇప్పుడు ఈ reasonable restriction అంటే, అది చాలా తరచుకొనే restriction అని అర్థము. I wish, the Hon. Speaker should take into account what is reasonable and what is not reasonable restriction. Of course it is a discretionary matter. The word 'reasonable' implies that these restrictions shall be imposed very very sparingly. That is my submission. ఈ restrictions reasonable అవునా, కాదా అని అది చరితించుట, కేవలం restrictions అంటే

మాత్రముచేత tail కాకపోతే head మాదే అన్న విధముగ, అలాంటి
restrictions పెట్టి Indian citizen యొక్క fundamental rights కు భంగము
కలిగించేటట్లు చేయకూడదు అని అంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ — Article 19లో ఏమి ఉన్నదో చదువుతాను. Reasonable
restriction అనే దానికి definition ఇచ్చారు

"Article 19 (2) Nothing in sub clause (a) of clause (1) shall
affect the operation of any existing law, or prevent the State from
making any law, in so far as such law imposes reasonable restric-
tions on the exercise of right conferred by the said sub-clause in
the interests of the security of the State, friendly relations with
foreign States, public order, decency or morality, or in relation to
contempt of Court, defamation or incitement to an offence.

(3) Nothing in sub-clause (b) of the said clause shall affect
the operation of any existing law in so far as it imposes, or pre-
vent the State from making any law imposing, in the interests of
public order, reasonable restrictions on the exercise of the right
conferred by the said sub-clause

(4) Nothing in sub-clause (c) of the said clause shall affect
the operation of any existing law in so far as it imposes, or pre-
vent the State from making any law imposing, in the interests of
public order or morality, reasonable restrictions on the exercise
of the right conferred by the said sub-clause.

(5) Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause
shall affect the operation of any existing law in so far as it im-
poses, or prevent the State from making any law imposing, reasona-
ble restrictions on the exercise of any of the rights conferred by
the said sub-clauses either in the interests of the general public
or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

అందులో "Reasonable" అంటారు. "Reasonable" అంటారు. అందుకు
definition ఉంది.

అది ఏమిట? ఏమిట? అంటారు. అంటారు. ఏమిట? ఏమిట? అంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: అందులోని అర్థానికి నాకు, అయిన argument ఏమిటో
ఏదానిని ప్రభుత్వము చెబుతుంది అలాంటి అర్థానికి నాకు అర్థమైనది. General
public interest తో ఏమి అర్థము చేస్తుంటారు అంటారు. అంటారు.

రులుగా ఉండకుండా restrict చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నదా లేదా అనేదే point ఇక్కడ

Sri D Kondiah Chowdary—Mr Speaker, Sir, Your conception may be quite correct But inspite of that, reasonable restrictions అనేవి State పెట్టదలచుకుంటే. ఆ restrictions అనేవి చాల sparing గా పెట్టాలి అందువల్లనే ఇది Justiciable question అని అంటున్నాను ఇది discretionary matter దీనిని న్యాయాధిపతి నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది ప్రభుత్వము దృష్టిలో reasonable అని అనుకుంటే, కోర్టువారి దృష్టిలో అది unreasonable గా ఉండవచ్చు.

Mr. Speaker—He merely interprets and enforces law, he is not the person who says that this is reasonable or this is unreasonable. That power is given to the democratic body i.e., the collective wisdom of the people through their elected representations.

Sri D Kondiah Chowdary—Even the collective wisdom when it is exercised reasonably may be wrongly exercised

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అది వేరు మీరు law ప్రకారము చేశారా, లేదా అంటారు

శ్రీ డి కొండయ్యచౌదరి.—అది సరేనండి. But reasonable restriction implies (Interruption).

Mr. Speaker—You cannot go into the motives etc

శ్రీ డి. కొండయ్యచౌదరి.—Art. 19 క్రింద reasonable restrictions impose చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నదని అంటే, ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో పెట్టినవి "reasonable restrictions" క్రిందకు రావు అని చూపాదామ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఆ అధికారము కోర్టుది కాదు. ఈ సత్యం.

Sri D. Kondiah Chowdary—I am just mentioning by way that whether it is a reasonable restriction or not is a justiciable question.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఈ సత్యం న్యాయాధికారము ఉన్నది. మీరు convince చేస్తే, it can be ruled out.

శ్రీ డి. కొండయ్యచౌదరి :- మీరు convince చేయవలసిన అవకాశము లేదు. Most of the Members in this House know it fully.

*(Interruption by some hon Member)**Mr Speaker*—As a legislator, he has the right of talking

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి - ప్రభుత్వము పెట్టికవి reasonable restrictions కావు అని అంటున్నాను Reasonable restrictions పెట్టేటట్లుంటే, అవి ఎట్లా ఉండాలంటే, restriction అనేది ఒక tail గాను, Law అనేది head గాను ఉండాలి కాని, the "restriction" should not defeat the purpose of the Head itself, or the Article of the Constitution అది ఎట్లా ఉండాలి అంటే, నూటికి నూరు పర్సెంటు ఉంటే అందులో ఎ ఒక్క పర్సెంట్లో, రెండు పరసెంట్లో తీసివేసేటట్లుగా ఉండాలి కాని, నూరు పరసెంట్లు ఉంటే, 105% restriction పెట్టి నూరు పరసెంట్లు కూడ కొట్టుకుని పోయేటట్లు ఉండకూడదు Reasonable restrictions ను గురించి చెప్పాలంటే ఎక్కడో ఏ విషయములోనో కొద్దిగా public interest తో పరిమితము చేయాలి కాని, ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో పెట్టిన restrictions ఉన్నదంటే కొట్టుకొనిపోయేటట్లుగా పెట్టారు. అందువల్ల ఇది reasonable restrictions కాదు అని అంటున్నాను ఈ restrictions వల్ల Indian Citizen అని అనిపించుకునే ప్రతిమానవనికీని Constitution ద్వారా ఉంటున్న fundamental right ను ప్రభుత్వము ఎగర గొట్టుచున్నది ఇది చాల పరిమితముగ ఉండాలింది, ఇది కేవలం Tail wagging the Head మాదిరిగా ఉన్నది. అట్లా ఉండకూడదు. కాబట్టి ఈ బిల్లులో పెట్టిన restrictions పరిమితమైనవి కావు Art. 19 of the constitution క్రింద మానవుడు సంపాదించుకున్న rights ను ఈ బిల్లు ఎగరగొట్టుచున్నది. ఈ restrictions unreasonable గా ఉన్నందున, ఇవి మానవుని fundamental rights ను పరిమితము చేసేందుకే పోగొట్టుకున్నవి. కనుక, ఇది reasonable restrictions కాదు అని అంటున్నాను. ఈ restrictions అనేవి in the interests of the public చేరవలసి ఉన్నది కాని ఇప్పుడు చేసేది public interest తో అవునా కాదు అనేది ఈ Bill ముక్క objects and reasons లో mention చేయలేదు. ఇందులో public interest అనేది ఏమీ ఉన్నందుకము లేదు. ఈ బిల్లులో ఒకచో ఒక ఎకరము మిగులునో, పది ఎకరాలు మిగులునో, వేయి ఎకరాలు మిగులునో, పదివేల ఎకరాలు మిగులునో, ఎంత మిగులునుందో ప్రభుత్వానికి ఇది ఉంది.

మరొక ప్రశ్న :- శ్రీమతి అశ్వకాంతమ్మగారు economic justice అని అన్నారు.

శ్రీ డి కొండయ్యపాదరి — ఆ point ను గూడ answer చేయటానికి సిద్ధముగ ఉన్నాను గతములో కళావెంటరావుగారు ఈ బిల్లు ద్వారా సుమారు ఒక లక్ష ఎకరాలు మిగిలవచ్చున్నారు ఈ బిల్లును చూచి కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు, ఇతరులు చాలమంది ఒక లక్ష కూడ మిగులుతుందో, లేదో, అనలే ఉండలేమో అని అంటున్నారు నిజానికి ఎంత మిగులుతుందో ఎవ్వరికీ తెలియదు ఒక వేళ ఏ 20 వేల ఎకరాలలో మిగిలితే, అది మన రాష్ట్రములో ఉన్న జనాభాలో ఎంతమందికి పంచబోతారు? ఆ విధముగ పంచబోతారో, లేక Cooperative Societies కు ఇస్తారో, లేకపోతే experimental farms ను ఏర్పాటుచేస్తారో తెలియదు మిగిలేది ఏ కొద్ది అయితే, అది పంచటానికి ఎంతమందికి పంచబోతారు? ఒక వేళ పంచబోయినా, అది చాలినంత ఉండదు చాలుతుందో చాలదో అనే అనుమానము కలిగినప్పుడు, ఒక వేళ Cooperative farming పెట్టుతారా అనే అనుమానము వచ్చినప్పుడు, దానివల్ల ప్రయోజనము కూడ ఉంటుందో లేదో తెలియనప్పుడు, ఇది నిజముగ public interest తో చేసినదేనా అని అడుగుతున్నాను ప్రజలకు ఉపయోగించని విధముగ ఉంటే, అది public interest లో చేసినట్లు ఎట్లా అవుతుంది? ఎంపికీ చాలాసార్లు, economic justice ఎట్లా అవుతుంది? public interest అంటే, అది అందరికీ ఉపయోగించటానికి ఒక రైలురోడ్డు వేయటానికో, లేక ఒక స్కూలు బిల్డింగు కట్టించటానికో అయితే అది public interest అనిపించుకుంటుంది ఆవిధముగ ప్రజలు అందరు ఉపయోగించుకునే పనిచేస్తే, అది public interest క్రిందకు వస్తుంది. ప్రభుత్వము ఇలాంటిది ఏదైనా చేయదలిస్తే, ఇది ప్రజలందరికీ ఉపయోగించాలి. కేవలం ఒక రికో ఇద్దరికో, లేక ఒక section of the people కో ఉండకూడదు. కేవలం పదిమంది దగ్గరనుంచి కూమిలాగుకుని ఇంకొక పదిమందికి పంచివేయ మాత్రాన అదికూడ పంచుతారో లేదో అనుమానముగ ఉన్నప్పుడు, అది public interest లో చేశారని చెప్పటానికి నిలుకదు. Public interest means, any act done by Government must be in the interest of the general public and not in the interest of a particular community or a section of individuals, or only a few people. This act cannot be said to be done in the interest of the public. Therefore the restrictions now imposed are against the constitution and are void. That is why yesterday we moved an amendment to the effect that this may be referred to the Supreme Court through the president of the Indian Union. ఈ amendments తో కొంత చారిత్రాత్మకం ఉండవచ్చు అని అనుమానము ఏమిటంటే, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడానికి వచ్చింది, ఇది Article 19 of the Constitution ను violate చేస్తున్నదా, లేదా అనేదినుండి వచ్చినదా అని చూడమని నిరసించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత మూడవ point- ఇది resonable restriction కాదని తమకు ఇదివరకు మనవిచేశాను ఆ resonable restriction అనేది నిర్ణయించవలసింది మనము కాదు ఇప్పుడు దీనివల్ల వచ్చిన ఖామి లేదు కాబట్టి, reasonable restriction కాదు కాబట్టి violation of article 19 అని తమకు మనవిచేశాను ఇక, మనం నాగరికత యొక్క చరిత్రను బట్టి చూస్తే, మనం ముఖ్యంగా ఒకటి ఆలోచించవలసి యున్నది ఈ property అనెలు ఎట్లా వచ్చింది, ప్రపంచము యొక్క, సంఘము యొక్క పరిస్థితి మొదటి నుంచి ఏవిధంగా వచ్చిందో అని చూచినప్పుడు, communal ownership నుంచి individual ownership కు పోతున్నదని నాగరికత చరిత్రవల్ల తెలుస్తుంది ప్రపంచములో ఆదిమ జాతి పరిస్థితి నుంచి, ఇప్పుడు ఉండే పరిస్థితికి వచ్చేవరకు ఏ విధంగా జరిగిందని చూచినప్పుడు, communal ownership నుంచి individual ownership కు వచ్చింది property అని తెలుస్తుంది. మొదట వారికి హక్కు లేనటువంటి వాన్ని క్రమంగా individual గా మనషికి హక్కు ఉండేటట్లు చేయబడింది. ఇది ఇట్లా develop అవుతున్న పరిస్థితులలో పోవియట్ రష్యా వారి పద్ధతి చూస్తూ మనం కూడా వారి పద్ధతులలో పోవాల్సి దీనికి sudden గా ఒక break పడింది. కనుక నాగరికత ఏ విధంగా evolve అవుతున్నదో ఆ రకంగా పోవడం, లేక ఇతరుల పద్ధతులను అనుసరించి పోవడం? పోవియట్ రష్యా పద్ధతిని అవలంబిస్తామంటే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు, కాని ఒకవైపున మేము ప్రజాస్వామ్యమని చెప్పుకొంటూ, మేము కేవలం విప్లవాత్మకానికి వ్యతిరేకమని చెప్పుకొంటూ, రెండవ వైపున ఇతరులు విప్లవం ద్వారా, రక్తపాతం ద్వారా సంపాదించినటువంటి మార్పులను వీరు కూడ అమలుపెడకామంటే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు అయితే ఒక విషయం మూత్రం చెప్పుకున్నాను. ఎప్పుటికీ కూడ నాగరిక individual ownership ప్రక్కనే పోతున్నది. ఆ నాగరికతను బట్టి చెయ్యదలచుకొంటే పోవియట్ రష్యా ప్రకారం పోండి, మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు తరువాత fundamental rights question వచ్చింది. Article 14 కింద కూడ ఈ చట్టము చెల్లేదను. ఇది unconstitutional అని తమకు మనవిచేశామన్నాను. Article 14 లో ప్రక. India పొందిక equal protection before law and equality before law అని చెప్పబడింది. ఇది రెండూ ముఖ్యమైన విషయాలు అది ఇక్కడ బట్టి అవుతాయని చెప్పామన్నాను అది కూడా చెప్పామన్నాను ఈ చట్టములో ప్రకటించ కూడా discrimination ఉన్నది. ఇంకూ, property విషయంలో, మామీ కామోదం యొక్క ఆస్తిని పరిమితం చేస్తున్నది. కాని property అంటే ఏమిటి అనేది 1959 (1) A.L.J. లో న్యాయమూర్తి మహారాష్ట్ర గాడు quota లేకుండా ఆస్తిగా అని తీసుకున్నాను.

Whatever a man produces by labour of his hand or his brain, whatever he obtains in exchange for something of his own, and whatever is given to him, law will protect him in the use or enjoyment or disposition of it

అందువల్ల property అంటే కేవలం భూమి property, మిగతావి కాదు అని చెప్పడానికి వీలులేదు I think even the Hon'ble Deputy Chief Minister will agree with me if I say that, landed property alone is not property. There are various kinds of properties - landed property, house property, jewellery and so many other things అటువంటివన్నీ, ఇక్కడ ఒక imposition ఒక restrictions పెట్టారు on the landed property alone. "Any people who own landed property" is restricted here under Article 19 Article లో ఉండేటటువంటి పరిమితిను landed property కి మాత్రమే పెట్టారు మిగతా property కి అది పెట్టకుండా పోయినప్పుడు that is a clear violation of Article 14 అని నేను మనవిచేస్తున్నాను తరువాత ఈ చట్టముతో ఈ landed property అనేది అనేక విధాలుగా చూపిస్తున్నాయి అనేక discriminations ఉన్నాయి, in the matter of giving compensation, 50 ఎకరాలు ఉండేదానికి ఒక రకమైన compensation, 100 ఎకరాలు ఉండేదానికి ఇంకోరకమైన compensation, అటువంటి various classes of land లో కూడా చాలా discrimination ఉన్నది. ఒక్కొక్క class of land కు ఒక్కొక్క విధంగా compensation ఉన్నది. అంటే భూమిలోనే discrimination, భూమికి ఇవ్వేటటువంటి compensation లో discrimination ఈ విధంగా ఉంది. అటువంటి paddy, వేసకంతు వరిమొక్కలు ఉంటుంది. Sugar cane వేస్తే పరిమితిం లేదు. కాబట్టి discrimination in the crop raised, in the compensation, and for the land taken. Property కి property కి మధ్య తేడా చూపించారు. తరువాత ఒకటే class of property లో కూడా 100 ఎకరాలు ఉంటే ఒక రకమైన compensation, 50 ఎకరాలు ఉంటే ఇంకోరకమైన compensation చూపించారు. అలాగే తరములలో ఇద్దరినీ ఈ తరముని అయితే ఇద్దరినీ రెట్లు compensation అది, ఈ తరము భూమి అయితే ఇద్దరినీ రెట్లు అని తేడా చూపించారు. ఈ విధంగా ప్రతిదీ చూడగా discrimination ఉన్నది. Discrimination not only among property and property but also among people who own the same kind of property and also in the matter of compensation and also in the matter of crops raised వీటివల్ల కూడా discrimination ఉన్నది. అందుకే Article 14 ప్రకారం ఇది తప్పుగా ఉంది చూడండి వీటిని పేర్కొని ఈ చట్టము వ్యాధిగ్రస్తమై ఉన్నది మనవి చేస్తున్నాను.

హ్నాను తరువాత Article 31 (2) of Indian Constitution లో ఈ విధంగా చెప్పబడుతున్నది— Property ని ఎవరైనా కూడా తీసుకొన్నప్పుడు, ఎవరైనా మెంటుకు హక్కు ఉన్నది ఈ forth amendment 1955 లోనో ఎప్పుడో చేశారు అసలు ఈ fundamental rights ప్రాసేటప్పుడే చాల గందరగోళం తిరిగింది మున్నీలాంటి వాళ్ళు ఈ fundamental rights నమోదు చేయాలని అన్నారు ఎందుకంటే భవిష్యత్తులో ఒక్కొక్క మనిషి యొక్క సాయకత్వం క్రింద, వారు అనేక మైన ఉద్రేకాలకు లోనుకాబడి అనేక రకాలైన పిల్లవాత్మక మైనటువంటి మార్పులు భారతదేశంలో తెస్తారేమో అని, దానివల్ల సంఘము చెడిపోతుందనే భయంతో fundamental right ను నమోదు చేయవలెనని సర్దార్ పటేల్, మున్నీ వాళ్ళంతా పట్టుపట్టారు. ఇప్పుడు ఈ విప్లవాత్మకమైన మార్పులు కావలెననేటటువంటి వ్యక్తులు ఆ రోజు వాళ్ళధాటికి. వాళ్లు చెప్పిన arguments కు తల క్రిందవారే అందువల్లనే ఆ రోజు Constitution లో fundamental rights ప్రాయజడినాయి దానివల్లనే ఈ రోజు ఈ మాత్రమైనా చెప్పుకోవానికి అవకాశం కలిగింది. ఎప్పుడైతే వా ఒక వ్యక్తి యొక్క property ని తీసుకోచేస్తున్నాడు, market value compensation ఇవ్వనిచే తీసుకోకూడదని ఆ రోజు చెప్పబడింది. ఆ ఉద్దేశంతోనే fundamental rights నమోదు చేశారు. కాని సర్దార్ పటేల్ చనిపోయిన తరువాత, ఈ పిల్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశంతోటి, ఆ భావన కలిగిన మనుష్యులు రక్షింపవలెననే భయములేనటువంటి మనుష్యులు, ఈ రోజు దీనిని amend చేసినారు. హాంట్లో కూడ అప్పుడు ఉండే పరిస్థితులను బట్టి 31 (2) లో "When property of an individual is taken, it must be for 'public purposes' అని చెప్పినారు.

I want, Mr. Speaker, Sir, that you should see the words 'public purposes'.

They are the words actually used there. వారి వాచనం క్రిందగా చెప్పారు అప్పుడు కూడ market value యివ్వాలన్నారు. అయితే దీనిన తరువాత కొద్దిగా మార్పు వచ్చినప్పటికీ అక్కడ ఒక వదం వాడారు.

They used a word.....

They used the word 'for a public purpose'.

The term 'a public purpose' is specific, definite and clear, and comprehends a definite public purpose.

అది general గా కాదు. అంతేకాదు వారి ఉద్దేశమనేమిటనే చెప్పబడుతోంది. 'Public purpose' అన్నప్పుడు దానిని specific గా, clear గా, definite చేశారు.

'Public purpose' అని ఊరుకోకూడదు అట్లయితే ఈ దేశంలో ఆహార సమస్యను పరిష్కారం చేయలేకుండా ఉన్నారు కాబట్టి, జనాభా ఎక్కువ అయినదని కొంత మందిని చంపి public purpose కోసం చంపాము, అది public purpose అని అనవచ్చును కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్.— 'Acquiring the property' అంటే మనుషులను చంపడమా?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి - ఉదాహరణకు చెప్పాను. అది extreme కేసు. నేను చెప్పినది- ఏదైనా అస్తిని తీసుకొనేటప్పుడు 'public purpose' నిర్దిష్టముగా చెప్పాలి. ఈ చట్టం ఎందుకు చెల్లనేరదని చెబుతున్నానంటే- 31 (2) ఆర్టికల్ క్రింద యిందుతో public purpose అనేది clear గా, precise గా, definite గా ఎక్కడా చెప్పి ఉండలేదు. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ ఈ public purpose చెప్పటకు వీలులేకుండా ఉన్నదని, దీనివల్ల ఎంత భూమి వస్తుందో, ఎంత నష్టపరిహారం యివ్వవలసి వస్తుందో, ఎవరిది చించిపెడతారో చెప్పటకు పీలలేని పరిస్థితి ఉన్నదని, వారివద్ద సరైన భోగట్టా లేదని అన్నారు. Public purpose చెప్పకుండా (unconstitutional aspect of it అట్లా ఉంచి) యీ మిగులు భూమిని ఎవరికి యివ్వబోతారు? రాజకీయ శాధితులకు యివ్వబోతారా? కాంగ్రెసువారికి వోట్లు యిచ్చినవారికి యివ్వబోతారా? ఖాళీలకు యివ్వబోతారా? అనేనంగతి తెలియకుండా, public purpose నిర్దిష్టముగా చెప్పకుండా యితరుల అస్తిని acquire చేయుటకు ఒక చట్టము చేయడం 31 (2) క్రిందకు రాదు అని చెబుతున్నాను. అందువల్ల యిది public purpose కోసం చేస్తున్నామని చెప్పడం వ్యాయంకాదు 1951 A.I.R 'Madras' లో యిట్లా చెప్పారు.

If the executive takes property of any person it must be prepared to justify it under the authority of any valid law. I will agree with him

1950 Patna లో కూడా యిదేరకంగా వచ్చింది, చదువుకాను.

I will agree with him with respect that mere State policy or policy of the party in power may not be the same thing as public purpose.

These are the crucial words.

I will agree with him with respect that mere State policy or policy of the party in power may not be the something as public purpose.

ఒక తప్పును సరిదిద్దడానికి చేసే శాసనం అది statute కాదు This is not the law of the land అన్నాడు— Fundamental right ను violate చేస్తూ ఒక చట్టము చేసి ఇది valid law, దీని ప్రకారం అన్నింటిని తీసుకొనుటకు అధికారం ఉన్నది— అని చెప్పటకు వీలులేదు అన్నారు

Any property must be taken by the law of the land The words 'law of the land' do not mean a Statute passed for the purpose of working the wrong. You are taking property under a wrong procedure and you want to justify it under law and that law is unconstitutional

Mr Speaker - Taking the property of anybody is wrong

Sri D Kondayya Chowdary - Yes, Sir, you cannot pass a law for that wrong thing

అధికారంలో ఉండే పార్టీగాని, మెజారిటీ పార్టీగాని, Election manifesto లో policy చేప్పామని, అందువల్ల ఇది 'public purpose' అని justify చేసుకొంటూ "మా ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో సిద్ధాంతం ఇది" అని చెబితే అది public purpose అవదు—అని 1951 A.I.R. Madras చెబుతోంది కాబట్టి యివన్నీ చూచినప్పుడు స్పష్టమైన నిర్వచనం లేనప్పుడు ఇతరుల అన్నింటిని తీసుకొనుటకు అధికారం లేదు అనేది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అందువల్ల ఇది చట్టానికి విరుద్ధమని చెబుతున్నాను.

స్వేచ్ఛవరిహారం విషయంలో ఎక్కువ డబ్బు యివ్వాలని చెబుతున్నారు. నేను కోరేది—compensation ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు "doctrine of eminent domain" ప్రకారం, Constitution ను amend చేసిన ప్రకారం, public purpose కోరకు ఒకరి అన్నింటిని తీసుకొనుటకు అధికారం ఉన్నది. కాని a purpose ఏమిటో precise గా, definite గా నిర్వచించాలి. ఒకరి ఊరుని స్కూలు కట్టుటకో, రైల్వే బ్లిక్ కట్టుటకో, Highways కోరకో, ప్రాంత మైన ప్రాంత కట్టుటకో, వరకొచ్చి అంత సరికాదు. precise, definite purpose ఉంచేది అలాగే తీసుకొనుటకు కోర్కో. కోర్కో compensation రాస్తే న్యాయం కాని purpose నిర్వచించుట తీసుకొనుట constitution కు నిరర్థకం. ఉపాసితమైన purpose కు తీసుకొనుట న్యాయం కాదు. Public purpose define చేయకుండా, compensation గా market value యివ్వకుండా ఉపాసితమైన purpose కు రాకకో విధంగా యివ్వకుండా న్యాయం కాదనే నమోదిస్తూన్నాను. Compensation అంటే, నేనుం illuse గా ఉండరాదు.

దు 100-ల వద్దపు తీసుకొని 0-8-0 లు యిస్తామని చెప్పడం న్యాయం కాదు. జమీందార్ల విషయంలో న్యాయం అయితే అయి ఉండవచ్చును

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎందువల్ల ? ఒక నేళ జమీందార్ల విషయంలో న్యాయ మైతే న్యాయమై ఉండవచ్చుగాక.. .

ఎందువల్ల ? ఆరోజున రాజగోపాలాచారి గారు గవర్నర్ జనరల్ గా ఉండి ఉప్పుకొన్నారనుకనా ?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— అది జమీందారి ప్రావర్తి అని పాపం తీకగ్నయిజ్ఞ చేయలేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏళ్ళకు భేదం ఏమిటి ?

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— భేదం ఉన్నది. ఆర్యులు, బాబు కలెక్టర్స్ ఆఫ్ ది రెంట్ అని అక్కడ ఆర్యులు చేశారు అది జస్టిఫయబుల్ ఆర్గ్యుమెంట్. నేను కాదనలేదు దాంట్లో ఉన్న బాధ నాకుకూడా త్వలను ఎందువల్లనంటే— చాకుకూడా ఒక జమీందారి ఉండినది నేను మార్కెట్ వేల్వూలో మూడున్నర లక్షలు ఖరీదుచేసే జమీందారిని కొన్నాను కాని ఆ జమీందారిని తీసుకొని, నాకు 20 వేల రూపాయలు ఇంకా ఎప్పుడో ఇస్తామంటున్నారు కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్నది అది కాదు ప్రక్క అప్పుడు కూడ మేము సఫర్ అయినాము. కాని దానిని గురించి మేము అంత పీల్ కావటంలేదు. జమీందారికి దీనికి చాలా డిఫరెన్స్ ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— "నాకు ఇంక ఆదాయం వచ్చే ప్రావర్తి" అని దానిని కూడ ప్రావర్తి క్రింద తెక్క కట్టడం ఉంది. కలెక్టర్ ఆఫ్ రెంట్ అయితేనేమి— మరెవరైతే నేమి.

శ్రీ డి కొండయ్య చౌదరి :— అందుచేత— ఈ కంపెన్ నేషన్ కూడ సకా మంగా ఇవ్వటం లేదు. వంద రూపాయలు అన్న తీసుకొని ఒక రూపాయి చేతిలో పెట్టటం— ఇది నిజమైన వేల్వూడ్ కాంపెన్ నేషన్ అని చెప్పటం భర్తం కాదు. ఇది న్యాయమైన కాంపెన్ నేషన్ కాదు. మనం ఇంకా ప్రావర్తిగాని, ఇవలూ రైట్స్ అన్ ప్రావర్తి గాని తీసుకున్నప్పుడు ఎంత కాంపెన్ నేషన్ ఇవ్వాలి? అప్పుది తీసుకుని ఉన్నటువంటి ప్రక్క గవర్నర్ మెంట్ ఎన్నో రూపాయ చేసినందు గాని, స్టేట్ బ్యాంక్ చేసినందు గాని ప్రక్క మార్కెట్ వేల్వూమ్ ది బ్యాంక్ చేస్తా వున్నది. అలాగే ఇన్నా రెన్స్ కంపెన్ నేషన్ తీసుకొన్నప్పుడు నావి ప్రక్క కలెక్టర్

షేర్స్ తీసుకొన్నప్పుడు గాని మార్కెట్ వేల్వూక్ న్నా పొచ్చు మొత్తము అక్కడ చెల్లించారు అలాంటప్పుడు రైతాంగం నుండి భూములు తీసుకొన్నప్పుడు ఎందుకు మార్కెట్ వేల్వూ వారికి నష్టపరిహారం ఇవ్వటం లేదో నాకు బోధ పడటం లేదు రైతాంగానికి మరి నాశరకంగా కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వటం న్యాయం కాదు ప్రభుత్వంవారు ఎట్టేటు డ్యూటీ వేసేటప్పుడు, గిప్టాక్స్ వేసేటప్పుడు, ప్లేట్ బ్యాంక్ షేర్స్ తీసుకొన్నప్పుడు, లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు తీసుకొన్నప్పుడు ఏ రకమైన (ఎంత) కాంపెన్ సేషన్ పే చెకారో, కనీసం అంబా రాకపోయినా, మార్కెట్ వేల్వూ అయినా రైతులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వటం న్యాయం రైతులవద్దనుండి తీసుకొన్న ఆస్తికి మార్కెట్ వేల్వూ ప్రకారం నష్టపరిహారం పే చేయడానికి వీలులేదని ఎ సోషల్ జస్టిస్ చెబుతున్నదో నాకు అర్థం పడటం లేదు. అది ఎంతమాత్రం న్యాయం కాదని అమకు మనవి చేస్తున్నాను "ఇప్పటికే అనేక మైన తారుమార్లు జరిగినవి, ఈ బిల్లు ప్రకారం ఎంత భూమి మిగులుతుందో చెప్పలేము, తెలంగాణా చట్టం అమలు జరిపితే 10 లక్షల ఎకరాలు వస్తుంది అనుకొంటే ఎది వేల ఎకరాలు కూడ వచ్చేట్లు లేదు. ఆ విధంగా చూసినా - యీ బిల్లు క్రింద ఎంత భూమి వస్తుందో దానికి సంబంధించిన థోగట్టా నా గగ్గర లేదు" అని రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు మన భారతదేశంలో ఉన్న ధర్మశాస్త్రం ప్రకారం, హిందూ పాఠశత్రు చట్టం ప్రకారం ఇప్పుడు ఉన్నవారు, పుట్టబోయేవారు కూడ భాగాలు తీసుకోవాలి అధికారము ఉంది; దానిని మనము ప్రీవెంట్ చేయలేము - అని అన్నారు "ఈ బిల్లువల్ల ఏమీ లాభం రాదు! ఎంత భూమి మిగులుతుందో చెప్పలేము; రాబోయే సంవత్సరం కూడ భాగాలు వంచుకోవటం ఇదివరకే జరిగింది కాబట్టి మనకు మిగిలే భూమి లేదు" అని ప్రభుత్వంవారు చెబుతున్నప్పుడు, ఇప్పుడు ఈ బిల్లు అవసరమని నా ఉద్దేశము. ఈ బిల్లులో ఇంకో చిట్టచివరి విషయం కూడ ఉన్నది. వామిలికి ఒక నిర్ణయనం ఇచ్చారు. పీప్లీ కోస్టిల్ ఇడ్మెంట్యూజ్ గాని, మన ఫెడరల్ కోర్టు తీర్పులతో గాని యీ విధంగా ఉన్నది.

"More expression of a will even by posting a card to the effect that a person is separating from the family is enough to affect partition in status."

ఈ కుటుంబంలో నలుగురు అద్దరిమ్మలారితో, అందులో ఒకడు మిగిలేవాడు అంటూ లేదు. నేనుంటే మనం చేయవచ్చుము" అని పోస్ట్ కార్డుతో ప్రకటించే వారికి తెలియజేసినట్లుగానే ఆ విషయం వారు (అ కుటుంబము) చేయవచ్చుట్లుగా భావించాలి అని ప్రీవీ కౌన్సిల్ ఇడ్మెంట్యూజ్ గాని మన ఫెడరల్ కోర్టులతో గాని తీర్పులవల్లనే జరిగింది. ఒక కొందా అనేది చెప్పే వామిలి దగ్గరకు వారు పోతు

ఎక్కువ భూమి ఉన్నది అని డిప్యూటీ కలెక్టర్ పోయి చెబుతాడు అనుకోండి
“ఏది రోజులనాడె మేము పంచుకొన్నాము బోబ్బిలార్లు ద్వారా నాను
కొన్నాము” అని వారు చెబితే ఏమి కావాలి? ఆ విషయం ప్రభుత్వం వారు ఆలో
చించాలి

Expression of will is enough It need not be registered
It need not be in writing It is enough even if there is oral
evidence to prove that there is partition

కాబట్టి ఆ తీర్పుల ప్రకారం ఒక కుటుంబానికి ఎక్కువ భూమి ఉన్నది అని అనటా
నికి పిలువేదు అటువంటి పరిస్థితిలో యీ బిల్లువల్ల ఏమి ఉపయోగం ఉన్నదో
వాకు అర్థం కాదు రేపు ఎక్కువ భూమి ఉన్నవాళ్ళందరూ తాము ఆ స్థిరపంచ
కొని విడిపోయినామని చెబుతారు. అప్పుడు ఏంచేయాలి? ప్రీవీకాన్సిల్ తీర్పుల
ప్రకారం, ఫెడరల్ కోర్టు తీర్పుల ప్రకారం మేజేస్ట్రేట్ యీ బిల్లు చాలా నిరుప
యోగమైన బిల్లుగా తేలుతుంది ఫేమిలీక్ ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన నిర్దేశవల్ల నిలి
బడదని తెలియజేస్తున్నాను ప్రభుత్వం వారు యీ బిల్లులో చాలా మార్పులు
తీసుకువస్తున్నారు చాలా పెద్దమార్పులు అనుపస్తూరు అటువంటిప్పుడు యీ
బిల్లును ప్రజలముందు పెట్టవలసి ఉంటుంది ఈ ఇన్స్ట్రక్షన్ ఓటింగ్, రిపరెండమో
తీసుకోకుండా, పునాదులతో సహా సంఘం యొక్క స్థితిని కదలించే మార్పులు
తీసుకురావటం వ్యాయం కాదని అంటున్నాను “మేము 1955 ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టో
లో భూసంస్కరింప గురించి చెప్పినాము” అని అంటున్నారు. 1955 ఎలక్షన్
మేనిఫెస్టోలో ఏ పేజీలోనో ఒక మూల ఒక వాక్యం ప్రచాళిమని చెప్పి
యీనాడు ప్రభుత్వం వారు తాము తీసుకువచ్చిన బిల్లు యొక్క సమగ్రమైన
స్వరూపాన్ని ప్రజలముందు పెట్టకుండా పోవటం సహజం కాదు. అది వ్యాయం
కాదని మనవి చేస్తున్నాను. 1955 లో కమ్యూనిస్ట్ నియంతృత్వానికి ఓటు ఇస్తారా?
కాంగ్రెస్ ప్రజాస్వామ్యానికి ఓటు ఇస్తారా? అనే ప్రశ్న మీద అందరూ అప్పుడే
అలా నిలిచిపోయింది. నేను కూడ చక్క కాంగ్రెస్ తరఫున నిలిచి ప్రచారం చేశాను.
వా నియోజకవర్గంలో గోపాల రెడ్డిగారు వచ్చి ప్రచారం చేశారు. అప్పుడు
“కమ్యూనిస్టు నియంతృత్వానికి ఓటు ఇస్తారా? కాంగ్రెస్ ప్రజాస్వామ్యానికి
ఓటు ఇస్తారా? నియంతృత్వం కావాలా? ప్రజాస్వామ్యం కావాలా?” అనే
ప్రశ్నతో 1955 లో ఎన్నికలలో పాల్గొన్నాము అనాడు ఎన్నికలలో భూసంస్క
రింప ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇచ్చిన అందరూ ప్రజానికే చక్క కాంగ్రెస్కు ఓటు ఇచ్చింది
అంటే ఏ ఉద్దేశం? అనినారు. కమ్యూనిస్టు రాష్ట్రం రాకుండా ఉండేదానికి రకం
ఒక ఇచ్చారు. అంతగానే పరిపాలనను ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో ప్రచారం
చేస్తూ ఏక పేజీలో అందరూ ఒక వాక్యంలో ఉన్నట్లుంటే భూసంస్కరింప గురించి

అంధ్రప్రజానీకం వోటు ఇచ్చారని చెప్పటం న్యాయంకాదు, ధర్మంకాదు అని మనవి చేస్తున్నాను ఏప్రిల్ 20 వ తారీఖున హిందూ పేపర్ లో ఎడటోరియల్ లో ఒక విషయం వ్రాశారు

“Whether a fugitive reference to land ceilings in a manifesto which surveyed all problems from China to Peru constitute sufficient justification for pushing through a measure which is directed against a small class of land owners and which is riddled with anomalies and injustice, is arguable

ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్యలను పరిష్కారం చేయటానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని విచేళాల గురించి, వ్యవేశం గురించి చెబుతూ, యీ సమస్యను ఇంకొక రకంగా చిత్రిస్తూ, ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో తెలిపిన ప్రకారమే యీ పీఠింగు బిల్లును తీసుకువస్తున్నామని చెప్పటం ధర్మం కాదని మనవి చేస్తున్నాను “ఆదాయాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని మేము గరిష్ఠపరిమితి బిల్లు తేబోతున్నామని” మొట్టమొదట కళాపెంకటాచార్యగారు చెప్పారు, సెలెక్ట్ చేసి ముందుకు పంపించక ముందు ఉన్నటువంటి బిల్లుకు యీ బిల్లుకు చాలా తేడా ఉన్నది. మొత్తం బిల్లు స్వరూపాన్నే మార్చివేశారు. మన ఆనెంబ్లీ ముందుకు రాకుండా, మనతో సంబంధించకుండా, మనతో సంబంధంలేకుండానే, కేవలం ప్లానింగు కమిషన్ చెప్పినదే ఉద్దేశంతో ఆదాయాన్ని బట్టి గాక, యాక రేజినిబట్టి భూమిగరిష్ఠ పరిమితిని నిర్ణయిస్తూ బిల్లు తేవటం—అవలు ఇదే కంట్రీ ఆఫ్ ది హాపుస్ అని నా అభిప్రాయము ఇన్ కమన్ బట్టి భూమి పరిమితి నిర్ణయించమని యీ బిల్లును జాయింట్ సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు 5, 400 కాదు, 8, 000 ఎకరాదాయం వచ్చే భూమివరకు పీఠింగ్ పద్ధతివ్వాలి కాబట్టి భూమిని పరీకమేజెంట్ చేయటానికో 5 మో—ఆదాయాన్ని బట్టిగాక, ఏకరేజీనిబట్టి పీఠింగ్ నిర్ణయించటం జరిగింది. ఆ విధంగా ఏకరేజీని బట్టి భూమి పరిమితి నిర్ణయించటం న్యాయం కాదు. అవలు ప్రభుత్వం ఇంటియాన్ చేసిన బిల్లుకు ఇప్పుడు మనముందుకు వచ్చిన బిల్లుకు చాలా తేడా ఉన్నది. అప్పుడు బిల్లు స్వరూపంలో చాలా తేడా ఉన్నది. అది కేవలం ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పిన గోడంగ్ వల్లనే జరిగింది.

మార్క్సిజం దోచాచోచో పాతకృష్ణయ్యగారు “ప్లాన్ బుక్” నువారు పంపించినందుకు నాకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అందరినీ అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. మన దేశంలోని పరిస్థితులను బట్టి “అదృష్టవశాత్తూ” కానియన్స్ Planning Commission ను మేము సాంకేతిక సహాయకారణం ద్వారా పాతకృష్ణ అనుమతించి బిల్లును మార్చుకోవలసిన అవసరం మనకేమి ఉంది?

House లో majority తీర్మానం ప్రకారం చేసినది ఆదాయాన్ని బట్టి కాదా? వాళ్ళు 5,400 వద్ద అన్నారు కాబట్టి, 8,600 పెట్టమన్నారు కాబట్టి వాళ్ళ ఉద్దేశ్యం ప్రకారం బిల్లును మార్చుకోవడం అంటే ఇది Planning Commission యొక్క యిష్టానుసారం పోయినట్లు కాదా? అప్పుడు మన సార్వభౌమాధికారం ఏమైనది? మన హక్కులు ఏమయినాయి? ప్లానింగ్ కమిషన్ integral part of the Legislative Assembly యా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అందువల్ల ఇది మరియు public opinion కు పోవాలి

ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది అన్నారు. It is an arguable point పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉండి సహకార వ్యవసాయం పెట్టి, మరవాగళ్లు పెట్టి దున్ని, అందరు కలిసి పనిచేస్తే ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది. / సహకార వ్యవసాయంలో ఎన్నో విస్తృత వాత్సల కరమైన మార్పులు తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉన్నది, ఎక్కువ ఎరువులు supply చేసి, నిపుణుల యొక్క సలహాతీసుకుని అందరు కలిసి పని చేయాలి. అది పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటేగాని సాధ్యం కాదు. ఒకవైపు సహకారవ్యవసాయం పెడతాను పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటేగాని వీలులేదు అంటారు ఇంకొక వైపున చిన్నచిన్న ముక్కలు చేస్తేతప్ప వ్యవసాయం పూర్తికాదు పెద్దపెద్ద తేత్రాలు ఉంటే ఉత్పత్తి పడిపోతుంది. చిన్నాభిన్నం చేసి కొద్దికొద్దిగా మార్పులు చేస్తామని ఇంకొకవైపున చెబుతున్నారు. ఇందులో పరిస్పర విరుద్ధమైన భావాలు లేవా? 100 ఎకరాలు సహకార వ్యవసాయ తేత్రం పెడితేగాని ఉత్పత్తి పెరగదని ఒకవైపు చెబుతున్నాడు. ఇంకొక వైపున 100 ఎకరాలు ఉంటే పెరగదు. 30 ఎకరాలు పరిమితి చేస్తామని అని చెబుతున్నాడు. ఒకే issue లో యింత incongruous and conflicting statement ఎవ్వడం న్యాయం కాదు. అది కేవలం మనకి యొక్క intelligence ను నాశనం చేస్తుందికన్న అందులో అర్థం లేదని తమకు మనవిచెప్పున్నాను. ఒక్కొక్క వ్యక్తి తారతమ్యం ఎక్కువగా ఉన్నది. ఈ తారతమ్యాన్ని వద్దచేయడం కోసం ఈ బిల్లు పెట్టామని అని అన్నాడు. తారతమ్యాన్ని వద్దచేయడం అంటే limited property లో ఉండే తారతమ్యాన్ని వద్ద చేస్తేనే తారతమ్యం పోతుందా? మేము యిద్దరము అన్న వ్యక్తిని అన్నాడు. 100 ఎకరాలు నా భర్తర ఉన్నది. నేను land నానే చెబుతున్నాను. నా ఉత్పత్తి 100 ఎకరాలు అమ్మి బట్టలో న్యూక్లియో పెట్టుకున్నాడు. అలాంటి వాడు సంపాదించిన అక్కడ వ్యవస్థాపక చేస్తుంటాడు. నేను యిద్దరికీ 100 ఎకరాలు ఉంటేనే తల్లిదండ్రులు చేస్తున్న వ్యవసాయాన్నే చేస్తామంటే నాకు పరిమితి పెట్టాలి. ఉత్పత్తి అమ్మి మార్పులు యిద్దరిమధ్య పరిమితి లో చేసి లేదా అని అడుగుతున్నాను. అంతం. ఈ బిల్లును తీర్చిదిద్దు నా

తమ్ముడు. నాకు ఈ 30 ఎకరాలే అస్తి. ఇక్కడ తారలమ్మాన్ని సృష్టించడం లేదా అని మనవిచేస్తున్నాను అందువల్ల ఈ బిల్లు అసంబద్ధంగా ఉన్నది

Under Article 14 of the Constitution, under Article 19, and 31 also it is unconstitutional and the Bill is expropriatory and it is confiscatory in character. It is unjust to the middle-class and particularly to the Kisans. Therefore, whatever inroads may be made on the rights of the property in the name of social justice and equality, legislators in a democracy must realise that fair-play as between different sections and respect for the sanctity of contract and for the just rights of minority groups are essential if the community as a whole is to maintain faith in the rule of law and in the basic principles of justice. If the State behaves as if it can rob Peter and pay Paul, without any one questioning its rights or wisdom, it will be ultimately undermining the foundations of social stability and orderly progress.

Thank you, Mr. Speaker.

Sri Gopal Rao Ekkbote (High Court): Mr. Speaker, Sir. The question of land reforms had been before the whole Country for the last nearly ten years and it is not correct to say that the last elections were not fought keeping in view the land reforms proposed by the Congress Governments in various States. There may be sufficient grounds to say that at the time the first elections were fought, the picture had not emerged out as to on what lines the Congress proposed to bring land reforms because the Planning Commission's Report was not before the public during the time of the first elections. But by the time we went back to the polls in 1957 many States had already enacted...

Mr. Speaker: Even then in 1947 itself, they introduced the first step of land reforms, namely, the abolition of all intermediaries between the State and the ryot.

Sri Gopal Rao Ekkbote: The first phase had already been completed by 1954. Therefore, to say in 1960 that this matter was never brought to the notice of the public and that the Congressmen were returned without the knowledge as to what they are going to do as far as land reforms are concerned, is not correct. In December, 1958, this Bill was introduced before this House, and after it was referred to the Joint Select Committee, much water has flown below the bridge. Not only we had sufficient discussions inside the House and outside the House, but throughout the length and breadth of India. All aspects of land reforms have

been thoroughly discussed and one can legitimately say that except the few voices sounding here and there against the very concept of land reform, by and large there is a growing opinion of a large majority of people that there should be some kind of ceiling on the agricultural lands not only because it settles rural economy but it has its own impact and influence on the national economy also. There is also a growing feeling and almost a settled opinion that as far as the relationship of the landlord and tenants is concerned, it must be finally settled. The people are coming round the opinion that as far as fixation of fair rent is concerned, that also must be done. With regard to absentee-landlordism there is a settled opinion that it must be abolished. In view of these points, I am at a loss to know how fundamentally we can now discuss that there is no necessity of any land reforms at a stage where the nation has reached. The Planning Commission and the Central Government or the State Governments have rightly appreciated that in an integrated or a balanced economy, the agricultural economy has its own importance and influential place. When we say that our country is predominantly an agricultural country, any decision with regard to the final settlement of issues in regard to the rural economy will naturally affect all the aspects of our national economy. Therefore, in my first speech when the Bill was introduced I had pointed out certain draw-backs and defects in the Bill. Apart from the basis on which the ceiling was to be fixed, I had suggested that if we wanted these schemes of land reforms to be effectively implemented, certain lacunae which were found in the Bill must be completely removed so that the implementation of this scheme may not be further delayed. As I said earlier, this question has been before us for the last thirteen years and after having discussed threadbare we have reached certain conclusions and from that we have to take a jump, not in the dark, but in a certain direction. On the line of approach to this question, we have already decided and there is no use of going roundabout the same point and trying to vitiate, if you excuse me for using that expression, the atmosphere which is sufficiently confused.

I have carefully gone through the minute of dissent of my learned friends, appended to the main report of the Joint Select Committee. I was expecting a clearer and more vivid picture at least from the opposition point of view, but there also, if you excuse me to say, a lot of confusion exists and conflicting suggestions appear to have been given even in the dissenting note. I would just refer to them during the course of my speech. At the

time when this Bill was first introduced in the House, I had suggested two or three main points in order to see that these land reforms schemes are effectively implemented. The hon. Minister in his speech yesterday said that there were only two important points, so far as the objective of this Bill as concerned. One is that production on the land must be improved and the other is that surplus land would be made available for distribution among the landless poor. But, I might invite his attention to the twin objectives laid down by the Planning Commission because the two objectives put before the House by the hon. Minister do not present a complete picture. As far as the aims and objectives of land reforms are concerned, the Planning Commission also could not have put it in a better way when they said that the twin objectives of reforms are to remove such impediments upon agricultural production as arise from the character of the agrarian structure and to create conditions for evolving an agrarian economy at high levels of efficiency and productivity. These are so widely and broadly put that all aspects of land reforms which not only affect the structure of agriculture in the rural economy, but they must, in relation to the national economy, be constantly kept in view when we consider the question of land reforms. Therefore, during the last few years we have seen various schemes and various policies directed toward the attainment of these twin objectives laid down by the Planning Commission; we have got rid of the big zamindars and jagirdars; we have abolished practically all the intermediaries; we have regulated in a few States not only the relation of tenancy and fixed a fair rent, we have also fixed ceiling in certain respects. For example, in Telangana it is only from 1950 onwards that we had a kind of ceiling as far as agricultural holdings are concerned. Therefore, as far as the various steps designed to achieve these ends are concerned, we have gone very much ahead. Now, at this stage we cannot stop either to look back or try to go back on the achievement of our objectives. The only thing which I would like to invite the attention of those who still prefer to differ with the main provisions of land reforms is to put some alternatives which would take the whole opinion towards the direction in which all of us want to go. But, so far in spite of the fact that Pandit has been constantly telling those who still oppose the fundamental idea of land reform, to show an alternative to remove this poverty, to remove this disparity which exists, I am sorry to state that so far no constructive suggestion has come forward from economic experts as to what is the next alternative to the various kinds of land reforms suggested by the Congress Government.

Mr Speaker But the Swatantra Party says that we have no right to interfere.

Sri Gopal Rao Ekbote That is the Constitutional question I might come at the end of my speech

Mr Speaker Why not at the beginning?

Sri Gopal Rao Ekbote, Yes, I will do it

My friend has raised the same points which are raised very often not only in the courts but also on the floor of the Assembly and even in the Parliament. Their main contention, apart from the various other points which they had raised, is constitutional that the Government has no right to expropriate the land from land lords and they usually quote Articles 14, 19 and 31 of the Constitution of India. Their main or substantial approach to this question appears to be that holding of property has been upheld by the Constitution and if the Government wants to take away the property that must be only for a public purpose and fixation of ceiling or taking away of excess land does not fall within the ambit of public purpose, and therefore this Bill is expropriatory in character and *ultra vires* of the Constitution. This is one aspect. The second point was that the restrictions put in the Bill are not reasonable in their very nature and therefore it violates Article 19 of the Constitution. The third point was that, because the compensation fixed, the manner in which it was fixed and for whom the compensation was intended are violation of Article 31. It is said, in all these three articles the fundamental rights of the citizens are affected and the whole Bill is thus *ultra vires*. These three points were raised in several of the States not only in our own State or in the former State of Madras but also wherever such legislations have already been passed. But, I might invite the attention of my learned friend to the various rulings of the High Courts Hyderabad High Court and Andhra Pradesh High Court and even the rulings under Art. 14 of the Supreme Court where the points have been settled. As regards the classification of the persons who hold bigger slices of land and those who do not also own any land at all, these classifications have been held reasonable or rational classifications.

Now, as far as Article 14 is concerned, there are only two fundamental approaches which determine the validity of a particular legislation - that the classification should be rational and there should be nexus between the rational classification and the aims and objectives of the Bill. As I said earlier, the aims and

objectives of these land reforms have been put very nicely and wisely by the Planning Commission and in the provisions we have included in this Bill, we have only to see whether there is any relationship or nexus between the aims and objectives and this rational classification and if it does exist, then there is no violation of Art 14. In this connection, I must submit, Sir, it has been held by several High Courts that the classification of persons who held property in a large measure and whom we deprive of their property, is reasonable and rational classification as far as the improvement of the social economy is concerned, and in order to remove this glaring economic disparity surplus lands are to be taken over and distributed among those who are landless. That is the aim and objective of this Bill. Then, this rational classification will certainly have a rational nexus with the aims and objectives and it is certainly not violative of Article 14.

As far as reasonable restriction is concerned, it is a matter which ultimately the judiciary or the final court of authority must decide. As far as we are concerned, we certainly feel that in the interests of the public, in the interests not only of rural economy but of the entire national economy, it is very necessary that where 70 per cent of the means of production and 70 to 72 per cent of the population rest on the rural economy, we have to so regulate the rural economy as to see that the national economy is built on altogether a different structure. Therefore, as far as the reasonable restriction put on the holding of a particular class of society is concerned, they are not only reasonable, but they are absolutely necessary. Therefore, the question whether the restrictions put in the various clauses of the Bill are reasonable or not, is arguing a point at a stage where it does not require any argument at all. This matter has been often brought to the notice of the courts and various courts have definitely held that, as far as the reasonable restrictions are concerned, the primary consideration should be as to whether it fulfils the requirement of a particular society. In my humble opinion, this argument does not hold much water and Article 19 (1) (f) cannot be considered as having been violated by the various provisions of this Bill.

As far as compensation is concerned, my learned Friend himself has admitted that Article 31 has been amended by the Parliament and it is for the Legislative Assembly to say whether a particular form of compensation is reasonable or not and the courts are prohibited to go into the question of reasonableness of the compensation and it is for this House either to agree or disagree with the manner in which compensation is fixed. If we all

come to a unanimous or majority conclusion that this quantum of compensation and the manner in which compensation is fixed, are both good and valid, the courts will be debarred from going into the question of compensation as also the manner in which it is fixed and the quantum of compensation. Therefore, that question also need not be argued from any legalistic point of view. It is only the practical point of view, whether those landless people to whom lands are to be given are in an economic position to pay the quantum of compensation which we have fixed in the Bill. I have absolutely no hesitation in saying that the compensation which we have fixed is rather on the high side because they are not in a position to pay even so much of compensation. Personally I wish the quantum of compensation had been further reduced. To say that this compensation is nothing compared to the market price and all that, is to argue without taking into consideration the capacity of the various types of tenants or the landless persons. Therefore, as far as compensation is concerned, it is for us to decide whether the compensation is reasonable or not and once we decide that the courts will be prohibited from going into the question, it is final. As I submitted already, it is a most reasonable decision we have arrived at and if we agree with this quantum of compensation, I am quite confident that not only it will be taking into consideration the capacity of the tenants or the landless persons to pay compensation but the landlords also must feel satisfied if they receive this much of compensation.

Then, as regards the question whether this is a public purpose or not, I think it will be a tall claim to say that surplus land from those who have been enjoying for the last many years thousands of acres is taken away and distributed to a particular section of the society on account of economic reasons. I do not think it can be argued by any stretch of imagination that this is not a public purpose. 'Public purpose' never means that it must be a purpose in which every section of the society must be interested. Even if a small and insignificant section of society is interested in their economic advancement, it is a public purpose, and I can very confidently submit that this matter also has been disposed of by various courts. Therefore, as far as these three or four objections are concerned, regarding the validity of the Bill, they need not entertain any doubts in our minds and the legislators can confidently go ahead and see whether the Bill which the Joint Select Committee has finished fulfils not only the requirements laid down by the Planning Commission but also fulfils the expectations of the people who have been looking to this question with a lot of interest for the last 12 years.

After having answered all the points raised by my friends, with your permission, I will now go to the points which I would like to submit for the consideration of this august body. In my previous speech I had referred to the entire revenue laws, there are laws we are all aware, in vogue in Telangana and laws which are in force in Andhra, we have brought some from Madras and some from the old Hyderabad State and the entire legal structure in the revenue field is, if I may say so, disintegrated and disjointed. Therefore, the first step, if we want to see that these land reforms scheme is efficiently and effectively implemented, is not only to integrate the laws but also to bring them upto-date. That is absolutely necessary, and I would submit for the consideration of the Hon. Minister who has got a very wide and varied experience as far as revenue side is concerned and I hope he will agree with me when I say that because we do not have a codified law, an integrated law, an upto-date law, there are many difficulties and even the Ministers are feeling the difficulty as far as implementation of the law is concerned. Suitable steps must immediately be taken, before this Act is implemented, to see that not only laws are uniformly integrated but they are brought upto-date and codified also. I find that various orders, various G.O.s. and *gastis* exist today, and even a legal practitioner or an expert on the revenue side finds it difficult to lay his hands on the proper *gasti*. Therefore, the first thing for the efficient and effective implementation of these schemes of land reforms is to see that the entire legal structure is made clear and brought upto-date and codified.

The second suggestion that I had given in my earlier speech was with regard to maintenance of the village records. I am sorry to say that our experience for the past many years has been that the village records are found changed with as much ease as is possible, because I find conflicting records coming from the same village office. It is absolutely necessary, if we want to see that these reforms are meticulously and efficiently implemented, that the village records should be brought upto-date, kept clean and maintained efficiently. Unless we take an abundant precaution to see that the village records are properly maintained, however attractive the scheme may be as far as the statute is concerned, our laws will fail. Steps should be taken to bring the village records upto-date and maintain them properly and with sufficient supervision thereon. The third suggestion which I had made during the course of my earlier speech was with regard to the necessity of having one comprehensive law of land reforms.

Agricultural economy cannot be divided or sub-divided piece-meal by various legislations. It would have been a correct approach to have one legislation embracing all aspects of land reforms, viz. relationship between land lord and tenant, fixation of fair rent, prevention of fragmentation of holdings and fixation of ceiling, and it will be incorrect to say that one aspect of land reforms does not necessarily affect the other aspects of land reforms. And unless a complete picture is presented not only before the House but before the agricultural population of this State, it would be difficult for them to comprehend as to what the effect of these land reforms is going to be. This instability has affected the agricultural production during the last ten years and people would continue to be in that position and suspense position, and if we keep the matters in abeyance or hanging, the agricultural production is surely going to be further affected. Therefore, my request to the hon. Minister is to see that the other aspects of land reforms are immediately brought before the House in such a consolidated manner as to bring about homogeneity. As far as all the aspects of land reforms are concerned, it will not only save the unreasonable interpretation of the various laws, but it will also present a homogeneous picture before the agricultural population of our State. Therefore, I would repeat the suggestion which I had given in my earlier speech that there is a great necessity of legislating in a homogeneous way as far as agricultural economy is concerned.

The Select Committee appears to have concentrated more on the one question of fixation of ceilings and they have not properly appreciated, if I may say so, the significance or the implications of the other provisions incorporated at the end of the Bill. I am apprehensive that if these provisions are allowed to remain as they are in the Bill, in the efficient and effective implementation of those provisions there would be found lot of difficulties. It is therefore necessary that these defects are removed. As far as the question of fixation of ceiling is concerned, as I said earlier, we have discussed this question from various angles in an abundant manner. There are only two alternatives before the House; one is which was already accepted by the former Government of Hyderabad and incorporated in the Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands Act, 1947, that was to base the fixation of ceiling on the basis of income keeping in view the past three years or five years or a few years income, and then in a rational way fix the ceiling multiplying the family holding by 'three' in cases where the land is not cultivated personally or multiplying it by 'four and a half' if the land is cultivated personally.

That was the agricultural scheme as far as ceiling was concerned in Andhra. The other alternative is as suggested in the Bill originally introduced before the House with a slight modification or rather improvement on the Hyderabad Bill, but when it went to the Select Committee, the basis was changed and now the classification basis has been accepted both in Telangana and Andhra. It is called anawari in Telangana and taram in Andhra. As far as anawari is concerned, I can confidently say that this classification was made a few years before, and not simultaneously in all the districts of Telangana. Therefore, how that classification can form the basis is a matter which requires further probe. It is hazardous to form any opinion either for or against as far as this basis is concerned. There are certain difficulties or lacunae involved on the basis of income. For example, if we adopt the basis of income with reference to three years of income of a particular piece of land, then there is going to be discrimination between an efficient landlord and an inefficient landlord and again there is going to be discrimination between a person who takes cash crops from the land and a person who cultivates ordinary crops. So, these niceties or fine aspects of the land reforms were not taken into consideration as far as the basis of income is concerned. There are certain lacunae when we adopt that basis for the purpose of family holding. Similarly, there are certain drawbacks or defects as far as the classification of land is concerned. As far as taram is concerned, when I discussed the matter with some of my Andhra friends, they said there is lacuna here also. As far as Andhra is concerned, this taram or classification of land was fixed, not from the point of view of fixation of a ceiling but from the point of view of fixation of land revenue. Similarly, in the case of Telangana also, the aim and objective of the classification of land from various points of view was to fix the land revenue and not to fix a ceiling. It would, therefore, have been more valid if we had followed some scientific basis in order to convince the House that this basis would certainly result in a just distribution of the property.

Then again I find from the dissenting note that the non-members who prefer to dissent from this main formula now adopted by the Select Committee have also made certain observations which on the face of it appear to be quite contradictory. For example they suggest under the heading 'OUR PROPOSALS' that income should form the basis. They also suggest that three years income should be taken into account. I do not know how that can be taken because the agriculturists, by and large, do not

maintain any record as to what exactly their income is. Then, this evidence has to be taken which I am sure will be quite vague, and any decision could be arrived at on that type of oral evidence. Then, they want that $\frac{3}{4}$ or $\frac{2}{3}$ of the net income should be taken and expenditure calculated at the rate of only 25% whereas in Hyderabad Act the expenditure was calculated at 50%. Therefore, as far as the alternative suggestion is concerned that 15 to 20 standard acres should be prescribed, that is something which goes quite contrary to the basis which they themselves have formulated. For example, even Section 4 of the Hyderabad Act lays down some broad principles and lays down the maximum ceiling and within that maximum ceiling directed the Land Commission to work out in particular local areas or regions as to what should be done. That was some type of combination or reconciliation between these conflicting elements. Economic basis was there, the classification of the land was kept in view and a third method which is more scientific namely that in every local area which is limited to a particular region a Land Commission consisting of some experts who are interested in the agricultural economy was constituted which would inspect the land and the records and after thoroughly going into the question fix the higher ceiling which will satisfy the requirement of the particular region. Therefore, in the Hyderabad Act, all these three essential elements for arriving at a reasonable, equitable or rational ceiling were reconciled and adapted whereas if we simply accept the suggestion made by the learned members of the Opposition that income basis should be adopted and three years income should be taken into consideration and 15 to 20 standard acres should be fixed, then all these defects which I have so far pointed out will naturally be there. Unfortunately, we don't have a complete record of the picture emerging in Andhra or Telangana area and how it is going to disturb or improve upon the situation which has been created by the former Act of Hyderabad.

These are the questions which naturally arise as far as this question is concerned and after going carefully through the entire report, I find that either for this basis or for that basis no particular data has been made available. I shall give one example. As far as the investment question is concerned, the opposition members have argued that if we divide the land the investment will not improve. Particularly, the hon. members of the Swatantra party have argued that the private investment in land will go up. I have tried to find out actually what is the private investment on the self-cultivated or self-owned lands. As far as our State is concerned, I am told that no specific data is available.

96 1st July, 1960

The Andhra Pradesh Ceiling on
Agricultural Holdings Bill, 1960

I could lay my hands only on the Bombay State data and I was surprised and shocked to some extent to find that on self-owned lands, investment on land improvement is only Rs/ 4/- per acre in 1948-49

Sri P. Rajagopal Naidu : No. It is not in Andhra. Andhra is separate from Bombay

Sri Gopal Rao Ekbote : That I know Andhra is separate from Bombay geographically. (LAUGHTER)

Sri D. Kodiah Choudry : For every acre, at least you must have 20 cart loads of manure which will cost nearly Rs. 200/- in Andhra

Sri Gopal Rao Ekbote : I was referring to land improvement and not agricultural improvement. In the case of undeveloped land, there is investment to the extent of only 30% as far as Bombay State is concerned. So far as our State is concerned, as I said, no specific data is available. Therefore, unless we indulge in imagination or some rough calculation, it will not be of much help to us. Data is available only for one State, namely, Bombay and there the investment in 1948-49 was only Rs 4/- per acre which was improved to Rs. 7.9 in 1953-54. Investment as far as irrigated land was concerned was to the extent of 70%, but in the case of undeveloped land the investment was only 30%. If that is the point, then this argument falls to the ground.

(The bell was rung)

These are the points which I request the House kindly to consider before we arrive at a conclusion.

Sri K. Kon Reddy (Lakkireddypalli) :— Mr. Speaker, Sir, I take this opportunity to make a few general observations on some sections of the Bill, particularly relating to some definitions. I think it is too late in the day now to say that there is no need for any land reform in this country. There is a section, and a fairly large section of the public who would say that in order to increase agricultural production, it is certainly not necessary to interfere with the property rights, as we now propose to do so. What was done in some of the western countries like Germany and other places where need for small landholders was felt was the Government used to buy land at the market value and give the land to poor peasants who want to cultivate the land and receive the amount from them, but however that system we have not adopted. I personally would have wished that something like that were done. There is absolutely no doubt that there are certain disparities in

land holdings in this country, but there are disparities in other walks of life—in the various forms of property and it is natural that the land-owning classes are bound to feel that some injustice was likely to be done to them unless the other sections are also touched in the same way. However, Sir, one method by which these disparities could have been narrowed down was by means of a higher taxation on higher income, including on landowners. However, we have passed that stage, and even after introducing these land reforms, I think, it may become necessary to adopt such taxation methods.

One feels, Sir, that sufficient attention has not been paid to the practical side of agriculture by our friends who feel that unless land is divided among all classes of labourers, we can't really increase the agricultural production. The other section naturally feels that unless we have a large amount of land for each farmer, the production of agricultural produce is bound to go down. The truth seems to be somewhere in the middle. Let us take Sir, the example of a farmer with three or five acres of land. Is he really in a position to engage a pair of bullocks which is necessary to plough the land? I know in certain very poor and very weak soils, bullocks are being used for ploughing, but what is the effect? What is the sort of ploughing done to-day? They can't even scratch two or three inches and unless you plough it properly, the soil can't give you enough produce. If to-day our agricultural production is not as much as we would wish it to be, the reason mainly lies in the fact that a large number of our peasants own less than 5 acres of land and are not in a position to invest the capital that is necessary to get the best out of the land. We are told that in Andhra about 60 and odd per cent of peasants and in Telangana about 40 and odd per cent of peasants own less than 5 acres. The amount of ceiling that is now being imposed under this Report seems to be very reasonable on both sides. One good aspect of this Report is to base the ceiling of land, not on income according to the provisions of the original Bill that was introduced, but on taras and anawar. This change has been done to remove the uncertainty that would probably exist in calculating and computing the ceiling of land if it is based on income. To arrive at a perfect system of income would certainly be very good, if possible, but I am afraid, it will take years and years before a computation of ceiling is done on income. The next best thing therefore is really to base the ceiling on taras and anawar. Really, this taras and anawar is based on meticulous calculations done by the Settlement Officers depending mainly on the fertility of the soil and taking

other factors which give a fairly good idea of income that we get from the land. That being the case, I think, the Report has done great justice by basing the ceiling on taim in Andhra and an-wari in Telangana.

I would like to bring to the notice of the House, Sir, one or two directions in which it would be necessary to make some changes. With regard to compensation, I would like to point out to the hon. Minister that very great injustice is likely to be done to Rayalaseema. It is said that the gross income for three years before the date of declaration is to be taken into account for arriving at the figure of compensation. It is a well known fact, Sir, that in some areas of the Rayalaseema for two or three years together rains fail and production becomes less in which case certainly the people of Rayalaseema will suffer on account of this computation. So, my request to the hon. Minister would be to change it to at least 5 years. The prices of food stuffs are going up for the last ten years. So, if 10 years is to be taken, one would expect that with regard to calculation of gross income also, 10 years has to be taken, but it seems to me that at least 5 years would be the minimum period for computing the compensation if some justice is to be done to the people of Rayalaseema, since some times in 3 years the landlords would really get no income and accordingly compensation amount would dwindle.

Secondly, Sir, there is one thing which requires clarification. There seems to be a conflict between some of the sections. Particularly, Section 7 and Section 14 cannot be easily reconciled. According to Section 7, in cases where a owner owns more than the ceiling area of land, he has to surrender the excess. Under section 7 (3), the owner has option to surrender whatever land he wants to. But under Section 14, the right of option which is rightly given to the landlord to surrender the excess of land is considerably restricted, because each class of land has to be taken into account for the purpose of surrender. It will be very difficult and will not be reasonable also. I shall give an instance. For example, if in each class of land, surrender has to be made, as it appears to be under Section 14, unhappy results would accrue. Under Section 4, there are various classifications into which land has been classified, for purposes of family holding. For Class A land, 5 acres is the extent of family holding; for Class B, 3 acres; for Class C, 10 acres; and for Class D, 12 acres, and so on. Suppose I have been asked to surrender about 15 acres of land. If I should surrender 4 acres out of Class A land, it would be 2/3rds of a family holding. To take another instance, for Class B, the

extent of family holding is 24 acres, suppose, if I have to surrender 8 acres, and the remaining acres only are taken into account, then there would be an anomaly. So I would suggest that instead of having this principle of surrendering land proportionately from each classification of land, option should be given to the landlord, so that he may not surrender proportionately from each classification of land, Class A to Class H. It would be enough if, according to the amount of land that he owns, the land to be surrendered is calculated on the basis of classification, instead of land being surrendered from each classification of land, proportionately.

Then with regard to Section 5, I have one suggestion to make. This provision relates to 'Declaration of holdings'. Under the provision, declaration should be furnished to the Revenue Divisional Officer within whose jurisdiction the major part of a person's holding is situated. This is in case where a person's holding is situated within the jurisdiction of more than one Revenue Divisional Officer. The term 'major part' has to be explained or clarified—is it, major part of lands of the various classifications. A wet acre may cost 10 dry acres. What I say is all the acres—wet and dry—should be taken into account, and majority of it to be taken into account, in furnishing the declaration. Or does it depend on the classification of lands made in Section 4, and calculations to be made accordingly? It is much better that some clarification is made with regard to that.

Then, the word 'orchard' is likely to give some difficulty in future. What is an 'orchard'? The ordinary conception is a fruit tree. Some scientist might say that tomato is a fruit. It is consumed as a fruit as well as a vegetable. Take for example cashew-nut. Does it come under the category of fruit or non-fruit tree? There are such difficulties. Instead of leaving this matter to the whims and fancies of the Revenue Divisional Officer, it would be better to make a clarification in the Act itself.

I would like to make one more suggestion as regards the people to whom land is going to be given. Political sufferers to whom land is being given should, I suggest, be exempted from the operation of that section.

Before I sit down, I would make a few observations. Hon. the members are very keen that land should be divided among people, so that there may not be any landless people. There is no doubt that the Opposition Members are very anxious to help the poor man. I think the Congress has been doing all it can to see that

poor people are helped. For example, taxes are imposed on an upgraded scale on people who own lands. But with regard to the distribution of land, speaking from my own experience and coming as I do from Rayalaseema, I would suggest that it would not be desirable that all sorts of people should be given land of an insufficient area from which they may not be able to get anything. Difficulty arises with regard to the apportionment of land to these landless people. I happened to ask some of the landless labourers and ryots who own little land as to why they would not choose to go to places where Government have been offering land and where wet cultivation could be raised. The reply was that they would rather suffer in their native place than leave their parental home. There is today lot of land available with the Government. But I would like to know as to how many people in villages are prepared to go from their villages to places where there is land available with the Government. As a matter of fact, land that would be available after the imposition of ceiling would be very little whereas land that is with the Government is fairly large and upon which probably colonisation has to be done and Government have to take steps in that direction. When this is done, so much of trouble is minimised. Ultimately, the solution for the land problem and for poverty in the country depends mainly on how far and how soon we are going to industrialise the country. That is the only solution, but not giving land to each man, which is not useful for him, which is not enough for him to cultivate and which is in a condition in which he cannot raise or get crops therefrom.

Thank you, Sir.

మొదటి ప్రశ్న : ఈ బిల్ 10 ఏకరాల పరిమితిని క్లూజ్ చేస్తుంది.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఇల్లం, ఎన్టీఆర్) : అధ్యక్షా, ఇదివరకు అందరికీ తెలుసుకున్న ప్రకారం ఇప్పుడు నూ తరపున మొదటి స్టేజీ బిల్లును తీసుకువచ్చారు.

మొదటి ప్రశ్న : ఇది ఫుండమెంటల్ ను డిజైన్ చేస్తూ ఇది తరచు తరచుగా తనిఖీ చేస్తారు. అంటే 10 ఏకరాల పరిమితి ఉన్నది ప్రస్తుత ఇల్లం. Quality అండ్ మానియర్స్ లోని అది చాలా important question. తరచు తనిఖీ చేస్తుంది. అంటే ఇది ముఖ్యమైనది. ఎంతో చాలావరకు 10 ఏకరాల పరిమితి.

(*Srimathi T. Lakshmantamma in the Chau*)

*శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు (చొప్పడండి) - అధ్యక్షా, కే యల్ సర్సిం పోరావుగారు వా సమయం గురించి మాట్లాడిన దానితో నాకు ఏమీ నిమిత్తము లేదు. దయచేసి కొత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను నిన్న ఈ బిల్లుపైన చర్చ ప్రారంభమైనదే చాలమంది మాట్లాడారు ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలే కాకుండా ఈ బిల్లుపట్ల వివిధ పార్టీలు అనుసరిస్తున్న దృక్పథాన్ని, ఈ land reforms యొక్క చరిత్రను గురించి మాట్లాడడము జరుగుతున్నది. ఈ బిల్లుకు సంబంధించినంత వరకు కూలంకషముగా మాపార్టీ పరిపుర జద్దం ఎల్లారెడ్డిగారు చెప్పారు అయినప్పటికీ ఇంకా కొన్ని అంశాలు ఈ బిల్లుకు సంబంధించినవి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసి వుంది. ఈ బిల్లును మొదట్లో ఒక రూపంలో శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి తరువాత ఈనాడు మరో స్వరూపంలో తీసువచ్చి మా ముందు వుంచారు. ఇది విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకు వస్తుందని కొందరు చెబుతున్నారు కొందరు ఈ బిల్లు గ్రామ సీనులలో, అక్కడి ప్రజాసీకంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులను తీసుకువస్తుందని చెబుతున్నారు ఇది గుణాత్మకమైన మార్పులు తీసుకువస్తుందేమోనన్న భయంతో కొందరు మిత్రులు మాట్లాడారు.

కాని నేను చెప్పేది ఈ బిల్లు ఏ విధమైన విప్లవాత్మకమైన మార్పులను కాని ఏ విధమైన గుణాత్మకమైన మార్పులను తెచ్చేవిదంగా లేదని. కొంతమంది మిత్రులు వ్యక్తిగత ఆస్తిగురించి మాట్లాడారు. వెనుకటినుండి నూతనానికి అన్ని హక్కు వుంది. దానిని మార్చడానికి ఏములేదు. అది చెప్పి అనేక విధాలుగా ప్రోత్సహించినా ఇంకా అలాంటి వారు ఉన్నారు. ఈనాడు ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చాలాని పోలికలతోగా మారుతోంది. చాలాని పంచకం చెప్పవచ్చును అయినా మా పంచకం అటుగిస్తున్నది. కమ్యూనిటీ ఒనర్ పిన్ నుండి ఇండిపెండెంట్ ఒనర్ పిన్ కు క్రమంగా మార్పు వస్తుందని మిత్రులు చెబుతున్నారు. చెప్పారు. వెనుక కమ్యూనిటీ ఒనర్ పిన్ వున్నమాట చాలావరకు వ్యక్తిగత ఆస్తి క్రమంగా అభివృద్ధి చెందటం. అలా అభివృద్ధి చెందుతూ చెందుతూ మళ్ళీ ఈ కమ్యూనిటీ ముఖ్యంగా ఈ 30 వ కక్షాల్లో వ్యక్తిగత ఆస్తులకు స్థానం లేకుండా వ్యక్తిగత ఆస్తులు పరమాణం యొక్క పురోభివృద్ధి అరికట్టుతూ దేశంలో అభివృద్ధిని, ఉత్పత్తిని పెంచాందినే కష్టము అరికట్టుకున్నాయని, చాలాకే ప్రతిబంధకంగా పని చేస్తున్నాయని దానిని అరిగించి సామ్యవాద పద్ధతితో మార్పుకొనటానికిగాను సమిష్టి ఆస్తులుగా చేసి మార్పులని ముట్టం చేశారని ఈనాడు ప్రచురిస్తున్నది. సామిష్టివాదము వలన పోలికలతో వుంటుంది. వెనుకటి సామిష్టివాద మార్చడానికి ఏములేదు. అది అని చెప్పి మా మార్పులను అనేక ఇబ్బందుల పోతామని కొందరు మిత్రులు చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా చెప్పి ఇంకా మా వెనుకటి వ్యక్తులను వ్యక్తిగత

కించటం, ఎట్టి మార్పులను కూడ సహించకపోవటం ప్రపంచంలో అభివృద్ధి నిరోధకం అనిపించుకొంటుంది కాని అభివృద్ధికి అనుకూలమని అనిపించుకోదు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు ఎన దేశానికి రాకముందు మన భారతదేశంలో భూమి ఏ విధంగా వుండి? భూమిపై యాజమాన్యం ఏవిధంగా వుండి? అనే విషయాలను పరిశీలిస్తే చాటిగూరించి చరిత్రకారులు స్పష్టంగా వ్రాసి ఋజువు చేశారు ఈ భూమి భూస్వాములకు, జమీందారులకు, జాగీర్దార్లకు వుండే విషయం కాదు మొత్తం కమ్యూనల్ అస్థిగా వుండి, ప్రజలందరూ సేద్యం చేసుకొని అనుభవించటం అనే పద్ధతి వున్నది. ఆ తరువాత బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు వచ్చి ఈ భూమిపై కృత్రిమంగా భూస్వాములను, జాగీర్దార్లను, జమీందార్లను సృష్టించి సామ్రాజ్య దోపిడికి ఒక అనుకూలమైన వర్గాన్ని సృష్టించి, భారతదేశంలో వుండే ఆర్థిక విధానాన్ని చిందరవందరి చేయటానికి పూనుకొన్నారు అప్పుడు భారతదేశంలో వున్న రైతులు, పేద ప్రజలు తిరిగి తమ అభివృద్ధికొరకు, తమ భుక్తిని సంపాదించుకొనుటకు ఈ భూస్వామ్య, పూర్వీక సంబంధాలను మార్చటానికి పెద్ద పోరాటము సాగించారు గత 80 సంవత్సరములలో మన భారతదేశంలో సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా, భూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా ఏ విధంగా పోరాటం సాగించినది అప్పుడు నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకొని చెప్పవలసిన అవసరం లేదు చాటియెక్క పరిణామము మనం తీచాడు స్పష్టంగా చూస్తున్నాము 1947 లో ప్రారంభమై 1949 వరకు తెలంగాణాలో బ్రహ్మాండమైన పోరాటం తదిగింది ఆ కాలంలో నైజాం నవాబు ఆచంద్రతారాశర్కంగా, నూర్జుంగ్ రులు అన్నంకపరకు—అలాగే పరిపాలిస్తూవుండాలని మనం స్కూల్స్ లో పాఠం ప్రారంభం కాకముందే ప్రార్థనలు చేసేవారం. ఈనాడు ఆ ప్రార్థనలు ఏ మార్పుయి? ఆ వర్గాలు ఏమయ్యాయి? ఆ పూర్వీక సమయంలో అంటే అవన్నీ చాలవరకు మారాయి మనం చాటిని చాలవరకు మార్చుకొన్నాము. ఆ క్రమంలోనే ఈ పూర్వీక వ్యవస్థను అశ్రద్ధమైన భూస్వామ్య విధానాన్ని మార్చుకొనకపోతే ఈ గ్రామాలు, ఈ రైతులు అభివృద్ధి కావటం మార్గంకాదు. నేనంట భూమిని పంపకం చేసినంతమాత్రాన సాంఘిక పరిస్థితి మారి సామ్యవాదం వచ్చి ఇక దేశం అంతా సమతలం అవుతుందనే క్రమ మోత లేదు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వచ్చిన ఈ సామ్యవాద దృక్పథాన్ని మనం వ్యవహరించు పరితు పరిమితం చేయాలని మనం అడకులేదు పరిశ్రమలోను, అగర్బీతావనా ఈ దృక్పథంనే వ్యవహరించి సామ్యవాదాన్ని తరివృద్ధి చేయాలని అనుకొంటున్నాము. 1949 లో సామ్యవాదవాదుల చేసిన భూస్వామ్య కమిటీచారు ఇది కమిటీచారు కమిటీచారు మొదటి సమావేశ ప్రధానకావడం. రెండవ సమావేశ ప్రధానకావడం స్పష్టమైన భావ ఆదేశములూ స్పష్టంగా చెప్పడం క్రమంగా ఈ కమిటీ ప్రధానకావడం స్పష్టం అవుతుంది మనం చేయాలి.

భూసమస్యలను పరిష్కారం చెయ్యటం, ఈ సంఘంలోగల వ్యక్త్యాపాలను తగ్గించి భూములు లేని నిరుపేదలకు, వ్యవసాయ కూలీలకు భూమిని అందచేసి ఉత్పత్తిని పెంచాలని, ఈ విధంగా సాంఘిక అవసరాలకొరకు చేస్తామని 40, 50 సం. నుండి కాంగ్రెసు తీర్మానాలలో చెప్పబడుతున్నది పండిత్ నెహ్రూ ప్రతి రోజూ 'ఈ మార్పును అర్థం చేసుకొండి, గమనించండి, దానికి సంసిద్ధంకండి. మార్పులు తీసుకురండి' అని చెబుతున్నారు అటువంటి పరిస్థితులలో స్వతంత్ర పార్టీవారు మేము ససేమిరా ఒప్పుకోము ఇది చట్టవిరుద్ధం, సంఘ విరుద్ధం, మన సివిలిజేషన్ కు విరుద్ధం చరిత్రకే విరుద్ధం' అని అంటున్నారు వారు అభివృద్ధికి అవసరమైన నూతన సివిలిజేషన్ కు, మొత్తం మానవాళిని కొత్త మార్గంలో ముందుకు తీసుకువెళ్ళే సిద్ధాంతానికి విరుద్ధంగా వున్నారు. కాబట్టి వారు ఈనాటి సివిలిజేషన్ ను వ్యతిరేకించి అభివృద్ధి నిరోధక సిద్ధాంతంతో ముందుకు వస్తున్నారు కాబట్టి అట్టివారి సిద్ధాంతం ప్రధానమైన అభివృద్ధి నిరోధక శక్తిగా భావిస్తూ దానిని ఖచ్చితంగా ఖండించటం అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇక, కాంగ్రెసు మిత్రులకు సంబంధించి కొన్ని విషయాలను చెబుతాను చాలామంది కాంగ్రెసు పక్షంవారు 'దీనిని' కమ్యూనిస్టులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. స్వతంత్రపార్టీ వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. మేము శాంతియుతంగా విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తెచ్చే మంచి మధ్యస్థులం' అని చెప్పారు ఆ విధంగా ఉపస్థానం చెప్పిన వారు మధ్యమార్గాన్ని చూపించి ఉభయ పక్షాలను బాగా విమర్శించామని సంతోష పడ్డారేమో కాని వారి ఉపస్థానాలున్న వాకు చాలా జాగ్రత్తలంది వాగపూరు తీర్మానములో కాంగ్రెసువారు భూసంస్కరణలను త్వరగా పూర్తి చేయాలని, భూసంస్కరణల లక్షణాలను స్పష్టంగా చూపించి, గ్రామాలలో వున్న చూకాడ, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేసే ప్రమేయ గ్రామాలలో భూసంస్కరణల విధానాన్ని అమలు జరుపాలని చెప్పారు. దేశంలో వ్యక్త్యాపాలను తగ్గించుకోని సామ్యవాదాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ఆనే ఉద్దేశంతో మనమందరం ఏ దార్శనిక దోశాదున్న నడిపించామో తెలంగాణాలో వై కాంగ్రెసువారు నిరంకుశత్వాన్ని చాటుతే ఆ ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసే అనేక లక్షణాల కలగవచ్చు. భూమిని వల్లండ్, కలింగండ్, అమ్మర్, వడల్గల్లు జిల్లాలలో పంచుకోనుటకు అలాంటి శక్తి ప్రదర్శించాడో భూమి యొక్క పరితరవాటి యొక్క ప్రభావం వాటి యొక్క శక్తిని కార్యకర్తలు వారు భూమిని పంచుకొన్నామో ఈ కార్యక్రమాన్ని కొంత నడిపించటం ఈ దిశాన్ని కొంత ముందుకు నడిపించటం వంటివా అవసరం వుంది. దానికి అనుకూల వుండే దానితో సహకరించటానికి సిద్ధంగా ఉన్న అభివృద్ధి యంత్రాన్ని కమ్యూనిస్టులు, ముస్లిమ్లు అని మంచి కాబట్టి వాటి

సహకారమిద్దాం అని చెప్పుకొంటున్నప్పుడు సమిష్టి కార్యాచరణకు పూనుకోవలసిన అగత్యం మరి వున్నది అటువంటివన్నీ ఈ రోజు పున్నప్పటి మన కాంగ్రెసు మిత్రులులేచి కమ్యూనిస్టులను, స్వతంత్రపార్టీ వారిని ఒకే త్రాటకట్టి, ఒకే విధంగా తూలనాడి మేమే చక్కని మధ్యమ మార్గాన్ని తీసుకు వస్తున్నామని చెబుతూ మూలానికి ఈ బిల్లుద్వారా భూసంస్కరణల ఉద్దేశాన్ని సంపూర్ణంగా మటుమాయంచేసి, ఈ చట్టం ద్వారా అనేక - పరతులు పెట్టి, అనేక మినహాయింపులు ఇచ్చి, అనేక ప్రతి బంధకాలు వీర్పరచి, పానకంలో వేలు పెట్టి ఆ వేలు నోట్లో పెట్టుకొంటే ఎంత మధురంగా వుంటుందో అంత మధురంగా ఈ బిల్లును తయారుచేసి, ఏమాత్రం భూమి రాకుండా చేసి అఖిలభారత కాంగ్రెసు వారు, పండిట్ నెహ్రూ ఈ సంస్కరణల అవసరాన్ని నొక్కి వక్కాణిస్తున్నప్పటికీ ప్రథమంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తీసుకువస్తున్నామని అనుకొంటూ మన ప్రభుత్వము ఆచరణలో మన రాష్ట్రంలో ప్రబలంగావున్న భూస్వాములకు ఏమాత్రం నష్టం కాకుండా, నెలకొని కమిటీలో వున్న భూస్వాములకు ఏమాత్రం నష్టం రాకుండా కాస్తా కూస్తా సాధించుకొందామనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణాలో 3,000 ఎకరాల దానిని పెట్టుకొంటే దానిని ఆచరణలోనికి రానియ్యకుండా విద్రోహ చర్యగా పూనుకొన్నారు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిజమైన అభివృద్ధినికోరే కాంగ్రెసువారు, కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు అంతాకూడా దీనిని తీవ్రంగా విచారించవలసిన సమయం ఇది.

ఇటీవల సోషలిస్టు మిత్రులు కాంగ్రెసులో చేరారు. కాంగ్రెసు వారిమీద ఆధారపడి చేరారు. వారు చెప్పే ఉపవాసములు వినటానికి ఎవరు సిద్ధముగ ఉన్నారు? వారు మాట్లాడేది ఏమిటి? 1962 లో elections రాకోతున్నది గనుక మూడు విషయములను చెప్తారు. కాంగ్రెసువారు తన్ను వేచిగత్యంతరము లేదని చెప్తారు. రైతాంగములో ఉన్న వేద ప్రబలు, తొలిచర్యము అందరు కమ్యూనిస్టుల వైపు ఉన్నారు. వారికి ప్రాధాన్యము ఉన్నదని, మూడు సహాయము చేసేవాడు ఎవరు ఉందని కాంగ్రెసు వైపుకు వేచిగత్యంతరము లేదని చెప్తారు. 1962లో ఎన్నికలు రాకోతున్నది. చమకుంతులను చెప్పి, పెట్టుకోకపోతే మనకు పోలవారము లేదని కాంగ్రెసువాడు ఈ బిల్లు ద్వారా వారికి సహాయము చేయటానికి పూనుకొన్నారని పుష్కలమున్నది. ఇది ఏ భూసంస్కరణలు తీసుకోని వస్తే మూసాములనుంచి మూములు బానుకోవలసిన వస్తుందని అలోచించి, తీవ్రంగా ఆలోచించి భూస్వాములకు సహాయము చేసే విధముగ ఈ బిల్లును ప్రభుత్వము చేపట్టింది. రైతులు, మధ్యతరగతి ప్రజలు కమ్యూనిస్టు పార్టీవారికి సహాయదత్తుకున్నారు. ఈ బిల్లును తీరేదేది ఏదో మార్గము అని ఆలోచించారు. ఇది చివరకు సహాయము ఈ బిల్లుద్వారా చేస్తే సహాయము, భూస్వాములకు

సహాయము పోషించని ఆహారాన్ని కాంగ్రెసువారు భూస్వాముల ఒత్తిడికి లొంగిపోయి ఈలాంటి చట్టము తెచ్చారు ఈ చట్టముపేరు సూగరిష్ట పరిమాణపు బిల్లు అని పేరు పెట్టారే కాని, practicalగా ఇది ఆచరణలోనికి వస్తే, నిజముగా ఒక సెంటుకూడ భూమివచ్చే మార్గము లేదు తెలంగాణ ప్రజలయొక్క హక్కులను పూర్తిగా దమ్ముచేసింది ప్రభుత్వం భూసంస్కరణల ద్వారా పేదవారికి భూములు పంచుతామని చేసిన నిశాదాల ఫలము ఏది? పేదకు భూసంస్కరణలు అంటున్నారే కాని, ఒక్క సెంటుకూడ పంపకానికి రావడములేదు రైతాంగము యొక్క కోరికలను భంగపరిచారు చాగపూరు తీర్మానంలో కాంగ్రెసు మహాసభ వారు భూసంస్కరణలను గురించి ఏ ఏ సిద్ధాంతాలను అనుసరించ ఎలానని నిర్ణయించారు, వాటి నన్నింటిని బుట్టదాఖలుచేసి బిల్లు తెచ్చామంటే తెచ్చాము అనే విధముగా తయారుచేసి తెచ్చారు స్వతంత్ర పార్టీ మిత్రులు అనటం ఈ బిల్లు Constitution కు వ్యతిరేకము అని అంటున్నారు నిజానికిమీదే ఈ బిల్లు స్వతంత్రపార్టీ సిద్ధాంతాలకు ఆపగింజంతైనా ప్రమాదం కలుగజేయడము లేదు. దీనివల్ల స్వతంత్రపార్టీ వారు భయపడనక్కరలేదు ఇంకా వివరములు చాలా చెప్పవలసినవి ఉన్నవి అధ్యక్షులవారు టైము అయిందని చెప్పడమువల్ల విరమించ వలసినవచ్చి ముగిస్తున్నాను

*శ్రీ పి. వి. రాజేశ్వరరావు (నీర్దివేటి) :- అధ్యక్షా, మన రెవిన్యూనుండి గ్రామ ప్రాథమికాలము తరువాత, దీర్ఘలోచన తరువాత, సెల్క్షన్ మిటీ నిర్ణయముల తరువాత, ఆలోచించి, ఆలోచించి, ఈ కనుకాది బిల్లును ఈ సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. ఈ బిల్లువల్ల మన రాష్ట్రములో (rural production) ఎక్కువ అవుతుందని, కొంత భూమి, భూమి లేనటువంటివారికి ఇవ్వవచ్చునని వారు సెలవిచ్చారు. అంతేకాకుండా మొత్తము శారవరేకములో అన్ని రాష్ట్రములలోను, ఏలాంటి భూసంస్కరణల బిల్లులు వచ్చినవో, వాటి అన్నింటికంటే మన బిల్లే జాగ్రత్త ఉన్నదని ముఖ్యంగా పేద వారు, ముఖ్యంగా చెప్పి వివరములను అన్నియు సరిశీలిస్తే, మనకు అర్థము అయ్యేట్లు మన ఏమిట లెక్కలు గాని, వివరాలు కాని వారు అందచేయలేదు. ఆచారములు పెట్టుకుందని చెబుతున్నారు గాని అంటే ఇది ఎంత పేదనుకుంటే, ఏవరికి కూడా తెలియదు ఆ వివరాలు కూడా ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా ఈ బిల్లు వాడుకుంటున్న తరువాత కూడా ఇది వారికి ఏమిట ఉన్న భూమి దొరుకునుగా అని అంటే, ఆ లెక్కలు కూడా ముఖ్యంగా ఉన్నాయి. అని అన్నప్పుడు ఈ బిల్లును ఎందువల్ల ప్రవేశ పెట్టారో అర్థము కావడము లేదు. ముందు ముందు చెప్పిన ఉద్దేశములు ఈ బిల్లు ద్వారా పూర్తి కాకుండా ఉన్నప్పుడు ఈ బిల్లును తీరని ప్రమాదముగ ప్రవేశ పెట్టనట్లు అనియు ముందు ఆలోచించి అనుచున్నది ఏమి కనబడడములేదు. తరువాత పరిణామాలలో

ఉన్న పేదవారి పరిస్థితులను గురించి అలోచిస్తే, 1954 వ సంవత్సరములో ఒక కౌలుదారి చట్టము ప్యాసుచేశారు ఆ బిల్లు ద్వారా భూస్వాములు, భూమి లేని వారు, కౌలుదారు ఒక విధముగ settle అయినారు అది అట్లా ఉండగా ఈ బిల్లు తెలంగాణా ప్రాంతపు ప్రజలను గందరగోళ పరుస్తున్నది అంతకంటే మరేమీ లేదు అనాడు తెలంగాణాకు సంబంధించి కౌలుదారి చట్టము ప్యాసు చేసినప్పుడు ఇప్పుడు ఉన్న రెవిన్యూమంత్రి రంగాచెడ్డిగారే అనాడు జూడ రెవెన్యూమంత్రి గానే ఉన్నారు అనాటి కౌలుదారి చట్టమునకున్నా, ఈనాటి ఈ కమతాల బిల్లుకున్న చాల వ్యత్యాసము ఉన్నది. అనాటి చట్టము తయారు చేసినప్పుడు ఒక Land Commission ను ఏర్పాటు చేశారు వారి అభిప్రాయములను సేకరించారు వారి అభిప్రాయముల కనుగుణ్యముగ ఆ బిల్లును తయారు చేశారు ఏ ప్రాంతములో ఎంతెంత భూమి వస్తుందో రెక్కలు తీశారు, తగాదాలు రాకుండా చేశారు, కాని ఈ బిల్లు ద్వారా తెలంగాణాలో అనావారి అని, ఆంధ్ర ప్రాంతములో తరములని, భూములను విభజించారు. ఇది చాల సంతోషించి అగ్గ విషయము. భూములను విభజించడములో A to H అని ఎనిమిది రకాల భూములుగ విభజించారు ఈ విధముగ విందువల్ల విభజించారో అర్థము కాలేదు. ఈ classification చూస్తే (A) రకపు భూమి విస్తీర్ణము అధి ఎకరాలు ఉండాలని అన్నారు (H) రకపు భూమికి 72 ఎకరములు ఉండాలని అంటున్నారు. ఈ భూమి విస్తీర్ణము ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క family holding అని నిర్ణయించారు. అయితే దీనికి సీలింగు $4\frac{1}{2}$ times అన్నారు. ఆ విధముగ ఉండేటట్లు (H) రకపు భూమి 384 ఎకరములు అవుతుంది. ఇంత భూమి అని వినటానికికొంత బాధాకరముగ ఉంటుంది. A to C రకములభూమి మంచి మూగాణి భూములు. కాని పెట్టభూములు 24 ఎకరములు గానీ, 36 ఎకరములుగానీ ఉంటే బాగాఉంటుంది. ఇంతింత విస్తీర్ణములు family holding గా నిర్ణయిస్తే ఇక పేదవారికి భూములు ఎక్కడనుంచి మిగలగలవు. ఇక భూసంస్కరణల బిల్లును తెచ్చామంటే, ప్రయోజనము ఏమిటి? ఈ విధముగ family holding నిర్ణయిస్తే, ముఖ్యంగా రూరీయల్స్ విషయము పేదవారికి భూములు కొరకవు. Land Reforms ప్రకారమిట్లా చేసి ప్రభుత్వము చేరుకుంటున్నదని అనుకోవచ్చు. భూసంస్కరణల బిల్లును తెచ్చినప్పుడు పేదవారికి జూడ కొంత భూమి మిగలేటట్లు చూడాలి కాని భూమి మిగలని బిల్లు తెచ్చిన ప్రయోజనము ఏమిటి? పేద ప్రజాసేవాన్ని అర్థమయ్యే చేరుకునేకి భూస్వాములను రక్షించటానికి ఈ బిల్లును తెచ్చినట్లు వ్యక్తమవుచున్నది. ఇందులో ఇకా చొక్కటావుగాను, 384 ఎకరములు గలిగి అదాయముగ ఉండాలని అన్నప్పుడు అది చాల ఎక్కువ అవుతుంది. ఇంకా కక్కువేగ ఉండాలని కొందరు వాదించిన సంగతి ముందస్తుగా రమణిభూమి ఈనాటి బిల్లువల్ల సీలింగు భూమినుంచి వచ్చే అదాయము చాలాగు పెట్టు. అందుకు

రెట్లు పెరిగేటట్లుగా ఉన్నది కాబట్టి ౩౦ములను బట్టి classify చేయడము సరైన విధానము కాదు దీనిని మార్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఈ బిల్లువల్ల భూస్వాములకు మరొక అవకాశము కూడ కలుగజేస్తున్నారు ఈ బిల్లుకు పెన్సి డెంటుగారు assent వచ్చేలోగా భూస్వాములు మిగులు భూములను అమ్ముకునే అవకాశము కలుగజేస్తున్నారు దీనిని అరికట్టించటానికి ప్రభుత్వము తగిన కట్టడిబట్ట ములు ఏర్పాటు చేయాలి సీలింగు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు భూములు అమ్ముకో కుండా ఒక తేదీని కూడ నిర్ణయించాలి ఆ తేదీ తరువాత ఎవరైనా భూములు అమ్ముకుంటే, అవి చెల్లవు అనే విధముగ ఏర్పాటు చేయాలి దీనిని ఒక Ordinance ను pass చేయడము మంచిదని నా అభిప్రాయము ప్రాధికారాదు యాక్టును ఏ పరిస్థితులలో ఏ విధముగ తెచ్చారో, దాని ద్వారా ఎంతమంది పేద ప్రజలకు లాభము కలుగజేశారో, చెప్పనక్కరలేదు ఆ పరిస్థితులను చూచి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడము సమంజసముగ కన్పించడము లేదు, ఇంతేకాకుండా ఈ బిల్లులో exemptions కు సంబంధించి కొన్ని clauses పెట్టారు. ఈ exemptionను ఆమోదించక ముందు ఒక్క విషయము గమనించగోరుతున్నాను. పశువుల మేత కొరకు సీలింగు విస్తీర్ణములో మూడవ వంతు వదులుతున్నామని అన్నారు ఈ విధముగ వదలడము అవసరమే. మంత్రిగారు తమ స్వంత అనుభవమును బట్టి ఇంత విస్తీర్ణము ఉండాలని నిర్ణయించారు అందుకు వేను వారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను తరువాత well managed farms విషయములో పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు పట్టవనాయము చేసుకుని గాని, లేకపోతే large farms మూలముగ సాగు చేసుకుని కష్టాలో పట్టుకోవచ్చు. అదే విధముగ చెబుతున్నారా తోటల విషయము ప్రాధికారాదు యాక్టు చేసేటప్పుడు అంతమందు పండు సంచిత్య రములకు ముందుగా ఉన్న తోటలకే exemption ఇచ్చారు. కాని ఈ బిల్లులో అలాంటిది ఏమీలేదు. ఈ బిల్లునుబట్టి తోటలు ఎప్పుడైతే పెట్టిఉండవచ్చు. అలాంటి కాలిఫర్నియా వీటి నిర్ణయించక పోవడమువల్ల, మరింత భూమి తోటల క్రిందనే ఉంచుకునే అవకాశము, సీలింగు క్రిందకు రాకుండా చేసుకునే అవకాశము కలుగ జేస్తున్నారు. ఈ విధముగ అవకాశము కలుగజేస్తే, భూమి మిగలవలెనంటే ఎక్కడనుంచి మిగులుతుంది? ఇలాంటి పూర్ణావకాశములు భూస్వాములకు ఎందు వల్ల ఇచ్చారో నాకు అర్థము కాలేదు, ఇలాంటి exemptions అన్నీ చూస్తే ఈ బిల్లు ద్వారా పేదవారికి భూములు నిజంగా పంపిణీ చేయాలని ప్రభుత్వము ఉద్దేశించినదా అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. ఈ బిల్లు పేద ప్రజానికానికిగాని, కలెక్టర్లకుగాని ఏ విధముగాను ఉపయోగపడదు. ఈ బిల్లుకు ప్రవేశించేటటు నిజంగా అయితే తోటలకే, ముందున్న ప్రాధికారాదు వల్లము వల్ల అయినట్లున్నది. అది ఇదిగూడ భూస్వాములకు exemptions కు మద్దతు గలదికా దోకము అయిపోవడం. exemptions ను పేదలకు చేయవలసివస్తుంది మిగతా

ప్రైదరాబాదు చట్టములోని 38 (E) సెక్షను నూడిండి ఆ యాక్టులోని 18 వ సెక్షనులో protected tenants షట్టాదార్లు అయ్యే అవకాశము ఉన్నది కాని ఈ బిల్లు ప్రకారము ఆ అవకాశము తీసివేశారు ఈ protection ఎంపవల్ల తీసివేశారో అర్థము కావడము లేదు ఆ provision ను retain చేయాలని కోరుతున్నాను మరియు compensation ను గురించి ఆలోచిస్తే ప్రైదరాబాదు యాక్టు ప్రకారము reasonable rent కు నాలుగు రెట్లో, ఐదు రెట్లో, wet lands కు సంబంధించినంత వరకు compensation ఇచ్చేటట్లు నిర్ణయించారు కాని ఈ బిల్లులో gross income మీద అయిదు రెట్లదాకా ఇవ్వబడుతున్నారు Gross income అనేది ఏ విధముగ calculate చేయాలి? అది ఎంత అవుతుందో ఆలోచించినట్లు లేదు. అయిదు రెట్లు అంటే, ఒక్కొక్క ఎకరమునకు రెండు మూడు వేలదాకా compensation ఇవ్వవలసిఉంటుంది పేదవారైనట్లయితే, వారు ఇంత compensation ఇవ్వగలుగుతారా అనేది ప్రభుత్వము ఆలోచించినట్లులేదు ఇంత సొమ్ము వారు ఎట్లా ఇవ్వగలుగుతారో అర్థము కాలేదు. మరియు Social Justice అని ప్రభుత్వము పదేపదే చెబుతున్నది. సాంఘిక న్యాయము, ఆర్థిక సమానత్వం ఈ బిల్లు ద్వారా కలుగజేయబోతున్నది ప్రభుత్వము చేస్తూ వస్తున్న నిదానాలు వీమైనవి అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ బిల్లు జలాంటి అవకాశములు ఏ మాత్రము కలిగించడము లేదు. కాబట్టి ఈ బిల్లును పునఃపరిశీలించి పేదవారికి భూములు లభించేటట్లు సవరించాలని కోరుతూ, ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. నర్సయ్యారావు (మిర్యపాడు) : అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు. దీనిని చదివి, తెలుగులో చాలా దీర్ఘమైన చర్చ చేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వమేనీ చర్చ కూడా ఉన్నది. బిల్లును కూడా అప్పుడు అనుభవజ్ఞులు దీర్ఘంగా ఆలోచించి ప్రతిపాదన చేశారు. కాని యొక్క ముగిసాలు కూడా అనుభవజ్ఞులచేతనే చదివి మా ముఖ్యంత్రి జిల్లాలోకి ఆరగడంలోకి తీసుకోనివచ్చారు. కాని అక్కడ కిక్కిరిస్తే బిల్లులోపాలు అమలులోకి వచ్చేవరకు అమలు చేయలేదు. అయితే తెలుగులో ఆర్డరు అంటే కు. ఈ ఆర్డరు కిక్కిరిస్తే ముగిసలు ఉన్నట్లు కన్పడుతున్నది. అది జిల్లాల్లో ప్రాయం అయింది. కాని ఇది కాస్తా అయిదు వేలకు పైగా ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా కిక్కిరిస్తే అప్పుడు ఉన్నట్లు ఉంటుంది. Standard cultivation and irrigation అంటే అప్పుడు ఉన్నట్లు ఉంటుంది. అవకాశం ఉన్నప్పుడు అవి వారిని అవకాశం ఉంటుంది. తెలుగు భారతదేశం ఇలాంటి దేశమని ప్రకారము అది ఉన్నట్లు ఉన్నట్లుగా ప్రతిపాదించి చేశారు. ఇది అలాగే ప్రకారము చేశారు. అప్పుడు ఉన్నట్లు ఉంటుంది. కిక్కిరిస్తే అప్పుడు ఉన్నట్లు ఉంటుంది.

ఇప్పుడు Revenue Divisional Officer కు powers ఇచ్చారు అనాడు cabinet తీసుకొన్నటువంటి powers ను ఈ నాడు దింట్లో R D O కు ఇచ్చారు. Contiguous areas లో standard cultivation ను protect చేయడం కోసం, దీన్ని exempt చేయవచ్చునని ఈ Act లో పెట్టారు Exemptions మాత్రం చాలి ఎక్కువగా ఇచ్చారు వాటికి ఒక list ఉన్నది. స్త్రీ ధనం పేరుతోటి exemptions ఇచ్చారు ఇంకా ఏవేవో ఇచ్చారు Planning Commission వారు చెప్పింది accept చేశామని అన్నారు ఈ నాడు exemptions వచ్చిన తరువాత యదార్థంగా land దొరకడు దొరకడని మంత్రిగారే పుష్టంగా చెప్పారు అందుకు వారి ధైర్య సాహసాలకు మెచ్చుకోవాలి. మనం ఆశపడనసరం లేదు, దురాశ అవసరం అంతకన్నా లేదు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఖమ్మంలో, మా జిల్లాలో implement చేసినారు అక్కడ దొరకడం లేదని చెప్పా. అక్కడనే చెప్పాను గాని వేరేచోట చెప్పలేదు.

శ్రీ బి నల్లనారాయణరావు - ఇంకా లెక్కలు తయారు కాలేదని అన్నారు. అనాడు 90 వేలు ఎకరాలు ఖమ్మంలో దొనుకుకాయంటే, లెక్కలు తీయగా 700 ఎకరాలు కూడా దొరకడు కళావెంటరావు గారు కూడా వాకు అనాడే అన్నారు. అయ్యా, ఖమ్మంలో నీవు ఎంత ఫంచావో మళ్ళీ ఇందులో అంతే వస్తుంది అని కాని, గవర్నమెంటు లెక్కలలో భూమి దొరకలేదు, పంచదండలేదు అనే స్థితి వేరు, యదార్థస్థితి వేరు. తెలంగాణలో 7th August న ఈ ఉద్యమం ప్రారంభం చేశాము. దానితరువాత మనం Act తీసుకున్నాము, తెలంగాణలో 7th August న భూస్వాముల ఆదేశంతో మళ్ళీ భూమికి గొప్ప మార్పు వచ్చింది. భూములను భూస్వాములు తమ స్వాధీనంలో లేకుండా చేసు కొన్నారు. ఆ Act వస్తున్నదనగానే తెలంగాణలో 9600/- రూపాయలను పొంది భూములను అమ్ముకొన్నారు. అదంతా tenants పరమైంది. Tenancy Act లో tenants కు ప్రహేళిక వైన protection ఇచ్చింది. 38 (4) క్రింద వేమి, 37 (2) క్రింద వేమి చాలి protection ఇచ్చింది. అక్కడ బీద ప్రజాసేవానికి మాత్రం కాగా పంచబడింది. అయితే మంత్రిగారిని లెక్కలు చూపించమంటే చూపించలేదు. లెక్కలు లేవు. లెక్కలలో లేదని చూపిస్తుంటివి. చాలి వేల ఎంప్లాయిలో భూములు ప్రజల ఆధీనంలోకి వచ్చిందని మాకు తెలుసు. ఇది అందరికీ అర్థమౌతుంది వారికి చూడాలి తెలుసు. ఖమ్మం జిల్లాలో ముందు ఒక్కొక్క కాల్వ కాలాదు. ఒక్కొక్క పంచానికి చెందినటువంటి భూస్వాముల స్వాధీనంలో భూములు ఉండేవి. కాని ఇప్పుడు పరిష్కరాలు చూపినట్లుంటే వాళ్ళ స్వాధీనంలో భూములు లేవు. Tenants చూస్తూ ముక్తలలోకి అడుగులు లేవను

నాయు ఈ నాడు కాదు ఈ ఉద్యమం వచ్చింది కాంగ్రెసు ప్రారంభం నుంచి రాజకీయంగా, సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఒక వహత్తర మైనటువంటి మార్పు ఈ దేశంలో తేవలెనని కోరింది, ఆకాంక్షించింది, స్థిరబుద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తున్నది కాబట్టి ఈనాడు ఇన్ని మార్పులు జరుగుతున్నాయి రాజకీయంగా మనకు అన్ని హక్కులు దొరికినాయి మిత్రులు చాల చెప్పినారు ఈ విషయం గురించి, కాని, సంస్థానాధీశులు పోవాలంటే మంచిదన్నారు జాగీర్దార్లు పోవాలంటే మంచిదన్నారు పాలెగాళ్ళు పోవాలంటే మంచిదన్నారు వై జాము ప్రభుత్వము, నై జాముకు చెందినటువంటి, అదాయం వచ్చేటటువంటి భూములన్నీ పోయినాయి. ఇంతవరకు పోతే జాగానే ఉన్నదిమకొన్నారు కానీ మన దగ్గరకు వచ్చి మన భూములుపోయేస్థితి వచ్చడైతే వచ్చిందో అవునుమూత్రం ఇది అవసరం లేదు, ఈ మార్పు రావద్దు, Constitution లో provision లేదు, fundamental rights వు వ్యతిరేకమనే వాదన ప్రారంభం చేశాము అది మూత్రం యధార్థం కాదు యుగంలో రూడ మహత్తరమైన మార్పు వస్తుంది ఒక యుగానికి ఇంకో యుగానికి వేడా ఉంటుంది. కాబట్టి మన వేదాలలోగాని మన వేదోక్తాలలోగాని ఏది చెప్పబడినదో అది సక్రమంగానే చెప్పబడింది. కానీ పోటిని మనం పరిగో అన్వయం చేసుకోవడం లేదు, కాబట్టి ఈ మార్పు సహజమైనటువంటిదే ఇది గాంధీగారు ఆకాంక్షించి నటువంటి మహత్తర మైనటువంటి మార్పు. కాంగ్రెసు కూడ దాని కోరిక ఈనాటివరకు కృషిచేస్తున్నది. కొంతమంది మిత్రులు ఈ విధంగా భావించక పోవచ్చు కాని కాంగ్రెసు స్వయంమైన మార్గంలోనే నడుస్తున్నది. కాబట్టి ఈ మార్పును తీసుకొని వస్తున్నది. ఈవేళ విడిదిలో సైహాన్ షాగ్ సూర్ కాంగ్రెస్ పథంలో ఏర్పాటుం త్తయితే ప్రతిపాదనపోరో, దానియొక్క జిహ్, దాని ఖాతా, జాబము సారవంతముతోవన్న ప్రతివ్యక్తిలోను కోర్టో గొప్పోనూపించి ఇదిమది కాంగ్రెసు ఈనాడు కాకపోయినా ఇంకోకనాడై వా దీనికి ప్రయత్నం చేసే సాధ్యమింది. కాంగ్రెసు ఇంతవరకు చెప్పబున్నటువంటి మార్పులను తీసుకు వచ్చింది. దానికోరకు ఇప్పటివరకు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నది. మన మిత్రులు కొంతమంది దానికి ఇంకో తరుడం రాలేదని అనుకుంటారు కాని చెప్పకుండా పోతే మార్పు వస్తున్నది. తెలంగాణది ఎకరాలు కాంగ్రెసు వంచించా, ఎంత వంచించి అని రిక్తాలు అడిగితే మరలగానివరకు రిక్తాలు దొరకవు. భూసాధముల స్వాధీనంలో ఉన్నటువంటి భూములు ఎన్నివల ఎకరాలు ఉండినది, వదులది ఎన్ని ఎకరాలు అని రిక్తాలు తీసేరట్లుయితే తెలుసుంది. మొత్తానికి ఈ కిరీ పత్తి క ఎన్ని అని ఇది చాల అలవ్యంగా వచ్చింది. ఆ అలవ్యం అడుగుదునలవ నీతియన్న అభిప్రాయం వుంటుంది. దుదికూడా వచ్చింది. అలాకాకనే సారదాలు కూడా ఉన్నాయి ఈ మధ్యన ఏకపాలన వచ్చింది, Telangana Reorganisation Commission వచ్చింది. అటువల మన ప్రభుత్వము వచ్చింది. ఈ అలవ్యం అలాకా కూడా

భూసంస్కరణలమీద కొట్టుకుపోయింది ఖమ్మం జిల్లాలో ఈ Act ను imple-
ment చేశారు గవర్నమెంటు implement చేయలేదుగాని, ప్రజలు imple-
ment చేశారు వనపర్తి సంస్థానం క్షయం, గద్వాల సంస్థానం విషయం వాకు
వాగా తెలుసు గద్వాలసంస్థానంలో ఎన్నో tenancy casesలో మేముrepresent
చేశాము అక్కడ Jagir Abolition Act క్రింద, Circular 2 క్రింద, 20 వేల
ఎకరాలు, 50 వేల ఎకరాలు, గద్వాలరాజా గారివి, వినపర్తి రాజా గారివి ప్రజలు
యొక్క సరమైంది. వనపర్తి రాజాగారు 50 ఊళ్ళలో ఘోషాలు, ఎకరా
జిక్కుకట్టి వెయ్యి రూపాయలు ఎటువగలవి 200/- చొప్పున అమ్మకొవలసి
వచ్చింది. తెలంగాణాతో ఈవేల సక్రమంగా లెక్కి చెసుకున్నట్లయితే, ప్రజలను
అప్పుడే అమ్మకొని పదూకై పోయినారు ఆంధ్రదేశంలో కూడా, ప్రతి 20 ఎక
రాలకు మైన ఉన్నటువంటివాడు 20 ఎకరాలు సీలింగు అప్పుడే వాళ్ళే చేసుకొ
న్నారని వాని నాకు ఒక పొత్తున జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఎవరో అల్లుడట, అత్తగారు
లింబికి ఒక స్నేహితునితో కూడా పొత్తుడట పొత్తుడు అల్లుగారింటలో పోతపో
నికి కూర్చున్నాడు. అత్త అల్లుడిదగ్గరకు వచ్చి అల్లుడిగాడికి వెయ్యలేదు అన్నవట.
తరువాత అతని స్నేహితుని వద్దకుపోయి, నీకు నూసలేదు అన్నదట. అప్పుడు అల్లుడు
అనుకోన్నాడట, ఈ విధంగా వాదగర వెయ్యలేదు అని, మరిల స్నేహితునిదగ్గర
నూసలేదు అని చెప్పడం ఎందుకు, రెండూతేవని మొదటే చెప్పవచ్చుకదా అని.
కాబట్టి మనకు లేదు అని సేమస్య వచ్చినప్పుడు, జాగ్రత్తగా 3600/- అన్నట్లయితే
వాగుండేది, కాని మరి ఆంధ్రప్రదేశ్ pattern కూడా కలిపి వచ్చింది. వాళ్ళ
భావాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. మంత్రిగారు ఏమిచేస్తారు? అనాడు వారు
Revenue మంత్రిగారే, ఈనాడు కూడా వారు Revenue మంత్రిగారే. కాని
ఆ pattern వచ్చిన తరువాత వాళ్ళ భావాలను కూడా ఆలోచించాలి. వాడు
కూడా మన రెండింటలు ఉన్నవారు కాబట్టి వాళ్ళ భావాలను త్రోసిపుచ్చడానికి
పిలువలేదు. మనము ఇక్కడ చివ్వానికి గుర్తె Police Action ఉరిగింది. అక్కడ
కాలేదు. మనం ప్రత్యేకంగా కొన్ని కష్టాలు పడ్డాము. వాళ్ళు అన్ని కష్టాలు పడ
లేదు కాంతియుత మైన మార్గమున స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించారు. కాబట్టి వారి
భావాలను కూడా కొంత మనం ఇమిడ్చుకోవలసి వచ్చింది. కానినే అనువరించే
ఈ Act ప్రతిపాదన చేయబడింది అంతేకాని, ఇందులో ఎక దురుద్దేశంకాదు.
మరిగొని లేదు. చిత్తమర్జితే కాంగ్రెసు లేనది. అంతేకాదు భారత
దేశంలో ఇతరచోట్ల ఎక్కడ అరగబడుతుంటే ప్రయత్నం ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు
చేసేదని వాళ్ళకానికి నీలాడటి సందేహంలేదు. చేయలేదని మార్గం వచ్చడానికి
లేదు.

అయితే ఈ విధానము అవసరం లేదని Opposition వారిదిగానూ,
Fundamental Rights వారిదిగానూ కొంతమంది మతము చెప్పినది. అయితే

యిప్పుడు భూస్వాములై నా కొంతవరకు అమ అస్తివై సీలింగుకు సిద్ధమైనారు. కాని కోట్లవ్వరులు తమ ఆస్తులమీద సీలింగుపెట్టుటకు ఒప్పుకొనుటలేదు అందుకనే భూస్వాములు తమ ఆదాయం మీదనే సీలింగు ఎందుకని, కోట్లవ్వరుల ఆదాయాల మీద సీలింగు ఎందుకు లేదని అడుగుతున్నారు వారు సిద్ధపడుట లేదు కాబట్టి వీరి అగ్గర్లమెంటుకు కొంతబలం రావడానికి అవకాశం దొరికింది వెనకటి ప్రాదరాజాదు ప్రభుత్వం చేసిన చట్టం ఖమ్మం జిల్లాలో అమలుపరచారు. Sales prohibit చేశారు అక్కడ అయోమయస్థితిగా ఉన్నది. వారే అమ్ముకొంటున్నారు, అర్జు కొంటున్నారు, వారే పంచుకొంటున్నారు, అనుభవిస్తున్నారు. మన ఆక్ట్ లేనందు వల్ల అక్కడ ప్రజలు ఊరుకొనుటలేదు. ఇంకా ఆలస్యం అయితే ఇంకా అధ్వాన్న పరిస్థితులు నవ్తాయి. Act లో యింకా కొంత lacuna ఉన్నదనుకొంటున్నాను. ఒక ఉదాహరణ మనవిచేస్తాను. ఒక తండ్రి, కొడుకు, ఈనాడు సీలింగు స్వరూప ములోనై తేనేమి, మంచిబుద్ధితో అయితేనేమి యిద్దరూ సీలింగు మం దా ని కి 4½ family holdings పంచుకొన్నారు. దురదృష్టవశాత్తు తండ్రిగారు మరణిస్తారు మరణిస్తే యిప్పుడు మళ్ళీ ఆ స్తి కొడుకునకు సంక్రమించినట్లు చాసుకోని రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుకు ఈయన పైటుమెంటు యిచ్చాలి; ఇచ్చి, "వాకు భూమి over and above సీలింగు ఉన్నది, మీరు acquire చేయండి" అని చెప్పాలి. లేకపోతే ఆయన ఆ స్తిని యింకోకరికి అమ్ముకుంటే ఈ చట్టంలో విషేధం ఏమి ఉన్నది? ఏమి లేదుకదా? కాబట్టి ఇటువంటి lacuna లు ఉన్నవి. మంత్రిగారు దీనిని పరిశీలించాలి.

రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుకు చాలా పవర్స్ యిచ్చారు. Contiguous areas లో cultivation కు protection exemption కు powers యిచ్చారు. అవి చాలా పెద్ద పవర్స్ అనుకుంటాను. దానిని పరిశీలించాలి గతములో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న పవర్స్ ఒక రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుకు యిచ్చారు. రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుమీద ఎవరు ఎప్పుడూగా pressure వేస్తారో అలోచించాలి. ఏ సదుద్దేశంతో ఆ powers యిచ్చామో అవి దుర్విప్రయోగం కాకుండా చూడాలి మనవిచేస్తున్నాను కాంగ్రెస్ ఏమీ చేయుటలేదనుకోవడం, అనాధనుంచి దేస్తున్నది, అందులో పాత కాంగ్రెసుపాదము కొత్త గొప్పదన్నే తేజాము. పాత పాట్లు ప్రవాహాట్లు వస్తూ ఉంటాయి. వెనము కొంత retrograde step గా పోతున్నామనిపిస్తుంది. కొంతమంది రిచార్జ్ తొందరగా ముందుకు గుంజాలంటారు. కొందరు 100 మైళ్ళ దూరం కిక్కి లేకపోయినా 50 మైళ్ళ అయినా పోదామంటారు. వారి కొందరు అటు ఈ మార్గం అనుసరించేదంటారు. అది అర్థమవుతుంది. పాత Constitution మార్చి కొత్త Constitution చాకాము అనేది వాడు చరిత్రజ్ఞులైనా రెమో అనిపిస్తుంది. ఇంకొక దిశకు వెళ్తుంటే

తెక్సేషన్ లో మార్పు తెచ్చాము. భూసంస్కరణలు ఈనాడేకాదు నిజాం ప్రభుత్వం సంస్కరణలు ప్రారంభించేసింది రైతులకు ప్రాచ్యేక్స్ యిచ్చింది రంగారెడ్డిగారు, రామకృష్ణారావుగారు, అప్పడు ఉన్నారు, అనాటి పరిస్థితులలో అంతవరకు చెయ్యగలిగారు ఈనాటి పరిస్థితులలో యింకా progressive గా ముందుకు పోవడానికి అవకాశం దొరికింది ఇప్పుడు ప్రతిపాదించిన బిల్లును హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ జె. ఆనంద్ రావు (మెట్ పల్లి) - అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు మీద ప్రరమంగా మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రెండు ప్రయోజనాలు సెలవిచ్చారు ఉన్నట్టి పెరుగుతుందని, భూమిలేని పేదవారికి భూమి యిస్తామని చెప్పారు గాని వెనకటి ప్రైదరాబాదు ప్రభుత్వ చట్టం-ఖమ్మం జిల్లాలో అమలు జరిపిన విషయం ఉరా హరణగా తీసుకొని, అక్కడ భూమి మిగిలేది లేదు, యిచ్చేది లేదు, అనేది చాటు పుష్టంగా ఒప్పుకొన్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి - మనం ఊహించినంత దొరకడు అని చెప్పామగాని అసలే దొరకడు అని చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. ఆనంద్ రావు - కాని ఒక విషయం బాగా తెలిసింది ఖమ్మం జిల్లా గురించి మంత్రిగారే చెప్పారు. మొదట 90 వేల ఎకరాలు వస్తుందనుకుంటే చివరకు అయిదారు వేలయినా దొరుకుతుందో లేదో, అన్నారు. ఇంకా ఏమీ చెప్పారంటే-ధర్మశాస్త్రం ప్రకారం కుమార్తె, కూతుళ్ళు మంచుకొంటారు. అస్తవారికి సంక్రమించే హక్కు ఉన్నది, కాబట్టి మనం చేపడి ఏమీలేదు, వారు కూడా landless poor, తండ్రికి భూమి ఉంటే కుమార్తెకు లేదు కదా, కనుక వారు విభాగము చేసుకొంటే తప్పలేదు-అని మంత్రిగారు చెప్పారు. దీనిని బట్టి చూస్తే మరేమి అర్థమవుతుంది? ఇతరులకు ఏమీ దొరకడు అనేది బోధపడుతున్నోంది.

ఈ బిల్లుమీద చర్చలో మా ఫార్మి తరపున ఎల్లారెడ్డిగారు, యింకా చాలా మంది, రూలింగ్ ఫార్మిలో కూడా యీ క్లాసిఫికేషన్ అఫ్ లెండ్ గురించి మాట్లాడారు. ఏ క్లాసిఫికేషన్ లో ఎంత భూమి ఉన్నదో ఆ లెక్కలు మనవద్ద లేవు. వెల్తుక్కుమిటి నక్కులుకూడ ఎంతో బాధపడి గ్రహించింది ఏమంటే మొదట తర్వాతిలో కొన్ని వేల ఎకరాలు ఉంటుందని, చివరి తరగతిలోనే ఆ భూమి అంకా ఉంటుందని తెలుసుకొన్నారు. దాని ప్రకారం తెలంగాణా చట్టాన్ని, ఈ చట్టాన్ని బోల్చిచూస్తే భూమికి, ఆకాశానికి ఉన్నంత భేదము ఉన్నది. ఇప్పుడు తెలంగాణాలో భూమియు, ఆకాశములు తపోతపో పడుతున్నాయి. దొరపాటుపడి భూములను అమ్ముకొన్నామని చారు బాధపడుతున్నాడు. మళ్ళీ ఆ భూములను ఎక్కువ ధరకు కొనిపోతామని భూములను పడుకున్నారు. వారు ముందుగా తప్పుకుంటే భూములను

రథాలు వస్తాయని చాలామంది భూములను అమ్ముకొన్నారని అన్నారు. కాని ఒక విషయం స్పష్టం చేయదలచుకొన్నాను కాంగ్రెసు భూసంస్కరణలు చేస్తుందిని తెలంగాణాలో జమీందార్లు భూములు అమ్ముకోలేదు ఈ భూసంస్కరణల భయంచేత కాదు. అదే జరిగితే ఆంధ్రలో, తెలంగాణాలో, ఈ తారతమ్యం ఉండేది కాదు ఆంధ్రలో 20 ఎకరాలపైనే భూమి ఉన్నవారంతా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలి అని అడిగినప్పుడు భూసంస్కరణలు రాబోయిన్నాయని ఎవరూ అమ్ముకోలేదు అమ్ముకొనడానికి వెనకాముందూ చూస్తున్నారు. ఈ భూములు పోతే ఎట్లా బ్రతకాలి అని చూస్తున్నారు. తెలంగాణాలో పరిస్థితి అటువంటిది కాదు. తెలంగాణాలో నీజాముకు వ్యతిరేకముగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పోరాడినప్పుడు, కాంగ్రెసువారు పోరాడినప్పుడు ఇక్కడ భూస్వాముల హృదయాలలో భయాందోళనలు చెలరేగి, కాని ఫలితంగా అమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్ మొదలైన తెలంగాణా జిల్లాలలో పెద్ద భూస్వాములు, చిన్న భూస్వాములు, అందరూ, ఏదో కొద్దిగా భూమి తమకు ఉంచుకొని, మిగిలాది అమ్మివేసివారు. అప్పుడు జరిగిన పోరాటం ఫలితంగా అమ్మివేసినారు కాని, భూసంస్కరణలు వస్తున్నాయనే భయంతో కాదు. ఇక్కడ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఉన్నది, బ్రహ్మాంశ మైన అందోళన జరుగుతోంది; ఇవాళకా కాకపోతే రేపైనా వారి ప్రభుత్వం వస్తుంది, వారు ఏదో చేస్తారు, అనే భయంచేత ఆ రోజునవారు భూములు అమ్ముకొన్నారు. అందువల్లనే కొందరికి భూములు సంక్రమించినవి ఇది కాంగ్రెసు వారికి పోయే ప్రతిష్ట కాదు. కాంగ్రెసుకు తెలుసు- కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రజల పైపున నిలబడి పోరాడటంచేత, శ్యాగాలు చేయడం చేత భూస్వాములు ఉడిసి భూములను అమ్ముకొన్నారు. ఆంధ్రలో ఆ విధంగా జరగలేదు. అందువల్ల చట్టం చేయడానికి అవకాశం వస్తున్నాయి. ఇలాంటి భూస్వాములు అనుకోంట్లున్నారు. అయ్యామాకు తెలియకపోయి మా భూములు అమ్ముకొన్నాము, కాబట్టి కార్లకు లబ్ధి కాదు. అని గందరగోళం చేస్తున్నారు. అయితే ఈ సంస్కరణల చేత వారికి ఒక అవకాశం వచ్చింది. ఏ ఏ కాలవారుమంది భూములు తీసుకోగలుగుతాము, భూములు అమ్మివేస్తాము గాని విశిష్ట చేసుకొనలేదు, కాబట్టి లేదని భూమియేదానికి అవకాశం ఉన్నదా, లేదా అని అలోచిస్తున్నారు. అవకాశం ఉన్నదని అని అలోచించు.

శ్రీ శివ రంగారెడ్డి:— తెలువూరు నుంచి తెలంగాణాలో భూమి ఏమి తోచే అవకాశం ఉంది అని ఏ ఏ కాలవారుమంది అడుగుతారు.

శ్రీ యస్. పి. శంకరాచార్య (వచ్చుట):— కాబట్టివాడు ప్రభుత్వం ఇట్లీగర్ చేశాడు. అమ్ముకోన్న భూములను తిరిగి తీసుకోవచ్చునని తెలువూరులోని భూస్వాములు అనుకోంట్లున్నారు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి — దాని వేలిడేషన్ కొరకు మేము ఒక బిల్లు తీసుకు వస్తున్నాము. ఆ బిల్లు ఇదే సెషన్ లో ప్రవేశ పెడుతున్నాము.

శ్రీ కె. యల్ నరసింహారావు — కౌలుదార్లు కాని వాడుకూడ భూములు ఆ విధంగా కొనుక్కొన్నారు. వారుకూడ భయపడుతున్నారు. వారి ఉగ్రరతుండి భూము గుంజుకోవాలని భూస్వాములు ప్లాన్స్ వేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి — ఎవరూ గుంజుకోకుండా వేలిడేషన్ బిల్లు తీసుకు వస్తున్నాము. ఆ బిల్లు అసెంబ్లీకి పంపినాము ఈ సెషన్ లోనే వస్తుంది.

శ్రీ ఇద్దం ఎల్లారెడ్డి — ఆ బిల్లుకూడ సెలెక్టమిట్రీకి వెళ్ళిన తర్వాత అది పూర్తిగా మార్చబడదని మాకేమి నమ్మకం?

శ్రీ కె. అనంత్ రావు — టెంకవరకు వేలిడేషన్ బిల్లు వేలేదు, అది అసెంబ్లీలో పాస్ కాలేదు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి — అంతే కాదండి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినా మండి ఆ బిల్లు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు అంగీకరించటంలో అలస్యం అయితే, మేము ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము. కానాఫారమ్ లో ఏదైతే ఉన్నవో అవన్నీ చెల్లుకాయని ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము. ఏదైతే కానాఫారమ్ లో ఉన్నవో, ఏ దస్తావేజులు రిజిస్టర్ స్టాంపులు లేకుండా ఉన్నవో చాటివేగొరించి ఆపేయవచ్చు. ఆ భూములలో వాటిని యధావిధిగా ఉంచవలసినది. వారికి భూములమండీ తొలగించనివ్వకూడదు; అది ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చినాము.

శ్రీ కె. అనంత్ రావు — కౌలుదార్లకు అమ్మిన భూముల విషయంలో అంతే వారు నెలవిస్తున్నారు. వేలిడేషన్ గురించి వాడు చెబుతామంటున్నాడు. వేలిడేషన్ బిల్లు తొందరగా రావాలి. భారతీయ భూమి సొంతజాతికి, బంధువులకు భూమిలో పది వేస్తుంటు నంనప్పుడంటుంది. ఇట్లాంటి వేసుకోబడున్న వారికి పట్టాలు ఇవ్వకుండా పోవటమే కాక, వారిపైన అవాస్థు చేయటమేకాక, వాడు భూములమండీ లేదంటూ కాపాలని పోటీసులు ఇస్తున్నాడు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఈ ప్రభుత్వం వారు వెంటవరకు కౌలుదార్లకు అనుకూలంగా బిల్లు వేస్తారో నాకు అనుమతంగా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం కౌలుదార్లకు అనుకూలంగా బిల్లు వేస్తారనే సందేహం నాకు లేదు. కౌలుదార్లకు అనుకూలంగా బిల్లు వేస్తే మంచిది. కౌలుదార్లకు అమ్మిన భూములలో, వారివరకు వారివలెనే ప్రాముఖ్యత భూస్వాములు ఎంతో మంది భూములు వేస్తున్నారు. భూములు వాటానంది కొలుస్తున్నారు. అదికాక ఇట్లాంటి కౌలుదార్లు అలాంటివారికి ఎంతమంది భూస్వాములు ఇట్లాంటి భూములు వేస్తున్నారో నాకు

భయంగా ఉంది. “అలాంటి అవకాశం లేకుండా చేద్దాము, త్వరలోనే అందుకు బిల్లు తెస్తాము” అని మంత్రిగారు అంటున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి.— సాధారణ కాగితాలమీద వ్రాసుకొన్నప్పటికీ, దానిని రిజిస్టర్ కాగితంగా ఎంచి మీరు వాళ్ళ ఖజానా రక్షించవలసింది, వాళ్ళను, భూమినుండి తొలగించ నివ్వకూడదు, అని అధికార్లకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ పంపించాము అదే విధంగా ఇప్పుడు బిల్లుకూడ వస్తున్నది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు.— ఈ మధ్య భూస్వాములు చాలామందిని భూముల మండి తొలగిస్తున్నారు. వారికి రక్షణలేదు. అధికారులు వారిని కోర్టులకు పోమ్మని అంటున్నారు. మంత్రిగారు పంపిన ఆర్డర్ అమలులోకి రాలేదు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి.— ఇంతవరకు అటువంటి కేసులు ఒక్కటికూడ చూవడకు రాలేదు మేము ఆర్డర్ పంపినాము దాని ప్రకారం వారు భూముల నుండి తొలగించబడకుండా చూడబడతారు.

శ్రీ జె. ఆనంద్ రావు.— ఈ బిల్లు చాలా అభివృద్ధికరమైనది, దానివల్ల చాలా లాభాలు కలుగుతాయి అని కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులే చాలామంది చెప్పలేకుండా ఉన్నాయి. ఈ సభలోని ఆవృద్ధిక సంఖ్యాకులు యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నారనేది మనస్ఫుటము. కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదటినుండి యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నది స్వతంత్రపార్టీ ఇంకో యాంగిత్ నుండి యీ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించినటువంటివారు—ముఖ్యంగా తెలంగాణాకు సంబంధించినవారితో చాలా మంది ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నారు. తెలంగాణా ప్రజలతో కలిగి నికరాచార్యుల వచ్చే భూమికి సీలింగ్ పెడితేనే సేదలకు భూమి పరిచేటానికి ఎక్కువ భూమిని (మనం వస్తుందనుకొన్నంత భూమిని) సంపాదించు కోలేక పోయాము, ఇక ఈ బిల్లుతో పెట్టిన గరిష్టపరిమితివల్ల భూమి మిగులుతుంది అని అనుకోవటం పొరపాటు. అవుతుంది అని తెలంగాణా ప్రాంతసభ్యులు అభిప్రాయ వ్యక్తపర్చారు. మేము సేసిన విమర్శకు వారు సేసిన విమర్శకు ఏమీ తేడా లేదు. సెలర్ వంటివి ఆదారం చేసుకొని ఈ బిల్లుని పెట్టవద్దేనామో ముచ్చాడు. తెలంగాణాలో ప్రతి ఇలాంటి ఒకేసారి సెటిల్ మెంట్ ఆరగలేదు. తెలంగాణాలో సెటిల్ మెంట్ వదిలి ఇలా చాలా అయింది. అలాడు చెప్పిస్తూ ఏ ఏదైనా నిర్ణయించాలి అవచ్చాలి అని సెటిల్ మెంట్ చేశారు అప్పుడు ఇప్పుడు వంటి వాటిని రిటైర్ చేసుకుని బిల్లు అలాడు భూములను అవేక తగలుగా పంపించారు. వారి ఇప్పుడు చాలా మార్పులు జరిగింది. ఇదివరకు వావుల ప్రతిభ ఉన్న భూములు ఇప్పుడు చెరువులకింద భూములై పని జరిగిన భూములన్నీ

ప్రాంతంలో చెరువులు నిర్మించటం జరిగింది కొన్నిచోట్ల ప్రాజెక్టులు నిర్మించు
కొన్నాము కాబట్టి జలాధారాభివృద్ధి భూములలో మార్పు వచ్చింది దివిరకు
భూస్వాముల చేతుల్లో ఎక్కువ భూమి ఉండేది అప్పుడు వారు ఎక్కువ ఎంటు
వండించేవారు కారు వారి టైములో ఆ భూమి చక్కగా సేద్యం కాలేదు కాని
ఇప్పుడు వారు భూములు అమ్ముకొన్నారు ఇప్పుడు మధ్య తరగతి రైతులు ఆ
భూమిలో చక్కగా పంట వండించుకొంటున్నారు ఈ సంగతి జూములయొక్క
ఫర్టిలిటీ మారుతున్నది ఇదివరకు మెట్టిభూములుగా ఉన్నవి ఇప్పుడు మాగాణి
భూములు అవుతున్నవి కాబట్టి 50 సంవత్సరాల క్రితం చేసిన సర్వే సెటిల్ మెంట్
ప్రస్తుతం భూమి గరిష్టపరిమితి నిర్ణయించుటకు పనికిరాదు మంత్రిగారు అప్పుడు
చేసిన సెటిల్ మెంట్ ప్రకారం భూమి క్లాసిఫికేషన్ చేయటం సైంటిఫిక్ గా
ఉన్నదని వాదించటం హాస్యాస్పదంగా ఉన్నది. ఇదివరకు ఎప్పుడో చేసిన సెటిల్
మెంట్ సైంటిఫిక్ గా ఉన్నదని చెప్పటం హాస్యాస్పదం అది చాలా ప్రాచీనమైన
వద్దతి అని మనవి చేస్తున్నాను. 50 సంవత్సరాల క్రితం జరిగిన సెటిల్ మెంట్
బట్టి భూమి గరిష్టపరిమితి నిర్ణయించటం సక్రమమైన విధానం కాదు, ఇంకా
ఏమైనా భూమి భూస్వాములవిద్దముడి లాక్కుంటారెమోనని ప్రభుత్వం వారు ఈ
బిల్లులో కావలసినన్ని ఎడంప్లస్ చేట్టారు ఈ బిల్లు అంతా నీళ్లు కారుచూ ఉంది
ఈనాడు స్వయంత్రపార్టీ యజ్ఞవల్క్యుని, బృహస్పతిని, మనువును జ్ఞాపకంచేసి,
అనాడు ఉన్న ధర్మకాస్త్రాలు తీసుకువచ్చి, అనాడు ఉన్నటువంటి బ్రహ్మాండమైన
ఆర్థిక కాస్త్రాలు ఆధారం చేసుకొని వాదించటం జరిగింది. మనదేశం కమ్యూనిజమ్
వైపుకు పోతున్నదని వాడు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ వారు కమ్యూనిజాన్ని స్థాపించ
టానికి పూనుకొంటున్నారని చెప్పారు. కాంగ్రెసువారు "మేము ఆ విధమైన
సిద్ధాంతాలపైన పోవటంలేదు మేము క్రమక్రమంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము".
అని చెప్పటం చూస్తే నాకు ఒక అనుమానం వస్తున్నది. "మేము దీనిని తీసుకు
వస్తాము, మీరు వ్యతిరేకించండి. మేము నెమ్మదిగా అభివృద్ధి చేస్తున్నామని
చెబుకొంటున్నాం అని కాంగ్రెస్ వారు స్వయంత్రపార్టీతో కూడబలుక్కుని వచ్చినట్లు
కనబడుతున్నది. స్వయంత్ర పార్టీవారు అన్నధానికి, కాంగ్రెస్ పార్టీవారు చేసిన
దానికి ఈ పర్యాయంతోనే తేడంలేదు. "మేము నెమ్మదిగా దేశాన్ని అభివృద్ధి
చేస్తున్నాము. నెమ్మదిగా సోషలిస్టిక్ చేట్టన్ అన్ సానైటింగ్ నిర్మించటానికి
పూనుకొంటున్నాము" అని కాంగ్రెస్ వారు చెప్పటానికి మంచి అవకాశాన్ని
స్వయంత్రపార్టీవారు వచ్చివున్నారు. కాంగ్రెసులోని ఈ ప్రత్యేకమైన ముఖ
అవయవాన్ని అంగీకరించు భూస్వాములకు అంగీకరించు ఈ బిల్లు తప్పుంలే,
అందులో ఉన్న ముఖ్య సూక్ష్మత కోరికాకు అది బిల్లును వ్యతిరేకించుట
కాకుండా, అభివృద్ధిచేయు కాకుండా, వాదించవచ్చు. కాంగ్రెసు పార్టీకి

మెజారిటీ గ్రూపు పార్టీ విప్ లు జడిసి బిల్లుకు అనుకూలంగా వోటు ఇచ్చినప్పటికీ, ఈ బిల్లును కూలంకషంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఈ బిల్లులోని ప్రతి అంశాన్ని వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు ఈ హవుస్ లో 10 పర్సెంట్ మాత్రమే ఉన్న ఒక మురాయి వారు జమిందార్లకు భూస్వాములకు అనుకూలంగా బిల్లు తెస్తే, మిగతా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు విప్ లు జడిసి వోటు ఇస్తున్నారు. ఈ బిల్లు ఇక్కడ పాస్ అయినప్పటికీ అది ప్రజల అభిప్రాయాన్నిగాని, ప్రజల మనోభీష్టాన్నిగాని ప్రతిబింబించదని చెబుతూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను

*శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి (రామన్నపేట) - అధ్యక్షా, భూసంస్కరణల బిల్లు మీద నిన్నటినుండి చర్చ ప్రారంభమైనది. ఈ బిల్లువల్ల కలిగే దుష్పలితాలు ఏమిటో వివరంగా చెప్పదలచుకొన్నాను ఇదివరకే తెలంగాణాలో ఈ చట్టం వస్తుందనే ఉద్దేశంతో భూస్వాములు తమ భూములను త్వరత్వరగా అమ్ముకొన్నారు ప్రాదేశికాదు తెనెస్సీ చట్టం రాకముందే వారు తమ భూములను అమ్ముకున్నారు 54లో ఆ చట్టం పాస్ అయినది. 1954లో ఖాస్రాపూర్ లో వ్యతిరేక చట్టం ఉంది. కానీ, అమ్ముకోబడిన భూములన్ని ఆ ఖాస్రాపూర్ లో ఎంటర్ కాలేదు. పాదా కాగితాలమీద దస్తావేజు వ్రాసుకోవటం కప్పిత కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకోవటం జరగలేదు. కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకొని విక్రయాలు జరగలేదు. కలెక్టర్ గారి అనుమతి తీసుకోకుండానే భూమి విక్రయాలు జరిగినవి అలాంటి భూములు ఉన్నాయి రక్షిత కేలుదారులు అని, పాదారణ కేలుదారులు అని ఉన్నారు వాందరికి ఆ చట్టాన్ని ముసరించి కొంత రక్షణ ఉన్నాడు ఉన్నది. కేరి లో బిల్లు ఎప్పుడైతే ప్రకటించబడిందో దానిని ఆసరాగా తీసుకొని తెలంగాణాలో ఉండే భూస్వామ్య వర్గం అంతా ఏ విధంగా ప్రాంతానికి వెళ్ళుకున్నా భూమిని సంక్రమించుకోవాలని ఉద్దేశ్యంతో చాలామందికి నోటీసులు జారీచేశారు. వల్లగొండ జిల్లాలో Deputy Collector Office లో దాదాపు ఏడువేల రక్షిత కేలుదారులను దేవులు చేయడానికి దరఖాస్తులు ఉన్నాయి అని విచారణలో ఉన్నాయి అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లాలో నాకు తెలిసినంతవరకు 3 వేల దరఖాస్తులు ఉన్నాయి. రక్షిత కేలుదారుల దేవులు చేయడానికి రక్షిత కేలుదారులను అలా అమ్మి భూములన్ని పోకాయనే దస్తావేజు అమ్ముకొని దస్తావేజులు భూములు దాఖ ఉన్నాయి. చాలా మంది నోటీసులు జారీ చేయడం జరిగింది. ఉదాహరణకు మార్కాపేట తాలూకాలో అమ్మికొనడాన్ని చోటుకు అని ఉన్నాడు అతడు ప్రాదేశికాదులో వెళ్ళి దోమన్ మాన్యువల్ దారులో రక్షిత కేలుదారులను చాలామంది ఉన్నాయి అతడు వెళ్ళి దోమన్ మాన్యువల్ అమ్ముకున్నాడు. అందుకే ఇప్పుడు వ్యతిరేక వర్గం వారికి అమ్ముకున్న భూమి కేలుదారుల నోటీసులు

యిచ్చాడు రక్షిత కలుదారులు ఉన్న భూమికి కూడా నోటీసులు
యిచ్చాడు వాటికి యిప్పుడు ఆవస్థలు పడుతూ ఉన్నావు ఎకరానికి
2 వేలు మూడు వేలు యిస్తే యివ్వండి లేక చోతే జేదఖలు అనండి
అని చెప్పతున్నారు జనగాం తాలూకాలో ఈశ్వరరామచంద్రారెడ్డి
అని ఉన్నాడు 1954 Act రాబోతుంది అనగానే చాలవరకు భూములు అమ్ము
కున్నాడు ఆ భూములు వాళ్ళ పేర పట్టా కాలేదు కానరా ఫారాలలో
entry కాలేదు 1958 చట్టాన్ని అనుసరించి ఎక్కువ భూములు ఉంచుకోవచ్చు
కాబట్టి వాళ్ళందరినీ జేదఖలు అవమని నోటీసులు యిచ్చాడు ఇది burning
సమస్య వాటన్నిటినీ రక్షించడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగ పడుతుందా లేక
భూస్వాములను రక్షించడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగపడుతుందా? 1954 లో కాం
గ్రెసు వారు బిల్లు తీసుకువస్తే దానిలో కొన్ని లోపాలు ఉంటే మేము విమర్శిం
చాము ఆ బిల్లు Assembly లో pass చేయబడింది దానిని ఎందుకు మార్చ
వలసి వచ్చింది? కొన్ని లోపాలు ఉన్నప్పటికీ దానిని implement చేసినట్లయితే
కొద్దో గొప్పో భూమి ప్రజానీకానికి దొరికేది కాని దానిని implement చేయ
కుండా ఆపేశారు తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది తెలంగాణాకు, ఆంధ్రకు
సమన్వయ చట్టం కోవాలని సమన్వయం పేరుతో ఆ చట్టాన్ని ఎగరకొట్టేసే
క్రొత్త బిల్లు తీసుకువచ్చి పెట్టారు కొండనాలుకకు మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక
ఊడిపోయింది అన్నట్లుగా తెలంగాణా ప్రజలు పోరాటుంచేసి సంపాదించుకున్న
హక్కులను కూడా ఈ బిల్లు వచ్చి ఎగరకొట్టి వేస్తున్నదనేది స్పష్టంగా బోధపడు
తున్నది ఈ చట్టంలో 4th family holdings ఉంచుకోవచ్చునని పెట్టారు.
ఇంకా స్త్రీ ధనం అని, మినహాయింపులు అని చాల ఉన్నాయి. శర్త, భార్య
ఉంటారు. శర్త పేరుమీద 100 ఎకరాలు ఉంటుంది భార్య పేరుమీద 800
ఎకరాలు ఉంటే ఆమె భూమికి గరిష్ట పరిమితి లెక్కించవద్దని స్పష్టంగా ఉన్నది.
ఈ విధంగా రంధ్రాలిన్ని పొడిచి పొడిచి, చివరకు మిగిలేది ఏమీ లేదని వాద
చెప్పారు. క్రొత్త నిర్వచనం ఒకటి రంగా రెడ్డిగారు చెప్పారు. భూమిలేనివారు
ఎవరయ్యా? అంటే ఒక జమీందారు ఉన్నాడు అతని పేరు మీద 1000 ఎకరాలు
ఉన్నది, అతని కొడుకు పేర భూమి లేదు. ఆ జమీందారు భూమిని కొడుకులకు
వంచడం ఆడే భూమి లేనివారికి భూమి వంచడం అని చెప్పారు ఇంత
స్పష్టంగా చెప్పిన వరుడా? ఈ బిల్లు ఎందుకు? ఈ ఆసెంబ్లీ ఎందుకు యింత దబ్బ
వ్వడా ఎందుకు? ఎందుకు మనం అంతా యిక్కడ కూర్చుని చర్చించాలి? కేక తో
చట్టం ప్రవేశ పెట్టవచ్చుదు యింత భూమి ప్రజలకు మంచగలం అని చెప్పకునే
దానికి ప్రభుత్వానికి దమ్ములు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఆ దమ్ములు లేవు. ప్రజలకు
యింత భూమి వంచగలుగుతామని గుండెపెరిచి చెప్పుకుంటున్న రంగా రెడ్డిగారిని

చెప్పమనండి వంచడానికి భూమి లేదు అందుచేత చెప్పలేకపోతున్నారు ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి, ప్రజలను మోసగించడానికి మేము కూడా చట్టం తెస్తున్నాం అని చెప్పకోడానికి ఈ చట్టం తీసుకువస్తున్నారు దేశం అంతా ఘోషం స్కందాలు కావాలని కోరుతున్నది. ప్రజలు అనిస్తున్నది ఒకటి మీరు అనిస్తున్నది ఒకటి. ప్రజల ఆగయాలును భంగపరచడానికి ఈ చట్టం చేయబడింది యదార్థంగా చూస్తే దీనిలో, హుళ్యక్కి వచ్చి ఎవరిదని వారే చెప్పమన్నాడు. మిరియాలగూడెం తాలుకాలో వేరువర్ అనే గ్రామంలో రక్షిత కౌలుదార్లు 70 ఏండ్ల నుంచి చేస్తున్నారు 6 నెలల క్రిందట బేదఖత్ కన్మంలే కావడం లేదని జాబిని పూడగొట్టారు జాబిని పూడగొడితే వాళ్ళకతి ఎమి కావాలి? పోలీసులు జమించారు వై వే కౌలుదారుల వైపు ఎవరు లేరు ఇలాంటి ఘటనలు చెప్పాలంటే ఎక్కో వేలున్నాయి రానున్న పేట తాలూకాలో సూర్యాపేట అనే గ్రామం ఉన్నది అక్కడ జమించారు పోలీసుల సహాయం తీసుకొని రక్షిత కౌలుదారులను బేదఖలు చేశారు, చేస్తున్నాడు ఈ భానూన్ అక్కడ అమలుకావడం లేదు. ఉన్న భానూన్ ప్రకారం రైతాంగం రక్షణ కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వం రక్షణ యివ్వడం లేదు ఈ బిల్లు తీసుకురాకముందే కౌలుదారు సమన్య గుర్తించి వేరే బిల్లు తీసుకురాబోతున్నాం అని చెప్పారు తెలంగాణాలో కౌలుదారు చట్టం, సీలింగుచట్టం రెండూ mix అయి ఉన్నాయి. ఈ చట్టం కావడంతో అది రద్దు అవుతుందా లేక సగభాగం రద్దుఅయి సగభాగం అట్లానే ఉంటుందా అని నేను అడగదలిచాను. ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత అది automatic గా రద్దయిపోతుంది. ఈ చట్టాన్ని అనుసరించి మాకు యింత భూమి కావాలని నోటీసులు యిచ్చి బేదఖలు చేయడానికి పూనుకుంటున్నారు.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి :— రద్దు కాదు భానూన్ తెలుసుకోవాలి. సీలింగు వరకు రద్దు అవుతుంది గాని Tenancy వరకు రద్దు కాదు. అది అట్లాగే ఉంటుంది. Tenancy Act ఉన్నదే Tenancy భాగం రద్దు అవుతుంది.

శ్రీ కె. ఎ. రంగారెడ్డి :— ఈ చట్టం యింతవేరంతా ఉన్నది. సమన్య చట్టం అనే పేరుతో అది తెస్తే ఎంత భాగం ఉంటుంది? మూడూ, కొద్దిభాగంలో అది చట్టం కాదు. అందులో ప్రధానంగా ఉన్నది చెరుగుతుంది చెప్పబడింది. సీలింగు నుంచిగానే ఉన్నది. ఈ బిల్లు చూడడానికి దేశంలో చెప్పకోడానికి భాగం దీనిని చూస్తే దీనిలోను, ఈ చట్టంలోనూ నుంచి తీసి వదిలి వదిలించు అట్లా ఉంటుంది. తెలంగాణాలో దాదాపు కోట్ల ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయి. వీనిలోనుండి ఉన్నాయి. భూముల సామర్థ్యం కాదు. తీసుకుంటున్న భూములలోనుండి తీసుకుంటున్న భూములలో, రంగారెడ్డి గాడు భూములలోనుండి తీసుకుంటున్న భూములలో ఈ చట్టం వచ్చినందున అప్పుడే దీనిని

తరువాత కళావెంటురావు గారు ఈ point folio కు వచ్చిన తరువాత వారు ఒక గస్తీ యిచ్చారు వారు పోయిన తరువాత రంగారెడ్డిగారు మళ్ళీ ఒక గస్తీ యిచ్చారు ఏమిటి యిదంతా? భాగవతమా, చాటకమా? ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క గస్తీ యిస్తారు గవర్నమెంటుకు ఒక policy అనేది లేదు వ్యక్తుల మీద ఆధారపడి Cabinet వ్యవహారాలు మనకు తెలియవు గాని రంగారెడ్డి గారు చెప్పిన దానిని బట్టి ఆవిధంగా అర్థం చేసుకోవలసి వస్తున్నది కళావెంటు రావుగారు ఉండగా క్రొత్త నిబంధనావళి తయారు చేసేవరకు ఎవరినీ జేదఖలు చేయమని వారు గస్తీ తయారుచేశారు తరువాత 2 ఎకరాలు మాగాడి, 5 ఎకరాలు కుప్పి ఉంటే జేదఖలు చేయమని వారు చెప్పే వీరు అట్లా కాదు, 100 కి 10 ఎకరాలు ఉండాలి అంతకన్న ఎక్కువ ఉంటే అందరినీ జేదఖలు చేస్తామని సోటినులు జారీ చేశారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- అది అబద్ధం. అట్లా ఎక్కడా గస్తీ లేదు. ఉన్నట్లు ఉంటే చూపించండి, 100 కి 10 ఎకరాలు ఉన్నా మొత్తం జేదఖలు చేయమని ఎక్కడా గస్తీ లేదు

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :- 100 కి 10 ఎకరాలు ఎక్కువ ఉంటే చేయమనా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- లేదు నేను challenge చేస్తున్నాను. ఉంటే చూపించండి.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి :- చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు రామన్నగారి తాలూకాలో చిలకపర్తి అనే గ్రామం ఉన్నది. అక్కడ రైతులు గత సంవత్సరం వానాకాలం 18 మళ్లు పడ్లు అడుక్కున్నారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- భూములన్నీ పంటచెడుతున్నారు గనుక గవర్న రానులన్ని దున్నుకోండి అని కమ్యూనిటీలు వారిని ప్రోత్సహించారు. ఉన్నది వారిని వెట్టి వేస్తున్నారు. ఇక ముందుకుగా వెట్టి వేస్తారు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- ఇలాంటి భూములన్నీ ముందు ఎవిక్ట్ చేస్తారు తరువాత పంటచెట్టుదానినీ మాన్డం అని ప్రభుత్వం గవర్నా వారివారు అన్నది అది వయోధృ అంటే చెబుతున్నారు ప్రభుత్వం పట్టించుకోని ద్వారా చెబుతుంది. అలాంటి చెట్టు అది ఇంకా పంట చెట్టు అని?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :- చాలా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. ఇంకా ఏమిటా అని నేను చాలా విభిన్నంగా చెబుతున్నాను. మరల నేను తెలుస్తూ ఉంది.

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి - ఆ ప్రకారం 144 వ సెక్షను పేరుతో కట్టపడి పైర్లు మొలిపించుకున్న వారిని కూడా నెట్టి వేళారు. చేశంలో ఆహారోత్పత్తి ఎక్కువగా వున్నదని ఒక ప్రక్క చెబుతున్నారు మరొక ప్రక్క యీ విధంగా చేస్తున్నారు ఆ పేదప్రజానీకం అనేక దరాఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. అనుమతి లేకుండా వారు సేద్యం చేస్తున్నారు అనే వాదనవుంది ఏ విధంగా వారు అనుమతి లేకుండా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు? వారినుండి పెనాల్టీలు వసూలు చేస్తున్నారు. లీగల్ గా పట్టా మాత్రం యివ్వలేదు అది అనుమతి లేకుండా సాగుచేయడం ఎట్లా అవుతుంది?—ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఈ సాకుతో మా నల్గొండ జిల్లాలో దాదాపు 37 మందికి 'మిమ్ములను ఎందుకు తొలగించ కూడదు?' అని నోటీసులు జారీ చేశారు ఇంత ముఖ్యమైన విషయమును ప్రభుత్వమెందుకు ఉదాసీనముతో చూస్తున్నదో అర్థముకావడం లేదు కనుక యిప్పటికైనా యీ విషయమును ప్రభుత్వము సావధానముతో ఆలోచించవలసిందిగా నేను కోరు తున్నాను ఆ విధంగా వారిపేర పట్టాలు వెంటనే యిప్పిస్తారని అతిస్తున్నాను రెండవది, కొంతమందికి సంబంధించి గ్రామ రికార్డులో నమోదు చేయలేదు. కొంతమందికి సంబంధించి చేయబడినవి. వారికి సంబంధించి ఖజావున్నది. లేనిది ఆ చుట్టుప్రక్కల వారిని అడిగి తెనుటుకొని నిర్ణయించడానికి కొన్ని కమిటీలను ఏయమించి ప్రభుత్వం వారిగురించి తెలుసుకోవలసి వుంది ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ధర్మంగా ఆలోచించి వారికి పట్టాలు యివ్వడం సముచితం.

భూసంస్కరణలకు సంబంధించినంతవరకు యిదివరకటి తెలంగాణా చట్టం ప్రజలకు గొప్పమేలు కలుగజేసిందిగా వున్నది. ఈ రోజున సమన్వయం పేరుతో ఆ చట్టాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేసివేయడం మంచిదిగా లేదని భావిస్తున్నారు. అది ప్రజలతో లేనిపోని అసౌహార్యం కలిగిస్తుంది. ఈ చట్టము కనుక అమలులోనికి కనుక వచ్చినట్లయితే—ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రావడం వలననే గదా మహా భూములన్నీ చోయినవి అని యిక్కడి రైతులు తప్పుకొనుకుంటారు. కనుక ఈ విషయాన్ని తిరిగి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ చట్టంలో ఎన్నిమిది దిశల భూములు వెళ్ళిపోయాయి. అసావారీ అని, వధంవారీ అని యీ విధంగా, ఆ విధంగా ఎంతో భూమి కోట్లచేయడానికి అవకాశం వుంది. అందువలన యిది ఏ విధంగా భూమిని సమ భూస్వామ్యవర్గాన్ని సరితెలుపుతున్నది నిజమే తప్పు, యిలాంటి సందర్భాల్లో పైర్లు పెట్టించినమాత్రం కాదని, కనుక తెలంగాణా చట్టాన్ని తిరిగి అమలు చేస్తే భూములందరినీ నేను మునిపిస్తా, తమకు నాకి అవకాశం కలుగు తేవలసిందిగా ప్రభుత్వమువారినుద్దేశంగా యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె తిమ్మయ్య (మొదటిసారి పాల్గొన్నాడు) - అధ్యక్షా, భూసంస్కరణలకు సంబంధించి భూసంస్కరణల చట్టం ఎదురుమాడడం అనిగోచి, ఈ చట్టము

సంబంధించి చాలా కమిటీలు వేయబడినాయి మన రాఘవులుగారు కుమారప్పన్ కమిటీలో సభ్యులుగా వుండినారు అప్పుడెప్పుడో యీ బిల్లు శాసనసభ ముందుకు వస్తుందనుకున్నాం. కాని, వాయిదాలు పడుతూ, పడుతూ, చివరకు యీ రోజు కై నా వచ్చినందుకు సంతోషించాము అయితే చివరకు యీ బిల్లు యింత దౌర్భాగ్యంగా రావడం మాత్రం చాలా శోచనీయమైన పరిస్థితి అని మాత్రం చెప్పక తప్పదు అయితే మిత్రుడు కొండయ్య చౌదరి యీ బిల్లుకు అభినందనలు తెలియజేస్తారేమోనని అనుకున్నాం. కాని, ఆయనకూడా చాలా బాధపడి పోతున్నారు దానికేదో Constitutional implications వాయిదెబ్బకున్నారు Right of property అనే దానినిగురించి ఆర్టికల్ 19 క్లాజు-5 లోవుంది దానిని oppose చేస్తున్నది ఈ బిల్లు అని వారు చెప్పారు అయితే, అటువంటి objection ఏమీలేదని Constitution లోనే చెప్పబడింది ఆర్టికల్ 19 క్లాజు-5 లో స్పష్టంగా limitation కూడా చెప్పబడుతున్నది

Article 19 (5): "Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevents the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the said sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

అనివుంది General గా public కు సంబంధించినంతవరకు reasonable restrictions వున్నప్పుడు how is it opposed to Constitution అనేది వారు clarify చేయలేకపోవడం మాత్రం చాలా విచారకరమైన పరిస్థితి వారు మరొక ఆర్టికల్ నుకూడ పేర్కొన్నారు. ఆర్టికల్ 31 లో వారికి స్పష్టంగా అవాబే వచ్చింది. "No person shall be deprived of his property save by authority of law." Except by authority of law, no property can be taken over. How is it opposed to Constitution అనేది స్పష్టంగా వున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని యిక్కడ చర్చిస్తూ compensation యిస్తూ, property పై certain restrictions యిచ్చినప్పుడు how is it opposed to Constitution అనే దానిని వారు అర్థం చేసుకోలేకపోవడం విచారకరమైన పరిస్థితి దానికి వివరిత అర్థాలు ఉన్నా. దీనికి వ్యతిరేకమైన decisions ఏదో వున్నవని చెబుతున్నారు. అందుకు అనుకూలంగా కూడా కొన్ని decisions వున్నాయి అది చేయ చెబుతాము. ఏదో వ్యక్తి లేక ఏదో పార్టీ వాడో అలా చెబుతున్నాం మాత్రాన యిది general welfare అవుతుందా, in the interest of the public welfare అవుతుందా అని వారు question చేశారు.

దానికి—1952 Calcutta - Page 273 - Iswara Prasad Vs N R Sen కు సంబంధించిన ఒక Full Bench decision వుంది అందులో స్పష్టంగా చెప్పబడింది వెస్టు బెంగాల్ లో Rent Control Act సందర్భంగా Constitution ను infringe చేస్తుంది, freedom of property ని యిది oppose చేస్తుందని వారు question చేస్తే దానికి full bench decision యివ్వబడింది అది ఈవిధంగా వుంది.

"In the interest of the general public, though all the provisions apply to comparatively smaller classes of persons, it is not opposed to Constitution. It is in the interests of the public welfare". కనుక యీ Act చేయవచ్చును, It is not opposed to Constitution, it is in the interest of the public welfare అని చెప్పబడింది. వారు యింకా clarify చేస్తూ— "Interests of the general public only mean public interest. It may not possibly be said that the words 'in the interest of the general public' mean 'in the interest of the public of the whole of Republic India'. అని స్పష్టంగా వారు decision యిచ్చారు. అలాగే సుప్రీంకోర్టువారు కూడా—the Sholapur Spinning and Weaving Co. Emergency provisions-ordinance 1950-Act 28 of 1958, క్రింద చెప్పారు. పోలావూర్ కు సంబంధించిన స్పిన్నింగ్ మిల్ ను ప్రభుత్వంచేసి కొన్ని కారణాల చేత తీసుకున్నారు. అది right of property అనే దానిని oppose చేస్తుందని సుప్రీంకోర్టుకు దాఖలు చేస్తే చారిత్రక decision యిచ్చారు.

"The curtailment of the incidental privileges may well be supported as reasonable restriction on the exercise and enjoyment of the shareholder's right of property."

In the interest of the public welfare మరియు పబ్లిక్ వేల్ఫేర్ గానూ it is not opposed to the Constitution అని వారు చెప్పారు. అలాగే—

Raja of Bobbili Vs. State of Madras—
The validity of Madras Estate Land Act, Rent Reduction Act ఉపరిపక్షాన్ని question చేయక. It is also opposed to the Constitution అని దానికి జస్ట్ బ్లైస్ రాజమహేంద్రవరం సమన్వయం చేశారు—

"Even assuming that the provisions of the Act in question do restrict the exercise of the petitioner's enjoyment of that property, I am prepared to hold that they can well be supported as reasonable restriction imposed in the interests of the large section of the public and therefore saved by Article 19 (5) of the Constitution."

అది స్పష్టంగా చెప్పారు. కనుక యిక్కడ ఉంది public welfare గానూ చెప్పబడింది. It is opposed to the Constitution అనే అభిప్రాయం ను వారు ప్రతిరోధం చేస్తూనే చెప్పిన వారు. ఈవిధంగా కూడా చెప్పబడింది.

అది స్పష్టంగా చెప్పారు. కనుక యిక్కడ ఉంది public welfare గానూ చెప్పబడింది. It is opposed to the Constitution అనే అభిప్రాయం ను వారు ప్రతిరోధం చేస్తూనే చెప్పిన వారు. ఈవిధంగా కూడా చెప్పబడింది.

అది స్పష్టంగా చెప్పారు. కనుక యిక్కడ ఉంది public welfare గానూ చెప్పబడింది. It is opposed to the Constitution అనే అభిప్రాయం ను వారు ప్రతిరోధం చేస్తూనే చెప్పిన వారు. ఈవిధంగా కూడా చెప్పబడింది.

చౌదరిగారు యీ విషయాన్ని తెలుసుకొనవలయునని స్పష్టంగా చెప్పదలచు
కున్నాను డెసిషన్స్ స్పష్టంగా వుండగాకూడ, how it is opposed to the
Constitution అంటే వారింక తెలుసుకోలేని పరిస్థితిలో వుండడం చాల విచార
కరం వారు డెసిషన్స్ ను సంబంధించి పమీకూడ చెప్పలేదు ఎక్కడోవున్న అభి
ప్రాయాలు చెప్పారు అవికూడ డెసిషన్స్ ఎలైవ్ అని చెప్పడానికి విలువలేదని
నా అభిప్రాయం

మిస్టర్ స్పీకర్:-వారు వారి గురువుగారి మాటలు చెప్పారు

శ్రీ కె వున్నయ్య:-మన మంత్రిగారు యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు
తెండు విషయాలు చెప్పారు సాంఘిక న్యాయం కిలుగజేయడంకోసం, పేద
ప్రజలకు భూమిని సంచడంకోసం ఈ బిల్లు ఉద్దేశించబడిందని చెప్పారు కాని, ఇది
ఆచరణలో ఎంతవరకు వస్తాయి అనేది అర్థం కాలేదు కూడ గమనించాలి.
కీ శ్రీ కేశా వెంకటరావుగారు తెచ్చిన బిల్లు 6400 దూపాయల ఆదాయం
దగ్గర సీలింగు పెట్టాలని ఉద్దేశించింది అది చాల విపరీతంగావుందని మాలాంటి
వారు అనుకంటే, సెలక్టు కమిటీవారు దానిని అన్ని విధాలా మార్చి, ఖండాన
మండనలు గావించి, సెలక్టు కమిటీలో వున్నవారి అభిప్రాయాలను రుద్ది, దీనిని
అభివృద్ధి నిరోధకమైన పద్ధతిలో తీసుకురావడం చాల శోచనీయం దాని
స్వరూపం పూర్తిగా మార్చివేయడం జరిగింది (ప్రతిపక్షాలనుంచి హర్షధ్వనాలు)
భూస్వాముల రక్షణకోసం ఇటువంటి బిల్లును తెచ్చుకోంటున్నామంటే తరవా
లేదు. కాని, పేద ప్రజలకోసం, హరిజనులకోసం, భూమిలేనివారికోసం ఈ బిల్లు
తెస్తున్నామని చెప్పుకుంటే అది అశ్వవంచనో, అశ్వు విద్రోహమో అని నేను చెప్పక
తప్పదు ప్రతిపక్షాల హర్షధ్వనాలు పేద ప్రజలపేరు ఉపయోగించకుండా,
స్థానింగు కమిషనువారు బిల్లు తెచ్చున్నారు కనుక ఏదో బిల్లు భూసంస్కరణలకు
సంబంధించి తేవాటి కనుక యీ బిల్లు తెచ్చాము అంటే సరిపోతుంది కాని పేద
ప్రజలపేరు వినియోగించకూడదని నేను మరొకసారి స్పష్టం చేస్తున్నాను.

భూములను తరములవారీగా క్లాస్సిఫై చేశారు. ఏమిట? తరాలు?
అయ్యోర్ల వాటర్ నల్లయి కింద వున్నవాటికి ఒక తరం చేశారు. ప్రకేరియన్
వాటర్ పోర్లన్ వున్నవాటికి మరొకవర్గం అంటే అర్థం వుంటుంది. కాని, ఏదో
మళ్ళీ క్లాస్సిఫై చేశారు. అయ్యోర్ల వాటర్ నల్లయి ఉన్నవాటిని ప్రకేరియన్
వాటర్ పోర్లన్ వున్నవాటిని కూడ మళ్ళీ 1, 2, 3, 4 అని కొన్ని తరములుగా
విభజించారు. క్లాస్సిఫై చేశారు. పేర్లన్నీ ల్యాండ్స్, హోల్డింగ్స్ లతో
వున్న భూములు అంటూ క్లాస్సిఫై చేశారు. సెలక్టు కమిటీలో వున్నవారు వాటిని
తమ ఇల్లుంటే బిల్లు రావాలని అభిప్రాయమున్నట్లు కనపడుచున్నది. వారికి నేను

నమస్కరిస్తున్నాను ఇది, కవలం వారికి సంబంధించిన బిల్లుగానే కనబడుతోంది ఇం ది ఇంటరెస్ట్ ఆఫ్ ది జనరల్ పబ్లిక్ అనిచెప్పి కాన్స్టిట్యూషనును ఉపయోగించడానికి ప్రాసుకుంటారేమో ఇది జనరల్ వెలిఫేర్ కు సంబంధించిన బిల్లు మూలం కాదని మరొకనాని స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను.

ఇక, మినహాయింపుల సంగతివుంది ఇది, చాల విచిత్రంగా వున్నది ఒక ప్రక్క ఖాముల క్లసిఫికేషన్ ఇచ్చినా, మినహాయింపుల పేరుతో ఎన్ని వాటకాలైనా అడడానికి వీలుంటున్నది జీడిమామిడి తోటలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం వారు అప్పలిస్తారు జీడి పిక్కలతోసం అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొని లోసుకూడ సంపాదించుకొని తోటను పెంచుకున్నామనే పేరుతో మినహాయింపు పొందడం జరుగుతుంది ఎఫ్.ఎం.బి.గా వ్యవసాయం చేసే బ్లాక్ వుంటే మినహాయింపు ఇవ్వాలన్నారు ఒక ట్యాగ్స్టు పెట్టకొని, మళ్ళీ సైడ్ కల్చివేషన్ చేస్తున్నానంటే మినహాయింపు ఇచ్చేస్తారు డిసిఎలన, అనేక రకాలైన మోసాలు జరగడానికి అవకాశం ఉన్నది పేదలకు ఒక్క సెంటుకూడ మిగలదని మంత్రిగారు హ్యూమరస్ గా చెప్పినా, అది స్పష్టమైన అభిప్రాయం అది అవ్యధూరం కాదు, నగ్నసత్యం అవి చెప్పక తప్పదు మినిట్ ఆఫ్ డిస్సెంట్ లో కూడ మినహాయింపుల విషయం ఉన్నది ఇది మరీ గోచరించును

వారికి మినహాయింపు ఉన్నప్పిడు ఇతరులకు ఎందుకు ఉండకూడదు? ముగర్ కేన్, కాఫీ, టీ—వీటికి మినహాయింపులు ఇచ్చినప్పిడు మిగతా తోటల కెందుకు ఇవ్వకూడదు? మాంగోటోప్పకు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? దీనిమీద ఎంత దూరం వెళ్ళాలో అంతదూరం కూడ పోతుంది మిగతా వారంతాకూడ దీనిని గురించి అడుగుతారు కదా మరి, ప్రభుత్వంవారు కొన్నింటికి ఎందుకు అంగీకరిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. రబ్బరు, కాఫీ మన రాష్ట్రంలో లేవు కదా, ఫరవాలేదు అనుకొంటే, ఇక వీడునుకోవాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు ఈ బిల్లు జనరల్ వెలిఫేర్ అనే మాటకు ఉద్దేశించబడిందని అనుకోడానికి ఎట్టి అవకాశముకూడ లేదు. పేద ప్రజలకోసం అంతకంటే కాదు అసలు అభిప్రాయం అను డిఫిట్ చేసే పద్ధతిలో యీ బిల్లు వచ్చింది అసలు జటువంటి బిల్లు రాకూడ దనే నా అభిప్రాయం తీరా వచ్చింది ఇక ఏమి చేయడం అంటే, ఇక వీడవడం తప్ప గత్యంతరం లేదని మనవి చేస్తూ, తమకు నా ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నా, నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ కె. అంతయ్య (నంగారెడ్డి-రిజర్వ్) :- అధ్యక్షా, రెవిన్యూ మంత్రి గారు యీ భూసంస్కరణల బిల్లును ప్రవేశ పెడుతూ వీడలకు సంబంధించి రక్షిత కాలవారులకు ఇవ్వడానికి భూమి వుంటుందని నెలవిచ్చారు. కానీ, యీ బిల్లులో

1 వ	తరగతి	..	27	ఎకరాలు
2 వ	"	.	36	"
3 వ	"	..	45	"
4 వ	"	.	54	"
5 వ	"	.	108	"
6 వ	"	...	162	"
7 వ	"	/	216	"
8 వ	"	.	344	"

ఉండవలసినదని నిర్ణయించారు దీనిని బట్టి తెలంగాణాలో, చెరువుల క్రింద మాగాణి భూమి అయితే 108 ఎకరాలు ఉండవచ్చు. బగదోబస్తు సెటిల్మెంటు జరిగిన కుటుంబ భూమి అయితే 162 ఎకరాలుకూడ కుటుంబ కమతం కింద ఉండవచ్చు. ఆంధ్రలో తరముల పద్ధతి వున్నది తెలంగాణాలో 1317వ ఫసలిలోనూ 1334వ ఫసలిలోనూ భూమి ఏ విధంగా ఉండేదో గమనించాలి. అప్పుడు గట్లు, బొందలు, మెట్టలతో భూమి ఉండేది ఇప్పుడు అట్టి భూమి ఒకటవ తరగతి క్రిందకు వస్తుంది అప్పుడు రెవ తరంలో ఉన్న భూమి ఇప్పుడు మొదటి తరం భూమిగా రావచ్చు అందువల్ల యీ బిల్లు కేవలం భూస్వాములను కాపాడడానికి మాత్రమే తెచ్చినట్లు కనబడుతోంది మరే ఉద్దేశ్యమూ కనబడుట లేదు. ఇంకా, కొన్ని మినహాయింపులున్నాయి తోటలకు వంద ఎకరాలైనా సరే మినహాయింపు ఇచ్చేవారు. స్త్రీల పేరేవున్న భూమికికూడ మినహాయింపు ఇచ్చారు శిశుకమతానికికంటే తక్కువ భూమివున్న వారు డబ్బువుంటే ఎంత కావాలంటే అంత సంపాదించుకోగలుగుతారు. వచ్చిక భూములను తెలంగాణాలో కంటేటూ అంటారు. నీలింగులో రెవ వంతుకు దానిని మినహాయించారు దీనినిబట్టి ఇక బీదలకు ఇవ్వడానికి ఏమీ మిగులుతుందో నాకు తెలియదు, మంత్రిగారికే తెలుసు. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి చేయడానికి, పశువులను మేపుకోడానికి ఎంత కావాలంటే అంత మినహాయింపు అవ్వచ్చు. చక్కెర ప్లాంట్లరీతి క్రిందవుండే భూములకూడ మినహాయింపు అవ్వచ్చు. ఇంక మిగిలేది ఏమిటి? ఫిటి నవ్వింటిని ఉసుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో ఒక కుంటకూడా మిగలదు అని నేను అనుకుంటున్నాను. భూమిపంచ దానికి ఎక్కడ ఉంటుంది. ప్రాదరాజాదు రాష్ట్రంలో అమలు చేసిన భూపంప్య రీతిని బట్టినవల్ల బిల్లుని బిల్లాలో బీదలకు పంచడానికి నాలుగు లక్షల వలె అమలులో ఎంతా భూమి మిగులుతుందని అనుకుంటే శిరాసమయం వచ్చేసరికి చేతికి వచ్చేది 600 ఎకరాలుకూడా లేదని మంత్రిగారే చెప్పారు. దీనిని బట్టిచూస్తే 3000లు అనాయంపచ్చే భూమి ఉంది దీనికయితే గరిష్ట పరిమితి నిర్ణయించారో దాని మూలంగా పంచక పంచడానికంటూ భూమి ఏమీ మిగులదని వుండదు.

అవుతుంది రూ 3600 ల పర్సాటో, రూ 5400ల పర్సాటో ఎన్ని వేరో స్పష్టం చేయలేదు. కమతాలు ఇన్ని ఎకరాలని చూపెట్టారు నష్టపరిహారం ఇవ్వడం విషయంలో పంటకు అయిదురెట్లు ఉండాలని అన్నారు ఒక్కొక్క భాగాయతుకు సంవత్సరానికి వెయ్యి, రెండు వేల రూపాయల విలువైన పంట రావడం ఉంటుంది అయిదు రెట్లు అంటే 10 వేల రూపాయలు అవుతుంది అన్నమాట దానిని మంత్రిగారు స్పష్టం చేయవలసివుంది. బంజరు భూముల విషయం ఇందులో ఏమీ లేదు ఏదో బిల్లు తెచ్చామని ప్రజలను మోసపుచ్చడానికి తప్ప ఇందులో ఏమీ లేదు బంజరు భూములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 44 లక్షల ఎకరాలుంటాయని ప్రభుత్వం తెక్కలవల్లి తేలుతోంది తెలంగాణాలో లావోనిభాన్ పట్టాలని కాంగ్రెసు వారు ఏవో వాచారు. ఇంతవరకు ఏమీ పట్టాలుకాలేదు 10% బంచెరాయికంటే ఎక్కువ వుండే చోటపట్టాలు యిస్తామని అంటున్నారు. ఇంతవరకు ఎక్కడా ఇచ్చినది లేదు సిద్దిపేట పట్నంలో గ్రామ కంఠంలోని భూమి 250 ఎకరాలు పెద్ద భూస్వాములు చేతులలోవున్నా రూపాయికి— 16 సోలాగురా అని చెప్పి జమాబందీతో పట్టా అమలు అయినట్లు చాకు తెలిపడం, ఎంతవరకు వాస్తవమో మంత్రిగారు ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించుకోవలసింది. పేద ప్రజలకు ఇవ్వకుండా తమ పార్టీ అనుయాయులకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మెట్ట భూములలో ఎంతవరకు సీలింగు పెట్టాలో ఇందులో లేదు. ఎనిమిది తరాలని ఇందులో ఏర్పాటు చేశారు. దీనిని ఎంతవరకు లిమిట్ చేశారో, లోధపడడం లేదు. దానిని మంత్రిగారు clear చేయాలని కోరుతున్నాను

*శ్రీ. ఎ.పి. వాగిరెడ్డి (మచర్ల):—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తీసుకువచ్చిన బిల్లు ఎంత అభివృద్ధి నిరోధకంగా తయారైనదో కనబడుతూనే ఉంది. కాంగ్రెసు చటం మంచి వచ్చిన పనుల్లో అట్టే ఈ సంగతి తెలుస్తోంది. ప్లానింగ్ కమిటీ రూ. 3600 లు నికరదాదాయంగా భూములను గరిష్ట పరిమితిగా పెట్టాలని సూచించిందని అదృష్టవశాత్తే కళా వెంకటేశ్వరగారు రూ. 5400 లు నికరదాదాయంతో సీలింగును పెడుతూ వచ్చిన బిల్లును మార్చి చాలా అభివృద్ధికరణగా ఇప్పుడు ఈ బిల్లును తెచ్చామని మంత్రిగారు చెప్పారు. తరెండాగిగా చెక్కలను పెట్టడంకంటే మన అనుభవాన్ని బట్టి మార్చే ఒక విషయం తెలుస్తుంది. కృష్ణా గోదావరి రెల్వాలలోని ఏ కామారాలో ప్రైవేటులో ఒక ట్యాంకర్ కు కలెక్షన్ రూ. 16 లక్షలు వుంటుందంటే ఏ ప్రైవేటు కంపెనీ గానూ గరిగింది లేదు. దానికి ఎక్కువ తదితర ఇప్పుడున్న 25, 30 రూపాయలను తీసికొని, రూ. 20 లు అయినా ఎక్కువ చేసుకుంటే ఎకరానికి రూ. 3600 లు భూమి కంటే ఎక్కువ ఉంటుంది. ఇప్పుడు రూపాయివలెను అవుతాయని, సగం ఇప్పుడాయా అనే విషయం అట్లా ఉండండి. మంత్రిగారు సగం ఉన్నట్లా ఉండేకాయని అవ్వడమిది. కృష్ణా గోదావరి రెల్వాలలోని భూములను (ప్ర.) (స)

క్రింద వేసారు Wet assured అని, (a) క్రింద వచ్చే భూములు ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో వారు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారం మూడు, నాలుగు వేలు ఎకరాలు కంటే లేవని అంటున్నారు మంత్రిగారు చెప్పినదానిని బట్టి (c) క్రింద 45 ఎకరాలు, (d) క్రింద 54 ఎకరాలు పదిలారు ఒక వైపు హిందూ లా ప్రకారం 5 గురు సభ్యులున్న కుటుంబంలోని ప్రతి సభ్యునికి 45 ఎకరాలు చొప్పున పదిలాది అంటున్నారు అదికూడా అమలులోనికి రాదని అనుకొన్నా, 45 ఎకరాలలోను వచ్చే gross income 45 X 400 రూపాయలు 18 వేలు రూపాయలు అవుతుంది ఇది కాదని కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలోని వారి నెపరై నా చెప్పమనండి ఎకరానికి 25 బస్తాలు పండేచోట్లు వున్నావాటిని పదిలేద్దాము Average yield 15 బస్తా అని అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు వారి లెక్కలుకూడా వున్నాయి కళా వెంకటరావుగారి బిల్లుకంటే అభివృద్ధికరంగా మార్చి రు 3600. లు నికరాచాయం రు 7200 లు gross income అని పెట్టామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. 18 వేల రూపాయలు gross income వుండే డాసిస్ గదు. 7200 లు అని మూత్రమే మంత్రిగారు చెబుతున్నారంటే క్లాసువారిగా ఏమైనా తేడా వచ్చిందేమో మంత్రిగారు చెప్పగలరా? కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో (సి) క్లాసు క్రింద వచ్చే భూమి ఎకరానికి 15 బస్తాలు పంట పండదని చెప్పగలరా? ఆ విధంగా ఏమైనా చెప్పగలిగితే మేము అర్థం చేసుకొడానికి వీలుంటుంది. పంట విషయం వచ్చేసరికి ఒక్కొక్క చేస్తున్నారు ఎంత అభివృద్ధి నిరోధకంగా ఈ బిల్లు తయారై వదో స్పష్టంగా కనబడుతూనే ఉంది. రెండవ వైపు స్వతంత్ర పార్టీవారు ఇది ఏదో వారు తెచ్చినట్లు, మీరు వద్దని అన్నట్లు చెబుతున్నారు కమ్యూనిస్టులు వారితో చొరబడ్డారట ఇది ఎట్లా వుంది అంటే అత్తా కోడళ్ళ కథ మోడిరి, ఉండే బిచ్చగాడు ముష్టికి వస్తే కోడలు లేదు, పొమ్మన్నదట, బిచ్చగాడు వెళ్ళి పోతుంటే మాలవల్లి నుంచి వస్తున్న అత్తగారు చూచి నీమి, వెళ్ళి పోతున్నావు అన్నదట 'మీ కోడలు వెళ్ళిపోమని చెప్పింది' అని అన్నదట 'అమె ఏవరై పొమ్మని చెప్పడానికి అత్తను నేను ఉండగా, అని అమె అందట. 'దీని బిచ్చం వేస్తావమ్మా' అంటే 'లేదు' పొమ్మన్నదట 'ఇచ్చావ' కాంగ్రెసులోనే ఉంటూ ఒకసారి కాంగ్రెసులోను ఒకసారి కాంగ్రెసు వియటటు వచ్చి 'మేము వియటకుండ్ అరుస్తాం, మీరు కాంగ్రెసులో ఉండండి' అని ఇద్దరూ కలిసి మాట్లు పొడస్తే అసలు ఇచ్చేది ఏమీ లేకుండాపోతుంది. కమ్యూనిస్టులతో కూడా అందులో ఉంటే ఇంతకంటే అభివృద్ధికరంగా వచ్చిఉండేది, అని లేదు. కాబట్టి దానికి కమ్యూనిస్టుల రంగులు పోలేదు. భూములను పంచే ఉద్దేశం వారికేదైనా. ఇంకొకభూములలో నున్నవారిని వెళ్ళగొట్టే కాంగ్రెసు తలంగా దాని ప్రయోగం వైసీపీవారిది. అభివృద్ధి ఆంధ్రలో అందోళన చేసినవారి వద్ద భూవరిస్టు కలం బిల్లును మాట్లు పొడుస్తున్నారు. అత్తాకోడలు పాపంగా ఇద్దరూ

కలిపి భూసంస్కరణలను పేదవారికి ఉపయోగం లేకుండా చేస్తున్నారు బొమ్మకంటిపారన్నట్లు ఇవ్వాలి ఇచ్చేది కాదు, ప్రజలు సాధించుకుంటారు ప్రజలు ఎప్పుడైనా సాధించుకోకతప్పదు తెలంగాణాలో దియాదా షిష్టాంతో రాలేదు. Malafide transfer విషయం కళావెంకటరావుగారు ఆర్డినెన్సు ఎచ్చినప్పుడు తమవద్ద బ్రహ్మాండమైన లెక్కలున్నాయని ఆ transfer ను అరికట్టవచ్చునని రిజిస్ట్రేషను డబ్బు దండగతన్న చాటివల్ల ప్రయోజనంలేదని చెప్పారు ఆ విషయం మంత్రివర్గం చెప్పింది మరి, వాటిని అరికట్టి ఆ భూములు సీలింగులోకి వచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుందా, చేయదా? ఇక మినహాయింపుల సంగతి ఉంది పది రూపాయలు పెట్టి మామిడిచెట్లు వేస్తే అది బ్రహ్మాండమైన మామిడితోట అయిపోతుంది ఆలాగే నారింజతోట అయిపోతుంది ఇన్ని మినహాయింపులు యిచ్చేదానికంటే “ఇష్టంలేనివారి భూములను తీసుకోము” అని ఒక క్లాజు పెడితే శుభ్రంగా ఉంటుంది. ఇక నష్టపరిహారం విషయం చూద్దాం Gross income లో ఎంత శాతము ఖర్చుల క్రింద పోతుంది అనే అంశంపై Land Panel Committee వారు మాగాణిలో నాలుగవ వంతు అనీ, మెట్ట అయితే 1/3 వ వంతు వదిలి పెట్టాలనీ చెప్పినదానిని తీసివేశారు. సగానికి పైగా ఖర్చు అన్నారు ఆ ఖర్చుల తోటి అయినా అక్కడ Gross income కింద రెట్లు 10 రెట్లు పెట్టి భూమి విలువ కంటే ఎక్కువ నష్టపరిహారం పెట్టి “ఈ భూములు మాకు వద్దు” అని పేదవారు అనేటట్లు చేశారని దీనిలో స్పష్టంగా కనబడుతోంది. అంతేకాదు “మేము భూములను యివ్వాలని భూసంస్కరణలను చేలేదు” అని మంత్రిగారే చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ - రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు మరల సమావేశం

అవుకాము.

(The House then adjourned).